

CONGRESUL AL XIV-LEA AL PARTIDULUI

*Reafirmind opțiunea istorică prin care s-a întemeiat
cea mai glorioasă epocă din istoria României*

PLENARA C.C. AL P.C.R.

propune realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu
în suprema funcție de secretar general al partidului,
garanția sigură a mersului nostru neabătut înainte

„Doresc, încă o dată, să exprim mulțumirile mele
pentru încrederea ce mi-o acordați și să asigur Comi-
tetul Central, să asigur întregul partid și întregul popor
că, dacă imi vor acorda din nou încrederea, voi acționa,
ca și pînă acum, cu întreaga forță pentru a asigura
înfăptuirea obiectivelor de dezvoltare a patriei noastre
în perioada următoare pînă în anii 2 000, realizarea
neabătută a Programului partidului de făurire a socie-
tății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare
spre comunism.

Pentru mine nu există și nu va exista niciodată țel
mai înalt, suprem, decît cauza socialismului, a comu-
nismului, cauza bunăstării și fericirii poporului, a măre-
ției sa'e, a independenței și suveranității patriei noastre
socialiste — Republica Socialistă România.“

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

la încheierea lucrărilor plenarei C. C. al P. C. R.

paginile 4-9

Sesiunea Marii Adunări Naționale

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, joi dimineața au fost re-
luate lucrările în plen ale sesiunii a noua a celei de-a noua legislaturi a Marii Adu-
nări Naționale, care dezbate raportul guvernului cu privire la realizarea planului pe
primele 6 luni ale anului și măsuri pentru îndeplinirea planului pe semestrul II și
pe întregul an 1989, precum și importante proiecte de legi vizînd perfec-

ționarea unor laturi ale activității economico-sociale. Într-o atmosferă vibrantă,
deputații au dat expresie sentimentelor de puternică satisfacție ale întregului nostru
popor, aprobînd cu înflăcărare Hotărîrea Comitetului Central al P.C.R. privind re-
alegerea, la Congresul al XIV-lea al partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în
funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român.

Despre desfășurarea lucrărilor sesiunii vom relata în numărul viitor al revistei.

Voința fierbinte a întregului partid și popor:

HOTĂRÎREA PLENAREI COMITETULUI CENTRAL cu privire la realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al Partidului Comunist Român

Plenara C.C. al P.C.R., dînd expresie celor mai alese sentimente de înaltă stimă și prețuire, de neîmămurat dragoste și profundă recunoștință ale comunistilor, ale tuturor oamenilor muncii, în deplin consens cu voința unanimă a întregului partid și popor, hotărăște să fie supusă dezbaterii în adunările generale ale tuturor organizațiilor de bază din întreprinderi, instituții, unități agricole, în toate conferințele organizațiilor comunale, orașenești, municipale și județene ale P.C.R., în întregul nostru partid propunerea ca la al XIV-lea Congres, în înalta funcție de secretar general al partidului, să fie reales cel mai iubit și stimat fiu al națiunii noastre, strălucitul conducător de partid și țară, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Comitetul Central își exprimă în unanimitate ferma convingere că realegerea în fruntea partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu — eminent militant comunist și patriot înflăcărat, ilustru gînditor revoluționar, luptător ferm pentru realizarea țelurilor supreme ale clasei muncitoare, genial făuritor al noului destin al țării și al celei mai luminoase epoci din istoria patriei, personalitate politică de excepție a lumii contemporane, care și-a consacrat și își consacră de aproape șase decenii, cu abnegație și eroism, întreaga viață și activitate binelui și fericirii națiunii române, cauzei independenței și suveranității, socialismului și păcii, înțelegerii și colaborării internaționale — constituie cea mai sigură garanție a edificării cu succes a societății socialiste multilaterale dezvoltate, pe baza aplicării creatoare a principiilor generale ale socialismului științific la condițiile concrete din țara noastră, a viitorului comunist al patriei, a înălțării neabătute a României spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Adoptînd această hotărîre, Plenara C.C. al P.C.R. subliniază rolul determinant al conducătorului partidului și statului în vastul proces revoluționar,

unitar și neîntrerupt, pe care l-a cunoscut România în perioada de glorie și măreție inaugurată de istoricul Congres al IX-lea, moment decisiv în desfășurarea operei de construcție socialistă, în realizarea grandioaselor ctitorii, fără egal în multimilenara existență a patriei, ce au dat, spre mîndria și satisfacția poporului român, o neasemuită strălucire chipului țării, un loc de frunte și un bine-meritat prestigiu în rîndul națiunilor lumii.

Cursul înnoitor, revoluționar, dinamic pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a imprimat vieții economico-sociale din patria noastră, în luminoasa perioadă deschisă de Congresul al IX-lea, și-a pus din plin amprenta asupra dezvoltării sănătoase și viguroase a economiei naționale, a întregii opere de edificare a socialismului în România, cu poporul și pentru popor.

Comitetul Central evidențiază și cu acest prilej meritul de uriașă însemnătate al tovarășului Nicolae Ceaușescu în definirea, într-o viziune științifică și unitară, a trăsăturilor și strategiei fiecărei etape de construcție socialistă, a apărării principiilor fundamentale ale socialismului, ca orînduire superioară oricăror forme de organizare socială care au existat pînă acum în istoria umanității.

Întregul nostru partid și popor dau cea mai înaltă apreciere contribuției decisive, hotărîtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea programelor realiste și profund mobilizatoare de dezvoltare intensivă, multilaterală a patriei pe seama cuceririlor revoluției tehnico-științifice și noii revoluții agrare, care au asigurat ritmuri dinamice de creștere a forței economice, a industriei și agriculturii, ridicarea necontenită a nivelului de viață al celor ce muncesc, înflorirea învățămîntului, științei și culturii, factori de cea mai mare însemnătate în făurirea socialismului și comunismului.

Plenara Comitetului Central prețuiește în mod deosebit înalta răspundere cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu asigură întărirea continuă a glorioșului nostru partid comunist — centru vital al națiunii —, creșterea rolului conducător, a forței sale politice și organizatorice în întreaga operă de construcție socialistă în România. Tovarășului Nicolae Ceaușescu îi revine meritul deosebit de a fi elaborat teze și orientări profund științifice, novatoare, cu privire la organizarea și conducerea întregii vieți economice și sociale, crearea unui larg și cuprinzător sistem al democrației muncitorești-revoluționare, creșterea rolului clasei muncitoare — clasa cea mai înaintată a societății —, perfecționarea funcțiilor statului, apărarea și întărirea continuă a proprietății socialiste.

Slujind cu inepuizabilă energie și devotament patriotic interesele vitale ale țării și poporului român, cauza edificării socialismului și comunismului în patria noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a afirmat cu putere, prin cuvînt și faptă, ca strălucit promotor al unei noi gîndiri în viața internațională, ca apărător consecvent și hotărît al aspirațiilor fundamentale ale popoarelor, impunîndu-se în conștiința întregii omeniri ca mare Erou al păcii, înțelegerii și colaborării între toate națiunile lumii.

În aceste momente înălțătoare, de vibrantă trăire patriotică, Comitetul Central, comunistii, întregul popor își exprimă într-un singur gînd voința nestrămutată ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales la Congresul al XIV-lea în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român, de a continua neabătut, sub steagul de luptă al glorioșului nostru partid, strîns uniți în jurul genialului său conducător, măreața operă de edificare pe pămîntul patriei a celei mai drepte și mai umane orînduirii, a visului de aur al omenirii — comunismul!

Propunerea Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. privind realegerea, la Congresul al XIV-lea al partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român

PREZENTATĂ DE TOVARĂȘUL MANEA MĂNESCU

Stimați tovarăși,

Din însărcinarea Comitetului Politic Executiv, îmi revine înalta onoare să supun Plenarei Comitetului Central, spre aprobare, propunerea ca la Congresul al XIV-lea, în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român, să fie reales înflăcăratul patriot și eminentul revoluționar, genialul fondator al României socialiste, marele Erou al națiunii, proeminentă personalitate a lumii contemporane, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, mult iubitul și stimatul nostru conducător, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU (Aplauze puternice, ovatii și urale. Se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!”).

În acest moment de mare însemnătate pentru prezentul și viitorul țării, avem convingerea deplină că această istorică propunere izvorăște din dragostea, respectul și recunoștința noastră, a membrilor Comitetului Central, a tuturor comunistilor, a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, a întregului popor, pentru tovarășul Nicolae Ceaușescu, ilustrul gînditor și militant politic, care în cele șase decenii de continuă și eroică activitate revoluționară și-a dedicat viața, zi de zi,

cauzei drepte a eliberării sociale și naționale, a victoriei socialismului, a independenței și fericirii poporului român, a colaborării și păcii în lume. (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

Istoria noastră națională a înscris, în paginile sale cele mai strălucite, titanica activitate revoluționară pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o desfășoară, în fruntea partidului și a țării, pentru înălțarea și propășirea României socialiste, spre binele și fericirea întregii națiuni, care se împletește organic și indestructibil cu însăși viața și lupta eroicului nostru partid comunist.

Întregul nostru popor cunoaște și dă o înaltă prețuire rolului decisiv pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a avut și îl are în elaborarea și înfăptuirea mărețelor obiective ale edificării societății socialiste pe pămîntul României, în luminoasa epocă revoluționară deschisă de Marele Congres din 1965, în fundamentarea celor mai viabile căi și soluții pentru rezolvarea problemelor complexe pe care le ridică, în fiecare etapă, construcția noii orînduirii, mersul ferm înainte al țării, pe calea

socialismului și comunismului.

În glorioasa Epocă Nicolae Ceaușescu, a crescut fără încetare rolul conducător al Partidului Comunist Român, centrul vital al societății, s-a afirmat puternic, în toate domeniile vieții politice, economice și sociale, democrația muncitorească-revoluționară, s-a întărit proprietatea socialistă, s-au dezvoltat continuu forțele de producție pe tot cuprinsul țării, s-au accentuat perfecționarea relațiilor de producție, progresul științei, învățămîntului și culturii, a sporit necontenit bunăstarea întregii națiuni.

Avem convingerea fermă că în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminentul conducător clarvizionar, luminat, bun și drept, România nu se va abate niciodată de la calea revoluționară a construcției socialismului și comunismului, că Partidul Comunist Român va aplica neabătut, în condițiile concrete ale țării noastre, principiile generale ale socialismului științific, vasta experiență acumulată în procesul uriaș al construcției noii orînduirii. (Aplauze prelungite).

Sub conducerea înțeleaptă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, documentele de însemnătate fundamentală pe care le dezvoltăm în plenara noastră — Tezele pentru forumul suprem

al partidului și proiectul Programului de directive al Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, cu privire la dezvoltarea economico-socială în cincinalul 1991 — 1995 și orientările de perspectivă pînă în anii 2000 — 2010 —, ce ilustrează gîndirea sa fecundă, politică, științifică, revoluționară, viziunea sa teoretică și practică atotcuprinzătoare, vor constitui un mobilizator program de muncă pentru întregul popor, bază trinitică pentru continua dezvoltare economică și socială, pentru înaintarea fermă a patriei spre culmi tot mai înalte de progres și civilizație.

Actul politic, de însemnătate cardinală, în consens cu voința întregului partid, a întregii națiuni, al realegerii tovarășului Nicolae Ceaușescu, în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român, reprezintă garanția sigură a continuității procesului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate — cu poporul și pentru popor.

Sînteți, mult stimați tovarăși Nicolae Ceaușescu, mîndria, demnitatea și făclia revoluționară a partidului și a poporului, care vă urmează cu credință și devotament nemărginit în măreața operă constructivă ce conferă României un loc demn între națiunile

lumii, iar dumneavoastră, iubite conducător, recunoașteți largă de Erou al Păcii, proeminentă personalitate a vieții politice internaționale, înflăcărat militant revoluționar pentru o lume mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră. (Aplauze puternice. Se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!”).

Comitetul Politic Executiv propune plenarei Comitetului Central să adopte o hotărîre privind realegerea, la Congresul al XIV-lea, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român. (Urale și ovatii. Se scandează „Ceaușescu reales la al XIV-lea Congres!”).

Mult iubite și stimați tovarăși Nicolae Ceaușescu,

Mult stimată tovarășă Elena Ceaușescu,

Vă rog să-mi îngăduiți, în acest moment solemn, să dau expresie celor mai alese sentimente ale poporului nostru și să vă urăm, din toată inima, să ne trăiți întru mulți ani, spre gloria Partidului Comunist Român, spre măreția scumpei noastre patrii, libere, independente și suverane, Republica Socialistă România. (Urale și ovatii. Aplauze prelungite. Se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!”).

Ceaușescu reales, la al XIV-lea Congres

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Stimați tovarăși,

Aș dori să mulțumesc Comitetului Central al partidului pentru hotărîrea pe care a luat-o de a propune pentru discutarea în adunările de partid, la conferințele de partid și la Congres, a realegerii mele în înalta funcție de răspundere în partid și în stat, de secretar general al Partidului Comunist Român.

Vă mulțumesc în mod călduros pentru această încredere pe care mi-ați acordat-o. (Aplauze puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu, România — stîmna noastră și mîndria!", „Ceaușescu reales, la al XIV-lea Congres!“).

De aproape 60 de ani, în activitatea sindicală, a tineretului comunist, în partid, am activat întotdeauna ca un soldat credincios al partidului, ca un fiu al poporului în rîndul căruia m-am născut — al muncitorilor, tărînilor, al întregii noastre națiuni — convins că numai și numai calea indicată de comuniști reprezintă drumul spre libertate, spre o viață demnă și liberă a poporului nostru! (Aplauze puternice, prelungește).

Am îndeplinit întotdeauna sarcinile puse de partid în orice domeniu de activitate. Am avut permanent în vedere că un activist al partidului trebuie întot-

deauna să răspundă chemării partidului, să acționeze cu toate forțele sale pentru îndeplinirea politicii generale a partidului. Am făcut acestea în anii grei ai ilegalității și apoi în anii de după Eliberare, în construcția socialismului, în înaintarea ferma a patriei noastre pe calea socialismului și comunismului.

De 24 de ani partidul mi-a încredințat înalta funcție de secretar general al partidului. Această funcție a fost confirmată de nenumărate ori, și de congresele partidului, dar și de întregul nostru popor, prin voturile ce mi s-au acordat ca deputat și, apoi, ca președinte al Republicii Socialiste România.

Pot să declar acum, cînd sînt din nou propus pentru această înaltă funcție, că am acționat întotdeauna, împreună cu Comitetul Central, cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului, cu partidul și cu întregul popor, pentru a asigura îndeplinirea programelor de dezvoltare economico-socială, de ridicare a gradului de civilizație, de bunăstare materială și spirituală a poporului, de întărire continuă a independenței și suveranității țării. (Aplauze puternice, prelungește).

Pe drept cuvînt se subliniază importanța Congresului al IX-lea pentru construcția socialistă în patria noastră. Dar doresc și

acum — foarte sintetic — să subliniez cu toată tăria că Congresul al IX-lea nu ar fi fost posibil fără îndeplinirea revoluției de eliberare socială și națională, fără celelalte congrese ale partidului, fără lupta îndelungată, de veacuri, a înaintașilor noștri pentru formarea poporului, a națiunii, a statului național român.

Este o îndatorire a oricărui comunist, de a sublinia întotdeauna faptul că tot ceea ce s-a îndeplinit, de-a lungul veacurilor, în patria noastră a asigurat ridicarea continuă a României pe noi și noi culmi de progres — și stă la baza realizărilor noastre de astăzi. Iată de ce trebuie să cinstim întotdeauna, cu întreaga noastră conștiință, pe toți cei care au dus lupta pentru existența României, forțele progresiste, revoluționare, să cinstim poporul nostru, adevăratul făuritor al propriei sale istorii, al independenței și suveranității României! El este făuritorul României de astăzi! (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu, România — stîmna noastră și mîndria!“).

Fără nici o îndoială, dragi tovarăși, că în luptele îndelungate, în activitatea de dezvoltare a țării noastre s-au săvîrșit multe greșeli; au fost, de altfel,

orînduiri sociale diferite. Însăși într-o etapă a construcției socialismului s-au săvîrșit o serie de greșeli. Criticînd unele stări de lucruri din trecut trebuie însă să punem întotdeauna în evidență ceea ce a asigurat mersul înainte al poporului nostru și să cinstim pe acei care au făcut totul, și-au dat viața pentru marea și libertatea întregii noastre națiuni! Numai așa vom fi adevărați activiști comuniști, numai așa vom acționa întotdeauna ca adevărați oameni cu înaltă răspundere față de trecutul, de prezentul și viitorul patriei noastre! (Aplauze puternice, prelungește).

Nimeni nu trebuie să procedeze, așa cum spune în unele versuri ale sale Eminescu, în Scrisoarea I — de a vedea numai ceea ce a fost rău, ce e negativ. Trebuie să vedem ce a fost înălțător în lupta din trecut poporului român, ceea ce a asigurat mersul înainte! Aceasta trebuie să reținem întotdeauna! Orice altă atitudine înseamnă, de fapt, a lovi în popor, în clasa muncitoare, în partid; înseamnă de fapt a acționa împotriva intereselor dezvoltării socialiste și comuniste, împotriva bunăstării și independenței poporului. (Aplauze puternice, prelungește).

Nu doresc să mă refer la alte probleme, deoarece voi face

aceasta în cuvîntul meu de încheiere.

Doresc, încă o dată, să exprim mulțumirile mele pentru încrederea ce mi-o acordați și să asigur Comitetul Central, să asigur întregul partid și întregul popor că, dacă imi vor acorda din nou încrederea, voi acționa, ca și pînă acum, cu întreaga forță pentru a asigura îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare a patriei noastre în perioada următoare pînă în anii 2000, realizarea neabătută a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism.

Pentru mine nu există și nu va exista niciodată țel mai înalt, suprem, decît cauza socialismului, a comunismului, cauza bunăstării și fericirii poporului, a măreției sale, a independenței și suveranității patriei noastre socialiste — Republica Socialistă România. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu reales la al XIV-lea Congres!“). Într-o atmosferă de puternică însuflețire și strînsă unitate, toți cei prezenți în sală aclamă și ovacionează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU).

Plenara din 27 și 28 iunie a.c., a Comitetului Central al P.C.R., ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a avut pe ordinea de zi probleme de excepțională importanță pentru viața politică și economică a României: convocarea celui de-al XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român; proiectul Programului-Directivă al Congresului al XIV-lea al P.C.R. cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cîincinul 1991—1995 și orientările de perspectivă pînă în anii 2000—2010; proiectul Tezelor pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea societății românești, perfecționarea conducerii economico-sociale, dezvoltarea democrației muncitorești revoluționare, creșterea rolului Partidului Comunist Român și activitatea ideologică, politico-educativă, ridicarea nivelului de cunoaștere științifică, de cultură, a conștiinței revolu-

ționare, raportul de forțe și caracteristicile fundamentale al situației internaționale; realizarea planului pe primele 6 luni ale anului și măsuri pentru îndeplinirea planului pe semestrul II și pe întregul an 1989; proiectul Planului național unic de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1990.

funcția de secretar general al Partidului Comunist Român reprezintă garanția îndeplinirii mărețului program al partidului de dezvoltare economică și socială a patriei, de creștere continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, de înălțare a României pe noi culmi de progres și civilizație.

Trecîndu-se la adoptarea documentelor înscrise pe ordinea de zi, plenara a hotărît în unanimitate convocarea Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, ale cărui lucrări se vor desfășura în perioada 20—25 noiembrie 1989. Exprimînd voința partidului, a întregului popor, toți cei prezenți au aprobat în unanimitate

baza propunerilor făcute la plenară, vor fi, de asemenea, date publicității și supuse dezbaterii întregului partid și popor. Proiectul, aprobat de plenară, al Planului național unic pe 1990 va fi dezbătut de organismele democrației muncitorești revoluționare și supus Marii Adunări Naționale spre legiferare. A fost adoptată Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al partidului care va fi, de asemenea, publicată.

Participanții la plenară au întîmpinat cu deosebit entuziasm cuvîntarea rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu la încheierea lucrărilor. A fost exprimată voința comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii de a acționa cu toată energia pentru transpunerea în viață a hotărîrilor adoptate, a prețioaselor orientări și sarcini cuprinse în cuvîntarea secretarului general al partidului, pentru asigurarea progresului neînterupt al României socialiste, pentru creșterea prestigiului ei în lume.

P. NICOARĂ

Lucrările plenarei C.C. al P.C.R.

Un moment emoționant, plin de semnificație l-a constituit prezentarea în fața plenarei a propunerii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. privind realegerea la Congresul al XIV-lea al partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român. Toți cei care au luat cuvîntul au exprimat deplina aprobare față de această propunere. A fost reafirmată convingerea că reinvestirea tovarășului Nicolae Ceaușescu în

În același timp, vorbitorii și-au exprimat deplinul acord față de documentele supuse dezbaterii și s-au angajat, în numele comuniștilor, al colectivelor de oameni ai muncii în care își desfășoară activitatea, de a realiza exemplar obiectivele de dezvoltare economico-socială a țării și de ridicare necontenită a bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru, întîmpinînd cu succese tot mai însemnate Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român.

tate Hotărîrea plenarei C.C. al P.C.R. privind propunerea de realegere, la Congresul al XIV-lea al partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român.

Cu aceeași unanimitate, plenara a adoptat o Hotărîre privind pregătirea și desfășurarea Congresului al XIV-lea, Programul-Directivă și Tezele. Hotărîrea va fi dată publicității. Programul-Directivă și Tezele, după completări pe

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central al partidului a debătut, timp de două zile, Programul-Directivă, Tezele și măsurile politico-organizatorice privind convocarea și pregătirea Congresului al XIV-lea al partidului.

De asemenea, în cadrul plenarei s-a analizat activitatea desfășurată de întregul popor sub conducerea partidului, pentru realizarea în cele mai bune condiții a planului de dezvoltare economico-socială pe acest an, precum și prevederile planului pe 1990, ultimul an al celui de-al 8-lea cincinal.

În deplină unanimitate, plenara a hotărât ca în perioada 20—25 noiembrie, anul acesta, să aibă loc Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român și a adoptat Programul-Directivă și Tezele pentru Congres ce urmează să fie date publicității și supuse dezbaterii largi în partid, în organizațiile de masă și obștești, cu întregul nostru popor.

Această largă dezbatere democratică în partid și cu întregul popor constituie, de altfel, o continuare a dezbaterilor de până acum, pe baza Tezelor din aprilie 1988 și a documentelor marelui forum democratic din noiembrie 1988.

Se poate afirma că Programul-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea sintetizează dezbaterile ce s-au desfășurat timp de un an în partid și cu întregul popor și reprezintă gândirea și conștiința revoluționară, voința întregii națiuni de a înfăptui neabătut Programul partidului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și de înaintare fermă a României spre comunism. (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

Documentele adoptate în deplină unanimitate de plenara Comitetului Central, ce urmează a fi dezbătute de întregul partid și popor și prezentate Congresului al XIV-lea al partidului, fac o analiză științifică a drumului parcurs de poporul român în dezvoltarea sa economico-socială, în formarea națiunii și a statului național unitar român, în dezvoltarea generală a forțelor de producție, a științei, culturii, a marilor realizări obținute în construcția socialismului, a stadiului actual de dezvoltare a societății socialiste românești.

Pe această bază, Programul-Directivă și Tezele stabilesc orientările de perspectivă privind dezvoltarea patriei noastre în noua etapă, până în anii 2000—2010. În aceste documente se subliniază, cu îndreptățită mândrie, marile realizări obținute de poporul român în dezvoltarea sa economico-socială, în edificarea societății socialiste și se dau perspective minunate pentru făurirea cu succes a etapei superioare de realizare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea fermă a României spre visul de aur — spre comunism. (Aplauze puternice, prelungite).

România, poporul nostru au ajuns la un asemenea nivel de dezvoltare încât se impune ca o necesitate vitală o analiză, chiar foarte succintă, a drumului parcurs în întreaga sa istorie, de la primul stat centralizat al dacilor, de acum 2060 de ani, și până în prezent. Este necesar ca, în cadrul dezbaterilor în partid și cu toți oamenii muncii, să fie pusă cu putere în evidență lupta poporului român pentru formarea sa, a limbii și culturii proprii, pentru realizarea națiunii române, a statului național unitar.

Pentru a înțelege bine stadiul în care se găsește astăzi România este necesar să fie puse în evidență momentele cele mai importante ale luptei pentru formarea Principatelor Române, subliniindu-se legătura strinsă, dintotdeauna, între Țara Românească, Moldova și Transilvania, punându-se cu putere în relief luptele îndelungate și hotărâte împotriva dominației străine, a imperiilor din acele vremuri, faptul că numai ca urmare a luptei împotriva dominației străine, a apărării cu arma în mină a independenței și dreptului poporului de a-și forma un stat propriu unitar, s-au realizat năzuințele și visurile celor mai înaintați reprezentanți ai poporului nostru — visul însuși al na-

țiunii noastre. (Vii și puternice aplauze).

Este necesar să se pună cu putere în evidență faptul că întotdeauna din rîndul poporului s-au ridicat forțe politice și sociale înaintate, care au pus mai presus de toate interesele poporului, viitorul său liber și independent.

Trebuie să subliniem rolul important al revoluției lui Horia, Cloșca și Crișan de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, revoluția lui Tudor Vladimirescu din 1821, revoluția burghezo-democratică din 1848, care au avut un rol de importanță deosebită în dezvoltarea și formarea națiunii și a statului național unitar român, în lupta împotriva dominației străine, pentru deplina independență națională. (Aplauze puternice, prelungite).

Nu vom putea înțelege bine stadiul actual al dezvoltării societății românești fără a pune în evidență importanța Unirii Principatelor din 1859, sub conducerea lui Cuza, care a marcat un moment nou în istoria milenară a poporului român și a deschis calea dezvoltării moderne a patriei noastre.

Așa cum trebuie să subliniem cu toată hotărârea proclamarea independenței și războiul de independență din 1877—1878, care a lichidat dependența de Imperiul otoman, constituind un nou moment important în dezvoltarea națiunii și a poporului nostru. De asemenea, trebuie să subliniem cu toată tăria importanța istorică a unirii Transilvaniei cu România, în 1918, și formarea statului național unitar, care a creat condițiile dezvoltării națiunii noastre, a forțelor de producție și a nivelului general de dezvoltare al poporului. (Vii și îndelungate aplauze).

Întreaga istorie a patriei noastre este rezultatul luptelor grele, cu arma în mină, împotriva dominației străine, pentru progres, libertate și independență, duse de masele populare, de întregul popor, adevăratul făuritor al națiunii noastre, al progresului economico-social. (Aplauze puternice, prelungite).

Este adevărat că dezvoltarea patriei noastre, în toate aceste etape istorice, a fost frînă de dominația de sute de ani a imperiilor străine, iar, odată cu trecerea la dezvoltarea capitalistă a României în a doua jumătate a secolului trecut, de pătrunderea în țara noastră a capitalului și a monopolurilor străine care au stăpinit și jefuit bogățiile țării până la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă din august 1944.

Așa cum am menționat în expunerea la marelui forum democratic din noiembrie anul trecut, tocmai datorită dominației monopolurilor și capitalului străin, România a rămas în continuare o țară slab dezvoltată, nivelul de viață al poporului nostru foarte scăzut, în timp ce numai în anii dezvoltării capitaliste, monopolurile imperialiste au acaparat din România peste 100 miliarde de dolari.

Toate acestea au făcut ca poporul român să rămână, așa cum spunea Eminescu în unele din versurile sale, „Sărac în țară săracă”.

Este necesar în întreaga dezbatere din partid și cu întregul popor să subliniem rolul hotărâtor al revoluției de eliberare socială și națională din 1944 care a lichidat pentru totdeauna dominația imperialistă, a deschis calea spre adevărată independență, creînd condițiile ca poporul să poată să-și făurească viitorul așa cum își dorește, fără nici un amestec din afară.

După 23 August 1944, armata română, împreună cu întregul popor, a dus lupte eroice alături de armata sovietică, pentru eliberarea deplină a patriei de armatele hitleriste și horthyste și apoi pentru eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, până la victoria finală asupra Germaniei hitleriste.

În același timp, în țară s-au desfășurat lupte revoluționare pentru dezvoltarea democratică a țării și trecerea la făurirea noii orinduirii sociale.

În această perioadă scurtă s-a realizat unitatea clasei muncitoare și partidul unic al clasei muncitoare, s-a întărit unitatea tuturor forțelor patriotice, democratice, a întregului popor, creîndu-se condițiile necesare pentru trecerea la făurirea cu succes a socialismului.

În cei 40 de ani de construcție socialistă și îndeosebi după Congresul al

IX-lea al partidului, în 1965, poporul român, sub conducerea gloriosului nostru partid comunist, a străbătut mai multe etape istorice și a ajuns la un asemenea nivel de dezvoltare economico-socială, de civilizație generală, cum nu s-a realizat într-o perioadă de sute de ani și — așa sublinia în mod deosebit — în întreaga perioadă de dezvoltare capitalistă.

Toate acestea atestă, cu puterea faptelor de neîgăduit, că numai și numai odată cu lichidarea exploatarei și asupririi capitaliste, a dominației străine și trecerea la făurirea unei noi orinduirii, a socialismului, au fost posibile aceste minunate realizări în dezvoltarea generală a patriei noastre, creșterea puternică a forțelor de producție, a industriei de peste 135 de ori, din care de 120 de ori după Congresul al IX-lea al partidului, a producției agricole de peste 10 ori, din care de 6 ori după Congresul al IX-lea, precum și sporirea venitului național de peste 40 de ori, din care de 33 de ori în aceeași perioadă de după Congresul al IX-lea.

Pe drept cuvînt, atît în Programul-Directivă, cît și în Tezele pentru Congresul al XIV-lea, se înfățișează pe larg dezvoltarea puternică a forțelor de producție pe întregul teritoriu, creșterea puternică a fondurilor fixe, a construcțiilor de locuințe și a altor așezăminte culturale, care au schimbat în mod radical înfățișarea patriei noastre, nivelul general de trai al întregii națiuni. Fără nici o îndoială, așa cum pe drept cuvînt se subliniază în documentele adoptate de plenară, au fost unele greutăți, au fost o serie de lipsuri, într-o anumită perioadă s-au manifestat abuzuri, încălcarea legalității socialiste, dar partidul nostru comunist a tras concluziile necesare, îndeosebi după Congresul al IX-lea și a adoptat măsurile pentru lichidarea cu desăvîrșire a acestor stări de lucruri, pentru ca asemenea ilegalități să nu se mai poată întîmpla niciodată.

Au fost adoptate măsurile necesare în vederea dezvoltării puternice a democrației muncitorești-revoluționare, realizîndu-se un nou cadru democratic, care asigură participarea activă a întregului popor la făurirea conștientă a viitorului său liber și independent, socialist și comunist. (Aplauze puternice, îndelungate).

Ce se poate spune și ce trebuie să subliniem cu tărie acum, cînd facem bilanțul drumului parcurs în construcția socialismului, cînd privim cu îndreptățită mîndrie la nivelul înalt la care a ajuns România astăzi, care, dintr-o țară slab dezvoltată, a devenit o țară industrial-agrară în plină dezvoltare pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, tehnicii, ale cunoașterii umane, în general?

Se poate și trebuie să afirmăm cu toată tăria că numai și numai socialismul a asigurat aceste mărețe și minunate realizări ale națiunii noastre. (Aplauze puternice, prelungite). Așa cum trebuie subliniat că, pe ansamblu, socialismul și-a demonstrat forța și vigoarea sa, și că el reprezintă viitorul omenirii de libertate, de bunăstare, de egalitate și de pace. (Vii aplauze).

Pe baza realizărilor noastre, a succesorilor înregistrate în dezvoltarea generală a socialismului, trebuie să adoptăm o atitudine fermă împotriva oricăror încercări de denigrare a socialismului. Considerăm că preocuparea pentru perfecționarea dezvoltării socialismului în diferite țări trebuie să se realizeze nu de pe poziții de negare sau subapreciere a forței socialismului, ci de pe poziții de afirmare a forței și superiorității socialismului — care reprezintă viitorul întregii omeniri. Trebuie să se respingă cu fermitate încercările cercurilor reacționare, imperialiste de a destabiliza și a ponegri socialismul, în scopul vădit de a frîna — cel puțin —, de a întîrzia — într-un fel sau altul — drumul, sau marșul popoarelor spre lichidarea asupririi și inegalității, spre o lume mai dreaptă și mai bună.

Trebuie să subliniem cu întreaga forță că numai și numai socialismul asigură popoarelor condiții pentru lichidarea înapoierii, sărăciei, pentru adevărată independență economico-socială, pentru bunăstare și fericire, pentru o pace trăinică, pentru colaborare între toate popoarele lumii! (Aplauze puternice, prelungite).

În dezbaterile ce vor continua în partid și cu întregul popor, trebuie subliniată cu întreaga tărie importanța aplicării legilor generale ale dezvoltării sociale, a principiilor socialismului științific la condițiile și realitățile din fiecare țară.

Pornind de la faptul că socialismul se realizează în condiții diverse de la o țară la alta, că nu există șabloane și „modele”, trebuie să avem permanent în vedere că socialismul nu se poate înfăptui decît pe baza principiilor socialismului științific, a înlăturării inegalității și a asupririi omului de către om, prin realizarea unor relații noi de producție, a unei adevărate dreptăți sociale.

În același timp, trebuie să punem cu putere în evidență rolul fundamental, hotărâtor al proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, faptul că proprietatea întregului popor și proprietatea cooperatistă reprezintă una din cerințele vitale pentru realizarea noii orinduirii sociale. Aceasta impune ca o necesitate obiectivă să acționăm permanent pentru întărirea și dezvoltarea proprietății socialiste, pentru perfecționarea mijloacelor de bună gospodărire a acestora de către colectivele de oameni ai muncii.

Proprietatea particulară asupra principalelor mijloace de producție, împărțirea societății în clase antagoniste, în asupritori și asupriți reprezintă, de fapt, o încălcare a legilor obiective ale naturii și dezvoltării sociale, constituie rezultatul violenței și forței.

Însăși dezvoltarea socială, a științei, a tehnicii a impus realizarea mării industriei, a muncii sociale în comun, așa cum viața arată că numai marea proprietate în agricultură asigură condițiile necesare dezvoltării continue a forțelor de producție. Ceea ce trebuie să realizeze socialismul este lichidarea proprietății particulare asupra mijloacelor de producție și trecerea acestora în minile adevăraților stăpîni — ale muncitorimii, ale intelectualității, a pămintului în mina tărînimii, în cadrul cooperativelor agricole de producție, al marii proprietăți socialiste.

Orice diminuare a rolului marii proprietăți industriale și agricole socialiste, întoarcerea la anumite forme ale proprietății capitaliste — chiar a micii proprietăți — înseamnă o dare înapoi cu zeci și zeci de ani, înseamnă a pune în pericol nu numai dezvoltarea socialismului, dar însăși dezvoltarea economico-socială a popoarelor, bunăstarea și independența lor.

Este bine să nu se uite tezele lui Lenin după care „mici producție generează capitalism și burghezie permanent, zi de zi, ceas de ceas, spontan și în proporții de masă”.

Gîndindu-ne la toate acestea, este necesar ca, în cadrul largii dezbateri democratice ce va avea loc pînă la Congres, să subliniem cu toată forța necesitatea întăririi și dezvoltării continue a proprietății socialiste, a apărării acesteia ca una din cerințele vitale pentru dezvoltarea viitoare a patriei noastre, care va asigura — așa cum a demonstrat practica anilor construcției socialismului — progresul continuu al forțelor de producție, al științei, culturii, al nivelului de trai, material și spiritual, al poporului, ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, întărirea independenței și suveranității României! (Aplauze prelungite, îndelungate. Se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!”).

Stimați tovarăși,

Sînt bine cunoscute realizările din primii trei ani ai actualului cincinal, în care producția industrială a crescut anual cu peste 5 la sută.

Pe primele 6 luni din acest an, am realizat în industrie o creștere a producției de circa 6 la sută și avem toate condițiile necesare pentru realizarea în bune condiții a planului pe întregul an.

În agricultură, am obținut în primii trei ani ai actualului cincinal producții anuale de peste 30 milioane tone cereale. În primele șase luni din acest an, am obținut și în agricultură, în general, rezultate bune. Se desfășoară din plin lucrările de recoltare a cerealelor de vară.

Orzul a fost recoltat de pe circa 83 la sută din suprafața însămînțată și se

CUVÎNTAREA TOVARĂSULUI NICOLAE CEAUȘESCU

poate afirma că avem cea mai bună producție de pină acum. Pe ansamblu, vom obține cel puțin 7 000 de kg de orz la hectar pe întreaga țară. (Aplauze puternice, prelungite).

Până acum, un număr de 22 de județe au obținut producții de peste 7 000 kg, iar 14 județe, de peste 7 500 kg la hectar. Avem și un județ care s-a apropiat de 8 000 de kg. Îi mai lipsește numai 20 de kg. Dacă strîngea fără pierderi, trecea de 8 000 kg!

Avem 3 cooperative agricole de producție cu o producție de orz de peste 11 000 de kg. Aceasta reprezintă, de fapt, obiectivul noii revoluții agrare în deceniul următor, până în anul 2 000! (Vii și puternice aplauze).

Un număr de 27 unități agricole au obținut o producție de 9 000 și peste 10 000 de kg la hectar, iar 102 unități cooperatiste și de stat, o producție între 8 000—9 000 kg orz la hectar. Avem și 203 unități cu producții între 7 000 și 8 000 de kg.

Intr-adevăr, putem afirma că producțiile obținute la orz demonstrează marile posibilități ale agriculturii socialiste românești și că, de pe acum, începe să se afirme în viață aplicarea cerințelor noii revoluții agrare privind efectuarea lucrărilor agricole.

A început și se desfășoară din plin recoltarea grîului într-un număr important de județe. Pe baza rezultatelor și a evaluărilor, se poate spune că vom avea și la grîu cea mai bună producție de pină acum!

Se prezintă, de asemenea, bine și celelalte culturi agricole — porumbul, floarea-soarelui și celelalte. Avem, deci, toate condițiile să obținem în acest an, așa cum ne-am propus, cea mai bună producție agricolă de pină acum!

Realizări importante avem în toate sectoarele economico-sociale. Este necesar să menționăm că toate aceste realizări din întregul cincinal și din întregul deceniu, au fost obținute în condițiile grele ale crizei economice mondiale, care a afectat, din 1980, într-o măsură sau alta, toate statele lumii și, îndeosebi, țările în curs de dezvoltare.

Dezvoltarea economico-socială a patriei noastre a creat condițiile necesare pentru plata, an de an, a datoriei externe și lichidarea acesteia, în luna martie a acestui an. Aceasta reprezintă, așa cum am menționat, o mare victorie, care demonstrează forța economiei noastre, care ne-a permis să asigurăm adevărata independență și suveranitate a patriei, să nu mai depindem și să nu mai plătim sub o formă sau alta tribut nimănui, pentru că și dobînda reprezintă de fapt o camătă, un tribut. (Vii aplauze).

Am realizat lichidarea datoriei externe alocind, totodată, peste 2 000 miliarde lei, echivalentul a circa 200 miliarde dolari, pentru dezvoltarea economico-socială a patriei, în deceniul acesta. În același timp, din 1980 și pînă în 1989 au avut loc două majorări ale retribuițiilor reale ale oamenilor muncii, precum și sporirea tuturor pensiilor.

După cum este cunoscut, începînd de anul trecut a fost majorată retribuiția minimă de la 1 500 la 2 000 lei lunar, iar pînă la sfîrșitul lunii iulie, toți oamenii muncii vor primi retribuițiile mărite.

În același timp, au sporit cheltuielile social-culturale finanțate de la buget, de la 9 975 lei pe o familie, în 1980, la 12 436 lei, în 1985, și la 14 900 lei în acest cincinal, pînă în 1990.

A avut loc o creștere generală a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor, demonstrînd cu puterea faptelor că tot ce realizăm în România servește dezvoltării patriei, bunăstării poporului, ridicării nivelului de trai material și spiritual al întregii națiuni, țelul suprem al politicii partidului nostru, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze puternice, prelungite).

Totodată, în prima parte a acestui an am anulat datoriile cooperativelor agricole de producție, de peste 113 miliarde lei, ceea ce demonstrează atît forța economiei naționale și a sistemului financiar, cît și politica justă, de sprijinire, a dezvoltării agriculturii, pentru asigurarea sporirii contribuției sale la dezvoltarea generală a țării. (Aplauze puternice, prelungite).

Toate realizările din acest cincinal — ca de altfel tot ceea ce am realizat în anii socialismului — demonstrează cu puterea faptelor de neîgăduit jus-

tefa politicii partidului nostru comunist de aplicare creatoare a legilor obiective, a principiilor socialismului științific la realitățile din patria noastră.

Remarcabilele înfăptuiri în dezvoltarea patriei demonstrează cu putere superioritatea socialismului, faptul că numai și numai în condițiile cînd poporul a devenit cu adevărat stăpîn pe destinele sale se poate asigura lichidarea, într-un timp relativ scurt, a înapoierii, se asigură progresul economico-social, bunăstarea, independența și suveranitatea țării.

Trebuie să subliniem cu toată tăria că tot ceea ce am realizat este rezultatul muncii pline de abnegație a minunatei noastre clase muncitoare, a țărînimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor care, într-o deplină unitate, înfăptuiesc neabătut politica internă și externă a patriei noastre, care asigură înălțarea României pe noi culmi de progres și civilizație.

Pentru toate aceste mărețe realizări, adresez de la tribuna plenarei Comitetului Central al partidului, cele mai calde felicitări clasei muncitoare, țărînimii, intelectualității, întregului popor, împreună cu urarea de noi și noi realizări și succese în toate domeniile de activitate, de ridicare a patriei la un nou nivel de dezvoltare economico-socială, de bunăstare și progres. (Vii și puternice aplauze; se scandează îndelung „Ceașescu eroism, România — comunism!“).

Dragi tovarăși,

Este necesar ca, în următoarele 6 luni, să facem totul pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a planului pe întregul an, atît în industrie, cît și în agricultură și în celelalte ramuri. Să încheiem acest an cu cele mai bune rezultate și să punem astfel o bază trainică pentru realizarea cu succes a întregului cincinal!

Prevederile planului de dezvoltare economico-socială pe 1990, adoptat în unanimitate de plenară, asigură realizarea în cele mai bune condiții a prevederilor întregului cincinal 1986—1990. În anul 1990 producția-marfă industrială va fi cu circa 40 la sută mai mare față de 1985, iar producția agricolă, cu circa 35 la sută mai mare. Doreș să atrag atenția în mod deosebit asupra activității comerțului exterior și, în primul rînd, a măsurilor de realizare ritmică, zi de zi, a producției de export și exportului.

Va trebui, de asemenea, să se înfăptuiască cu fermitate toate prevederile planurilor și programelor de dezvoltare economico-socială, pentru îmbunătățirea calității în toate sectoarele, creșterea mai puternică a productivității muncii, a eficienței economice și rentabilității.

Se impune să luăm toate măsurile pentru ca, începînd din trimestrul III al acestui an, să nu mai avem produse și întreprinderi cu pierderi.

Să aplicăm cu toată fermitatea programele de organizare și modernizare, normativele economico-financiare și noul sistem de prețuri.

Să întărim în toate domeniile ordinea, disciplina, spiritul revoluționar de muncă.

Realizarea în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pe 1990 va asigura atît ridicarea nivelului general de dezvoltare al patriei noastre cît și trecerea la un nou nivel și stadiu al societății noastre socialiste, care va crea și condițiile necesare pentru trecerea la înfăptuirea celui de-al 9-lea plan cincinal și a perspectivelor de dezvoltare a României — pînă în anul 2000, astfel încît să încheiem planul pe acest an și pe întregul cincinal cu cele mai bune rezultate și să dăm un nou avînt dezvoltării generale a patriei. (Vii și puternice aplauze).

Stimați tovarăși,

Documentele adoptate de plenara Comitetului Central stabilesc orientările de perspectivă privind dezvoltarea societății românești, pînă în anii 2000 și în continuare pentru începutul mileniului al treilea.

Pornind de la stadiul actual, în cincinalul al 9-lea și pînă în anul 2000, trebuie să asigurăm creșterea în continuare a forțelor de producție, accen-

tuînd în toate domeniile dezvoltarea intensivă, ca o cerință esențială pentru realizarea obiectivului strategic al partidului și poporului nostru.

Deși în multe domenii, din punct de vedere fizic producția realizată este la nivelul țărilor celor mai dezvoltate, este necesar să facem astfel încît în cincinalul viitor și pînă în anul 2000 să realizăm o asemenea perfecționare și modernizare a activității încît să asigurăm un înalt nivel tehnic calitativ, valorificarea superioară a materiei prime, a forței de producție a poporului nostru.

Se poate aprecia că pornind de la nivelul de dezvoltare din 1990 pînă în anii 2000—2005 se va putea dubla producția industrială și asigura o producție agricolă stabilă de 40—45 milioane tone cereale, o dublare a venitului național, ridicarea generală, pe această bază, a gradului de civilizație, a nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Toate acestea impun să se acționeze cu și mai multă fermitate pentru dezvoltarea cercetării tehnico-științifice, astfel încît România să devină, în această perioadă, pînă la sfîrșitul mileniului al doilea și începutul mileniului al treilea, o puternică forță a progresului tehnico-științific, cu un înalt nivel, tehnic și științific, de dezvoltare, în toate domeniile.

Aceasta reprezintă, de altfel — așa cum am menționat nu o dată — cerința logică pentru înfăptuirea Programului partidului, pentru făurirea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism.

A rămîne în urmă în domeniul cercetării științifice și tehnicii, al cunoașterii umane, înseamnă a rămîne în urmă în construcția socialismului, în dezvoltarea generală a forțelor de producție, a întregii societăți.

Or, societatea noastră socialistă creează cele mai bune condiții pentru realizarea rapidă a unui înalt nivel de cercetare științifică și tehnică, de ridicare a gradului general de cunoștințe pentru a asigura crearea unui popor cu o înaltă conștiință revoluționară, științifică, culturală.

Disponem de o puternică forță științifică.

Avem importante realizări în cercetarea științifică și tehnică, precum și programe de largă perspectivă pentru toate domeniile economico-sociale și pentru cercetarea fundamentală.

În mod corespunzător este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru realizarea programelor de modernizare și organizare a activității pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pentru a acționa ca adevărați revoluționari în toate domeniile.

În același timp, trebuie să perfecționăm în continuare învățămîntul de toate gradele, asigurînd o temeinică pregătire profesională, tehnică și științifică, a tuturor oamenilor muncii.

Începînd din 1990 întregul tineret va urma treapta a II-a de liceu, deci se va generaliza învățămîntul de 12 ani.

Încă din primii ani ai celui de-al 9-lea cincinal vor intra în producție tinerii absolvenți ai învățămîntului de 12 ani, în toate sectoarele.

Se creează astfel condițiile pentru ridicarea nivelului general profesional, tehnic, științific și cultural al tuturor oamenilor muncii, al întregului popor.

Trebuie să așezăm la baza întregului învățămînt cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale cunoașterii umane în general, concepția revoluționară despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric.

O atenție deosebită va trebui să acordăm, în continuare, înfăptuirii ferme a politicii partidului și statului cu privire la apărarea și păstrarea mediului înconjurător.

Îndeosebi va trebui asigurată îndeplinirea riguroasă a programelor naționale de combatere a eroziunii solului, realizarea programelor de împăduriri, de combatere a poluării și păstrarea curată a apelor, a mediului înconjurător în general.

Pornind de la principiile autogestivității și autofinanțării bazate pe autoconducere, trebuie să asigurăm aplicarea fermă a normelor economico-financiare, a principiilor de formare a prețurilor, de creștere continuă a rentabilității economice în toate domeniile de activitate.

Nu doreș să mă refer acum la dezvoltarea diferitelor ramuri și sectoare de activitate; ele își găsesc locul corespunzător în Programul-Directivă și asigură dezvoltarea armonioasă a economiei naționale, avînd la bază atît dezvoltarea industriei cît și a agriculturii ca ramură de bază, și, în mod corespunzător, și a celorlalte sectoare, care dau o perspectivă de lungă durată de ridicare a patriei noastre la un înalt nivel de dezvoltare, pe noi culmi de progres și civilizație.

Este necesar ca, în cadrul dezbaterilor în întreprinderi, centrale, ministere, institute de cercetări, în unitățile agricole de stat și cooperatiste, în toate sectoarele să se analizeze și să se stabilească noi măsuri, să se prezinte noi propuneri privind perfecționarea și înfăptuirea neabătută în condiții cît mai bune a obiectivelor privind dezvoltarea viitoare a patriei noastre. Să facem astfel ca dezbaterile ce vor avea loc, din partid și cu întregul popor, să asigure ca documentele ce vor fi prezentate Congresului și vor fi adoptate de Congres să reprezinte gîndul, voința unanimă a națiunii noastre, hotărîrea de a înfăptui neabătut programul de făurire a socialismului și comunismului în România! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!", „Ceașescu, România, stîmna noastră și mîndria!“).

Stimați tovarăși,

Dezvoltarea puternică a economiei țării noastre a creat condițiile necesare participării active la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale cu alte state ale lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Schimbările economice și de cooperare în producție ale României cu alte state au crescut de peste 45 de ori față de 1950.

Un loc important îl ocupă schimburile economice și de cooperare cu țările socialiste, care au o pondere de circa 50 la sută din volumul comerțului nostru exterior.

Relațiile economice cu țările în curs de dezvoltare au crescut continuu și astăzi reprezintă circa 25 la sută.

S-au dezvoltat, de asemenea, relațiile cu țările capitaliste dezvoltate care dețin și ele 25 la sută din comerțul exterior al României.

Avînd în vedere nivelul actual al schimburilor internaționale, cît și programul de dezvoltare economico-socială a patriei, avem în vedere să extîndem schimburile economice, cooperarea în producție cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Trebuie să se înțeleagă bine de întregul partid, de întregul popor, de toate cadrele din economie, că dezvoltarea schimburilor economice, extînderea cooperării în producție reprezintă o necesitate obiectivă.

De aceea trebuie să acționăm cu mult mai multă hotărîre pentru dezvoltarea colaborării economice, să participăm mult mai activ, pe baza cooperării în producție, la dezvoltarea relațiilor economice, acordînd o atenție deosebită în acest sens cooperării în producție cu țările în curs de dezvoltare. Așa cum se subliniază în Directive, pînă în anul 2000 trebuie ca activitatea de comerț exterior să cunoască o dezvoltare mult mai puternică, iar exportul să reprezinte cel puțin 30 la sută din totalul producției-marfă.

Consider că este necesar să subliniem rolul important pe care l-a avut și îl are C.A.E.R. în dezvoltarea cooperării și colaborării între țările socialiste membre și, totodată, necesitatea colaborării mult mai active cu toate țările socialiste.

Acum se discută mult în C.A.E.R. despre problemele perfecționării activității economice.

Unii economiști ar dori să se renunțe la principiile C.A.E.R. și ne recomandă să luăm ca bază Piața comună și principiile din Piața comună. Este evident că asemenea recomandări sînt cu totul străine de socialism și de C.A.E.R.

După părerea noastră, cadrul actual și principiile de bază ale C.A.E.R. reprezintă o bază bună și trebuie să constituie cadrul pentru dezvoltarea colaborării viitoare.

(Continuare în pag. 6)

CUVÎNTAREA TOVARĂSULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 5)

Aceasta presupune însă să se înlăturească neabătut prevederile din statutul C.A.E.R. privind necesitatea unei egalizări relative a nivelurilor de dezvoltare ale țărilor membre. Perfecționându-și formele și relațiile de colaborare, de specializare și cooperare în producție, trebuie să se pornească de la necesitatea dezvoltării fiecărei economii naționale, a unei dezvoltări relativ egale, să se asigure o cit mai bună independență economică, tehnică și științifică a țărilor membre.

Fără a se izola, dezvoltând colaborarea cu Piața comună și alte organisme regionale, C.A.E.R. trebuie să-și păstreze independența și să aibă un rol mult mai activ în asigurarea progresului economico-social al țărilor membre.

În general, noi considerăm că în actuala etapă de dezvoltare și pentru multă vreme de acum înainte, păstrarea independenței economico-sociale a țărilor din C.A.E.R., a altor state, constituie o necesitate vitală și că orice abatere de la aceasta va avea efecte negative.

În acest spirit, România este hotărâtă să participe activ la activitatea C.A.E.R., la realizarea programelor adoptate în comun până în anul 2000, așa cum este hotărâtă ea, și în cadrul C.A.E.R., și bilateral, să dezvolte relațiile cu diferite alte organisme economice și să realizeze o largă colaborare și cooperare — repet — cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială.

Avind în vedere problemele actuale economice grele, manifestările puternice ale crizei economice mondiale și înrăutățirea considerabilă a situației țărilor în curs de dezvoltare, este necesar să se ajungă la înlăturarea vechilor practici de inegalitate și de asuprire a acestora, să se ajungă la principii noi de relații care să permită dezvoltarea economico-socială, a independenței fiecărei națiuni, să asigure stabilitatea economiei mondiale și progresul fiecărui popor.

Aceasta presupune o îmbunătățire radicală a sistemului financiar internațional, renunțarea cu desăvârșire la condiționarea relațiilor economice de considerente politice sau de altă natură.

Este necesar ca toate statele și, în-deosebi, organismele economice internaționale, băncile mondiale, să renunțe la practicile de a condiționa acordarea de credite numai dacă acestea sînt destinate proprietății capitaliste particulare. Dimpotrivă, normal ar fi ca băncile internaționale să acorde credite tocmai pentru dezvoltarea economico-socială, pe baza proprietății de stat și cooperatiste, care asigură adevărata independență economico-socială a popoarelor și reprezintă viitorul.

România, împreună cu alte state, este gata să participe activ la elaborarea în comun a măsurilor privind soluționarea problemelor complexe economice, a datorii externe ale țărilor în curs de dezvoltare, la elaborarea principiilor noi în relațiile economice internaționale.

Acestea sînt o cerință obiectivă pentru progresul economico-social, pentru depășirea crizei economico-sociale mondiale, pentru realizarea unei lumi mai drepte și mai bune în care fiecare națiune să se poată dezvolta liber și independent, corespunzător nevoilor sale, fără nici un amestec din afară! (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

Documentele adoptate de plenara Comitetului Central subliniază cu putere justiția politicii sociale, de ridicare continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului — țelul suprem al politicii partidului nostru comunist, esența societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Tot ce realizăm, tot ce ne propunem este destinat dezvoltării generale a patriei, ridicării continue a bunăstării poporului, pornind de la faptul că tot ceea ce se realizează aparține poporului, trebuie să asigure bunăstarea și fericirea fiecărui cetățean, a întregii națiuni.

Trebuie să subliniem întotdeauna, cu țările, faptul că ridicarea nivelului personal de viață, bunăstarea fiecărui cetățean al patriei noastre nu se

pot realiza decît odată cu dezvoltarea generală a forțelor de producție și a nivelului de dezvoltare a patriei, cu bunăstarea întregului popor, a întregii națiuni.

Sînt cunoscute marile realizări în domeniul nivelului de trai material și spiritual — creșterea numărului de locuințe, asistența sanitară, învățămîntul, cultura. Tot ceea ce realizăm asigură un nivel tot mai ridicat de viață, materială și spirituală, în strînsă concordanță cu nivelul general de dezvoltare al țării.

Pornind de la perspectivele progresului general al patriei noastre, se vor crea condițiile necesare pentru a asigura soluționarea în bune condiții a problemelor nivelului general de trai, material și spiritual, al poporului.

Vom rezolva încă pînă în 1995 problema locuințelor în oraș. Se vor îmbunătăți mult condițiile de muncă, de viață și la sate.

În întreaga noastră activitate vom porni de la necesitatea asigurării pentru toți cetățenii patriei noastre a unor condiții de muncă, de învățămînt, astfel încît toți tinerii să aibă asigurate locuri de muncă, să participe la activitatea de dezvoltare economico-socială a patriei, corespunzător capacității și forței fiecăruia.

Vom perfecționa sistemul de retribuție, pe baza acordului global, pornind de la principiul „la muncă egală, retribuție egală” aplicînd ferm principiul „nici muncă fără piine, dar nici piine fără muncă!”

Trebuie să perfecționăm continuu sistemul nostru de retribuție pe baza echității și eticii socialiste, astfel încît veniturile tuturor categoriilor de oameni ai muncii să fie strîns legate de muncă. Nimeni, în țara noastră, nu trebuie să poată realiza venituri fără muncă, sau prin exploatarea muncii altora!

Asigurînd un raport echitabil între veniturile mari și mici, care vor ajunge pînă în anul 2000 la un raport de 1 la 4,5, trebuie să avem în vedere ca nivelul minim de retribuție să asigure în condiții corespunzătoare, demne, nivelul de viață pentru toți membrii societății noastre.

La stabilirea nivelului minim trebuie să avem în vedere ca fiecare om al muncii să-și poată asigura o viață demnă, civilizată, corespunzător cerințelor științifice determinate. În mod corespunzător, pensiile mici vor trebui să țină seama de aceste cerințe.

Va trebui să acordăm o atenție mai mare satisfacerii unor necesități generale, în cadrul fondurilor sociale, aceasta reprezentînd un factor foarte important pentru asigurarea nivelului general de viață demnă, al întregii națiuni.

Socialismul trebuie să asigure tuturor cetățenilor, fără nici o discriminare, condiții egale de muncă și viață, de manifestare a personalității umane!

Este necesar să nu se admită sub nici o formă apariția speculei, a inegalităților în numele așa-zisului „socialism de piață”. Va trebui să acționăm în așa fel încît în țara noastră nimeni să nu mai gîndească că poate să trăiască fără muncă. Toți cetățenii României socialiste să fie conștienți că munca constituie o îndatorire și o mare cinste. Însuși omul este, de altfel, o creație a muncii, și nu poate fi cu adevărat om liber acela care nu depune o muncă utilă. Să dezvoltăm puternic sentimentul datoriei față de patrie, de muncă, de viitorul liber și fericit al poporului! (Vii și puternice aplauze).

Stimați tovarăși,

Pornind de la principiile de bază ale conducerii și planificării economice și sociale, de la stadiul actual al activității organelor noastre de stat, al organismelor democrației muncitorești-revoluționare, este necesar să perfecționăm continuu și să dezvoltăm formele democratice, de participare a poporului la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Pornind de la teza științifică a construirii socialismului cu poporul și pentru popor, am dezvoltat larg democrația muncitorească-revoluționară, realizînd un cadru democratic unic în felul său.

În această activitate am pornit și trebuie să pornim de la faptul că for-

mele de organizare și conducere trebuie să se perfecționeze continuu, în raport cu dezvoltarea forțelor de producție, a relațiilor sociale, cu noile cereri ale științei și cunoașterii umane, în general.

În același timp, trebuie să avem permanent în vedere că perfecționarea și îmbunătățirea activității de conducere și planificare trebuie să asigure conducerea unitară, pe baza planului național unic de dezvoltare, a întregii activități de făurire a societății socialiste.

Creșterea răspunderii diferitelor organisme de stat, creșterea răspunderii centralelor și întreprinderilor, autoconducerea trebuie să ducă nu la slăbirea conducerii pe baza planului unic a activității de conducere a patriei, ci la creșterea răspunderii fiecărei unități, fiecărui organism în buna administrare a proprietății socialiste, în înlăturarea neabătută a legilor, a programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Organismele largi democratice pe care le-am creat în ultimii 20 de ani, — consiliile oamenilor muncii, adunările generale, ca organisme supreme ale proprietarilor și producătorilor, de conducere a întregii activități economice și sociale, organismele județene, congresele oamenilor muncii, ale agriculturii, științei, învățămîntului și culturii, ca și consiliile naționale de conducere între congrese — reprezintă forme noi în care clasa muncitoare, țărănimia, intelectualitatea, alte categorii sociale participă în mod organizat la conducerea societății, la elaborarea și înlăturarea politicii interne și externe a patriei noastre.

Îmbinarea justă a activității organelor de stat cu activitatea organismelor democratice ale maselor populare trebuie să realizeze o democrație nouă, înfinit superioară oricăror forme de democrație burgheză. Trebuie să avem în vedere ca și în perspectivă să perfecționăm organismele de conducere și planificare, organismele democratice, pornind de la faptul că în nici o împrejurare societatea nu va putea renunța la dezvoltarea sa pe baza unor principii clare, socialiste — de proprietate, de muncă, de retribuție. Cu cit dezvoltarea generală, a forțelor de producție, a științei, a culturii, a celorlalte sectoare se va extinde, cu atît apare necesitatea unor organisme democratice de conducere unitară a întregii activități economice-sociale.

În acest spirit trebuie să acționăm cu toată hotărîrea în direcția perfecționării, îmbunătățirii și creșterii răspunderii conducerii întregii activități pe baza legilor țării, pentru întărirea disciplinei și ordinii, în toate domeniile de activitate!

Să avem permanent în vedere creșterea continuă a rolului clasei muncitoare și al oamenilor muncii, în general, în conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Nu mai pe această bază se va putea dezvolta democrația muncitorească-revoluționară, se va putea înlătură principiul construirii socialismului cu poporul și pentru popor!

Să facem astfel ca activitatea fiecărui organism de stat și democratic să se desfășoare în spiritul principiilor revoluționare, al democrației muncitorești, acționînd întotdeauna pentru perfecționarea întregii activități, pentru înlăturarea a tot ceea ce este vechi și nu mai corespunde, pentru promovarea cu îndrăzneală a noului, în toate domeniile!

Nu mai așa vom acționa ca adevărați revoluționari, vom asigura realizarea obiectivelor de făurire cu succes a socialismului, în țara noastră!

În cadrul activității organelor de stat, un loc important îl va ocupa și în viitor ridicarea nivelului de luptă și politic al forțelor armate, care trebuie să fie gata, în orice împrejurări, să apere independența și suveranitatea țării, euceririle revoluționare, socialiste ale întregului nostru popor.

În întărirea capacității de apărare a țării am pornit și pornim de la faptul că armata trebuie să conlucreze strîns cu gîrzile patriotice, cu unitățile de pregătire militară a tineretului, deosebite apărarea patriei și a euceririlor revoluționare constituie cauza întregului popor și numai împreună și în strînsă unitate cu întregul popor armata își va putea îndeplini în orice

împrejurări îndatoririle sale față de popor, față de cauza socialismului, a independenței și suveranității României. (Vii și puternice aplauze).

În același timp, considerăm că trebuie să reducem la strictul necesar nivelul înarmărilor și cheltuielilor militare, așa cum am procedat, de altfel, în mod constant în ultimii 20 de ani.

În ce privește apartenența României la Tratatul de la Varșovia și întărirea colaborării cu armatele țărilor din acest Tratat, vom acționa și în continuare pentru perfecționarea și dezvoltarea acestei colaborări, acționînd în același timp pentru desființarea concomitentă alî Tratatului de la Varșovia cit și a N.A.T.O.

Dar în orice condiții, colaborarea cu armatele țărilor socialiste, cu alte armate prietene, va constitui un factor important în politica de apărare a independenței naționale.

De asemenea, este necesar să îmbunătățim activitatea organelor de miliție și securitate în apărarea euceririlor revoluționare, a avutului obșteș și a avutului personal, în apărarea liniștii și ordinii întregului popor.

În conformitate cu legile țării, trebuie să se întărească și mai mult conlucrarea dintre aceste organe și masele largi populare, cu întregul popor, să se adopte o atitudine fermă împotriva oricăror încălcări ale legilor, ale liniștii și ordinii generale.

Organele de justiție și procuratură trebuie să vegheze cu toată fermitatea la aplicarea legilor, a legalității socialiste, astfel ca în nici o împrejurare nimeni să nu fie pedepsit pe nedrept, dar, de asemenea, nimeni să nu rămînă nepedepsit dacă încălcă legile țării.

În acest sens, se impune să lărgim și mai mult rolul comisiilor de judecată, al adunărilor generale ale oamenilor muncii, astfel încît aceste organe de justiție democratice să aibă rolul hotărîtor în judecarea abaterilor de la ordine și disciplină, de la normele de conviețuire socială. Numai atunci cînd aceste organisme constată că faptele săvîrșite sînt grave și trebuie trimise în fața organelor de justiție, să se realizeze judecata de către instanțele judecătorești; sau, în cazuri deosebit de grave, care de la început trebuie să meargă în fața acestor organe. Chiar problemele grave ale activității contrarevoluționare, pactizarea cu dușmanii socialismului și ai țării, trădarea de țară — care cad în atribuțiile directe ale organelor de procuratură și justiție — și acestea trebuie cunoscute și dezbătute în cadrul adunărilor generale.

Mă refer la toate acestea deoarece viața, realitatea ne arată că întotdeauna s-au găsit și, din păcate, se mai găsesc oameni — e drept, puțini la număr — care trădează socialismul, poporul, pentru anumite avantaje personale, pentru cițiva galbeni sau arginți, cum se spune de poporul nostru. Față de asemenea fapte de trădare, față de asemenea oameni trebuie să adoptăm o poziție fermă de demascare și de pedepsire, conform legilor țării.

Poporul însuși trebuie să administreze pedeapsa împotriva tuturor celor care pun în pericol socialismul, independența și suveranitatea țării, viitorul însuși al națiunii noastre! (Aplauze puternice, prelungite).

Trebuie să facem astfel încît activitatea de apărare a euceririlor revoluționare, a proprietății obștești, a legilor și normelor de etică și echitate socialistă, să constituie preocuparea tuturor oamenilor muncii, a întregului popor — adevăratul stăpin al întregii țări — a celor care trebuie, prin activitatea lor și prin organele lor să asigure viitorul liber, să asigure viața, liniștea, să asigure victoria socialismului și comunismului în România. (Aplauze puternice, prelungite. Se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

Stimați tovarăși,

Mărețele realizări obținute de poporul nostru în făurirea socialismului demonstrează cu putere justiția liniei generale a partidului nostru, de aplicare creatoare a legităților obiective, a principiilor socialiste la realitățile României.

Putem afirma cu deplin temel că partidul nostru și-a îndeplinit și își în-

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

deplinește cu cinstă misiunea sa istorică de detașament revoluționar, de centru vital al întregii națiuni, — și a călăuzit și călăuzește poporul nostru pe calea făuririi socialismului și comunismului.

Relul politic conducător al partidului este rezultatul activității revoluționare a partidului nostru, care, de la înființarea sa și până acum, în diferite perioade grele ale istoriei poporului nostru, a adoptat o poziție principală, revoluționară, de apărare a intereselor maselor populare, a independenței și suveranității țării.

De la înființarea primului partid muncitoresc din România în 1893, a Partidului Comunist Român în 1921, și până azi nu au fost momente mai importante — interne și internaționale — în care partidul să nu fi adoptat o atitudine clară, fermă, în strinsă concordanță cu năzuințele poporului, cu cauza socialismului, a independenței și suveranității României. De aceea poporul recunoaște partidul ca forță politică conducătoare! (Urale și aplauze puternice, prelungește. Se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

Avem un partid puternic, care numără peste 3 800 000 membri, dintre care peste 55 la sută provin din rindurile clasei muncitoare.

În toate domeniile de activitate partidul acționează pentru întărirea continuă a legăturilor cu masele de oameni ai muncii, pentru asigurarea îndeplinirii în cele mai bune condiții a hotărârilor de partid, a legilor țării.

Și în ce privește activitatea de partid, după Congresul al IX-lea am adoptat măsuri de perfecționare a activității partidului, a organizațiilor și organelor sale, de dezvoltare a democrației interne de partid — ca o parte a democrației muncitorești-revoluționare, de manifestare puternică a spiritului critic și autocritic, ca o cerință vitală pentru îndeplinirea în bune condiții a rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate.

Pornind de la această realitate, ne stărnesc nedumerirea și chiar îngrijorarea unele tendințe — din unele țări — de slăbire a rolului conducător al partidului, precum și unele concepții de reîntoarcere la așa-zisul sistem pluripartit.

Este bine cunoscut că partidele s-au dezvoltat în condițiile împărțirii societății în clase antagoniste, în exploatarea și asuprirea.

De aceea, odată cu desființarea claselor exploatare trebuie în mod legic să se realizeze unitatea politico-organizatorică a clasei muncitoare într-un partid unic revoluționar, care să asigure conducerea operei vaste și complexe de edificare a noii orânduiri sociale. Așa cum am menționat, această presupune, totodată, crearea unui larg cadru democratic de participare organizată a poporului, a tuturor categoriilor sociale la activitatea de conducere în toate sectoarele de activitate.

Ideea revenirii la perioada existenței mai multor partide este foarte periculoasă și poate să aducă grave prejudicii cauzei socialismului, dezvoltării generale a popoarelor respective.

În ce ne privește, considerăm că este necesar și ne pronunțăm ferm pentru existența în cadrul țărilor socialiste, al țărilor care trec spre dezvoltarea economico-socială independentă, a unor partide unice, puternice, cu o concepție revoluționară, sau progresistă, care să asigure acțiunea unită a fiecărui popor în realizarea obiectivelor construcției socialiste, ale dezvoltării economico-sociale, independente.

Este necesar să păstrăm permanent caracterul muncitoresc al partidului, atît în ce privește ponderea muncitorilor în partid, cît și în ce privește promovarea în conducerea organizațiilor și organelor de partid a activiștilor din rindul muncitorilor. (Vii și puternice aplauze).

Pot să afirm, cu toată tăria, că dacă nu vom asigura caracterul muncitoresc al partidului, promovarea întotdeauna a cadrelor de partid, pînă la Comitetul Central și Comitetul Politic Executiv, din rindul muncitorilor, nu vom asigura — sau nu se va asigura — menținerea caracterului revoluționar al partidului.

Prezența majorității muncitorilor în partid, în organele de conducere, este garanția spiritului revoluționar, garan-

ția mersului ferm spre socialism, spre comunism! (Urale și aplauze puternice prelungește; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

Nu este întimplător că tocmai în aceste împrejurări unele cercuri reacționare din țările capitaliste și-au intensificat atacurile, în primul rînd împotriva partidelor comuniste. De altfel, nu se întimplă pentru prima oară acest lucru. Sub lozincă creării mai multor partide, ele acționează pentru slăbirea și lichidarea partidelor comuniste.

De altfel, nici nu ascund aceasta, iar din manifestările antisocialiste, anticomuniste, antisovietice din unele țări, acest lucru a reieșit cu toată claritatea.

Este bine să ne reamintim de lozincă din timpul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, „Soviete fără bolșevici”, care este azi reluată sub altă formă, împotriva partidelor comuniste, a rolului conducător al partidului.

Nu există și nu poate exista perfecționarea și dezvoltarea socialismului fără un partid unic al clasei muncitoare, cu o concepție revoluționară despre lume și viață, care să acționeze cu fermitate pentru unirea întregului popor în apărarea cuceririlor socialismului, ridicarea bunăstării popoarelor, întărirea independenței și suveranității țării, pentru pace și colaborare între toate națiunile lumii. (Aplauze puternice, îndelungate).

Avînd în vedere obiectivele mărețe de dezvoltare socialistă și comunistă a patriei noastre, este necesar să perfecționăm continuu activitatea partidului, să întărim rolul său conducător în toate domeniile, să acționăm cu toată fermitatea pentru ridicarea nivelului politic, ideologic, a combativității, a spiritului revoluționar, pentru perfecționarea democrației de partid și întărirea continuă a legăturilor partidului cu clasa muncitoare, cu masele largi populare, cu întregul popor.

Trebuie să facem ca toate hotărârile de partid și de stat, tot ceea ce privește dezvoltarea patriei să fie larg dezbătut și adoptat de către întregul partid, de întregul nostru popor.

Acționînd ca forță politică conducătoare, ca centru vital al întregii națiuni, partidul nostru trebuie să rămînă permanent un partid revoluționar, să se călăuzească întotdeauna după concepțiile socialismului științific, militînd cu fermitate pentru asigurarea deplinei concordanțe între forțele de producție și relațiile de producție și sociale, pentru soluționarea conștientă a contradicțiilor care pot apărea la un mo-

ment dat, pentru asigurarea înlăptuirii neabătute a socialismului și comunismului în România.

Nu este posibil și nu poate exista o altă forță care să îndeplinească rolul vital al partidului comunist! Partidul nu poate renunța la rolul său de forță politică conducătoare, nu poate împărți acest rol cu nimeni. El trebuie să-și îndeplinească rolul său de a conduce poporul spre înaltele culmi ale societății comuniste, împreună cu poporul, făcînd totul pentru popor!

Dacă s-ar putea spune așa, el ar trebui să împartă rolul său numai cu o singură forță, și anume cu poporul și numai cu poporul, în sensul ridicării nivelului general de conștiință și combativitate al poporului, unind întregul popor în jurul său, pentru făurirea socialismului și comunismului! De altfel, aceasta trebuie să fie înțelegerea dialectică a faptului că în comunism se va ajunge la dispariția partidului atunci cînd întregul popor va ajunge la o înaltă conștiință revoluționară, și combativitate revoluționară, cînd însuși poporul va fi un popor revoluționar, făuritor al comunismului, al libertății, al viitorului său liber! (Aplauze și urale puternice, prelungește; se scandează îndelung „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu, România — stîmna noastră și mindria!”).

Stimați tovarăși,

În sistemul democrației muncitorești-revoluționare un rol important revine organizațiilor de masă și obștești. Trebuie să perfecționăm continuu activitatea sindicatelor, care cuprind oameni ai muncii din toate sectoarele de activitate. Fiind cea mai mare organizație de masă, sindicatele trebuie să adopte, în întreaga lor activitate, o poziție revoluționară, de participare activă la opera de făurire a socialismului și comunismului, de dezvoltare economico-socială a patriei, veghind permanent la apărarea și soluționarea corespunzătoare a problemelor de muncă, de viață ale oamenilor muncii. Ele trebuie să reprezinte o puternică forță revoluționară în participarea activă, organizată, a oamenilor muncii la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, la întărirea controlului muncitoresc.

Este necesar să crească rolul consiliilor și comisiilor de femei, cărora le revine un mare rol în participarea femeilor la întreaga viață politico-socială. De altfel, femeile sînt prezente la întreaga activitate de partid, în organele de stat, în toate organizațiile de masă și obștești. În viitor să se acorde

mai multă atenție promovării în diferite munci de conducere a unui număr mai mare de femei.

Un rol important revine Uniunii Tineretului Comunist, Asociațiilor studenților comunisti, care unesc în rîndurile lor întregul tineret și care trebuie să reprezinte o forță activă, revoluționară, de formare și de educare a tineretului, de participare activă la opera de înlăptuire a politicii partidului în toate domeniile, de pregătire temeinică a tineretului în spirit revoluționar, comunist, care în toate împrejurările să urmeze neabătut politica partidului comunist în toate domeniile de activitate, să acționeze ca revoluționari, cu deplină răspundere pentru cauza socialismului, comunismului, a întregii noastre națiuni.

Se cere, de asemenea, să perfecționăm activitatea pionierilor și șoimilor patriei, care, împreună cu școala, sub conducerea partidului, au un rol important în formarea copiilor patriei noastre în spiritul idealurilor comuniste, al dragostei de patrie, de popor.

De asemenea, trebuie să crească rolul organizațiilor cooperatiste, al uniunilor de creatori, al zecilor și zecilor de organizații de masă și obștești care reprezintă un cadru larg democratic, în care diferite categorii sociale participă în mod activ, democratic, la întreaga activitate de conducere a operei de făurire a societății socialiste.

Un rol important îl are Organizația Democrației și Unității Socialiste, în rîndurile căreia activează peste 4 milioane de oameni ai muncii, care nu sînt membri ai partidului comunist, dar care sînt hotărîți ca, în strinsă unitate, sub conducerea partidului nostru, să acționeze neabătut pentru înlăptuirea Programului partidului, a planurilor de dezvoltare economico-socială, de ridicare a țării pe noi culmi de progres și civilizație.

Trebuie, de asemenea, să subliniem rolul important ce revine Frontului Democrației și Unității Socialiste, organism larg democratic care reunește toate categoriile sociale, întregul popor, într-o deplină unitate, sub conducerea partidului comunist, care exprimă în mod minunat caracterul larg democratic al societății noastre socialiste, al organismelor sale, dar, totodată, acționează în deplină unitate, recunoscînd rolul conducător al partidului nostru comunist pentru realizarea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism, de ridicare conti-

(Continuare în pag. 8)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 7)

nuă a bunăstării materiale a întregului popor, de întărire a independenței și suveranității României! Realizarea și dezvoltarea continuă a unității întregii națiuni în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste reprezintă o necesitate obiectivă pentru mersul înainte al patriei, pentru viitorul însuși al poporului nostru! (Aplauze puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

În întreaga activitate de construcție socialistă un rol important l-a avut întotdeauna activitatea ideologică, politico-educativă, de formare a omului nou, constructor conștient al noii orânduiri sociale.

Avem realizări importante și trebuie să spunem cu toată tăria că fără o activitate politico-educativă intensă și susținută, în toate domeniile, nu am fi putut obține aceste mărețe realizări.

Dar, așa cum am spus, în cuvîntarea de la forumul democratic din luna noiembrie anul trecut, în activitatea ideologică și politică s-a produs o anumită rămânere în urmă față de dezvoltarea generală a forțelor de producție a țării, în toate domeniile.

De aceea este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru a lichida această rămânere în urmă, pentru a ridica nivelul ideologic al partidului, conștiința revoluționară a partidului, a întregii noastre națiuni, la nivelul dezvoltării generale economico-sociale a patriei noastre.

Să facem astfel încît activitatea politico-educativă să aibă un rol mai activ în formarea concepției revoluționare, să devină o forță puternică care să lumineze calea spre înaltele piscuri ale societății comuniste.

Cu cît activitatea ideologică, politico-educativă, de formare a conștiinței socialiste, revoluționare a întregului popor va fi mai bună, cu atît vom obține rezultate superioare în toate domeniile de activitate.

Trăim într-o lume de profunde schimbări, de avînt al științei, al culturii, al cunoașterii umane, care ridică în fața popoarelor multe întrebări și probleme cu privire la aprecierea diferitelor evenimente, la modul de soluționare a situației complexe economico-sociale contemporane și la viitorul omenirii la începutul mileniului al treilea.

Iată de ce este necesar ca activitatea ideologică și științele sociale să participe activ la dezbaterile tuturor acestor probleme de pe poziții revoluționare ale materialismului istoric și dialectic.

Iată de ce este necesar să fie combătute cu fermitate tezele dezideologizării relațiilor internaționale, ale slăbirii luptei de clasă și alte teze antiștiințifice și antirevoluționare care produc confuzii și neîncredere în forțele clasei muncitoare, în lupta popoarelor pentru progres, pentru pace și colaborare internațională, în victoria inevitabilă a socialismului.

Trebuie ca activitatea ideologică, politico-educativă să dea o orientare clară în ceea ce privește schimbările produse și perspectivele dezvoltării societății omenestii, perspectivele dezvoltării socialismului și comunismului, care mai devreme sau mai târziu vor triumfa în întreaga lume. (Aplauze puternice, prelungite).

Mai mult ca oricînd este necesar să se sublinieze cu toată tăria că victoria socialismului constituie o necesitate obiectivă, că mai devreme sau mai târziu — așa cum s-a întimplat cu toate orînduirile de pînă acum — orînduirea capitalistă, imperialistă, trebuie să facă loc unei orînduiri mai drepte și mai bune — socialismului și comunismului.

Trebuie să punem cu putere în evidență învățămintele istoriei, care demonstrează că trecerea de la o orînduire la alta s-a realizat, întotdeauna, pe cale revoluționară, că rolul hotărîtor l-au avut întotdeauna masele, l-au avut popoarele — adevăratele făuritoare ale istoriei și civilizației — și în acest cadru, să subliniem rolul clasei muncitoare, al forțelor înaintate, în lupta pentru socialism, pentru pace și colaborare în întreaga lume! (Aplauze puternice).

Activitatea ideologică, politico-educativă trebuie să sublinieze cu tărie ro-

lul partidelor revoluționare, muncitorești, al partidelor comuniste, în organizarea și conducerea clasei muncitoare, a maselor largi populare pentru realizarea noii orînduiri sociale socialiste.

Tocmai în actualele împrejurări, cînd asistăm la o nouă ofensivă a celor mai reacționare cercuri imperialiste, se impune ca partidele comuniste, mișcările progresiste să acționeze cu toată tăria și fermitatea împotriva anticomunismului, împotriva tuturor încercărilor de dezbinare și slăbire a unității clasei muncitoare, a luptei popoarelor pentru socialism, pentru progres economic și social, pentru pace.

Este necesar ca toate mijloacele de informare în masă și de educare să acționeze cu hotărîre într-un spirit de combativitate și intransigență revoluționară împotriva concepțiilor retrograde, împotriva misticismului, șovinismului, antisemitismului, a tuturor formelor de dezbinare și învrăjpire a popoarelor.

Să educăm întregul popor și, în primul rînd, tineretul, în spiritul patriotismului revoluționar, al înaltelor idealuri de dreptate socială și națională, al principiilor socialiste și comuniste!

Să educăm masele populare și, în primul rînd, tineretul, în spiritul combativității revoluționare, împotriva a tot ce este străin de interesele socialismului și comunismului, a tot ce duce la slăbirea combativității revoluționare în toate domeniile de activitate.

Să educăm întregul popor și tineretul în spiritul minunatelor tradiții patriotice și revoluționare, să dezvoltăm sentimentul de prietenie și frăție, de unitate al tuturor oamenilor muncii, să punem la baza întregii activități culturale minunatele tradiții ale mărețelor realizări, ale creației românești din toate domeniile de activitate!

Să respingem ploconirea față de tot ceea ce înjosește omul, față de toate concepțiile străine!

Să educăm tineretul, poporul, în spiritul solidarității internaționale, al prieteniei și luptei comune pentru progres economico-social, al luptei comune pentru pace și colaborare între toate națiunile lumii!

Un rol important îi revine în acest sens Festivalului național „Cîntarea României”, care a devenit o puternică forță a creației largi populare.

Să ridicăm tot mai puternic nivelul cultural și de participare a maselor populare la dezvoltarea și înflorirea culturii românești!

Uniunile de creație — literare, artistice, muzicale — trebuie să-și ridice nivelul activității lor prin crearea de noi și noi opere care să reprezinte, în formele artei reprezentative, minunatele cuceriri ale poporului nostru, munca eroică a constructorilor socialismului, tradițiile revoluționare, să urmeze exemplul înaintașilor care, în cele mai grele condiții, au slujit poporul, au considerat ca una, din îndatoririle lor supreme asigurarea dezvoltării limbii și culturii românești, a dezvoltării poporului și națiunii noastre!

În strînsă legătură cu creația universală, literatura și arta românească trebuie să fie prezentă nu prin copiere, prin ploconire, ci prin realizările ei, prin personalitatea sa, care să reprezinte personalitatea poporului român, constructor conștient al socialismului, al celei mai înaintate culturi, al adevăratului umanism. (Vii și puternice aplauze).

Radioul, televiziunea, presa, toate mijloacele de informare în masă trebuie să adopte o poziție mai combativă, să publice sau să redea la radio și televiziune munca și activitatea poporului, să adopte o atitudine critică față de diferitele stări negative, contribuind activ la generalizarea experienței și a cunoștințelor înaintate din toate domeniile de activitate, la răspîndirea concepțiilor celor mai înaintate de muncă și viață, a principiilor socialiste, în toate domeniile! (Aplauze puternice, prelungite).

Să facem astfel încît întreaga noastră activitate politico-educativă să-și îndeplinească în mai bune condiții înalta misiune în realizarea obiectivelor de perspectivă, de ridicare a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație!

Întreaga activitate ideologică, educativă trebuie să contribuie activ la ridi-

carea nivelului general de știință și cultură, la formarea unui popor cu înalte cunoștințe științifice, culturale și revoluționare, a unui popor înarmat cu tot ce este mai nou în dezvoltarea științei și culturii, care să contribuie, prin activitatea sa, la îmbogățirea tezaurului național și a tezaurului mondial, din toate domeniile! Numai așa vom putea spune că activitatea politico-educativă își îndeplinește cu cinste misiunea — și am convingerea că vom obține realizări importante și în acest domeniu!

Stabilind obiectivele privind dezvoltarea economico-socială a patriei noastre, trebuie să acționăm cu înaltă răspundere revoluționară pentru perfecționarea întregii activități și pentru unirea întregului popor în lupta și munca de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare fermă a României spre comunism — visul de aur al omenirii! (Aplauze și urale puternice, prelungite. Se scandează îndelung „Ceașescu — eroism, România — comunism!”).

Stimați tovarăși,

Punînd pe primul plan activitatea de realizare a planurilor și programelor privind dezvoltarea economico-socială a țării și făurirea cu succes a socialismului, partidul nostru, România socialistă au dus în același timp o politică activă de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, participînd cu toate forțele lor la soluționarea marilor probleme ale vieții internaționale, la lupta pentru dezarmare, pentru pace.

Se poate afirma că în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului nu au fost probleme mai importante la care România socialistă să nu-și fi adus o contribuție activă la soluționarea lor în interesul destinderii, al dezarmării, al păcii și colaborării între toate națiunile lumii.

În viața internațională s-au produs profunde schimbări politice, sociale, economice, militare, care modifică conținutul raportului mondial de forțe. Viața, realitatea demonstrează că s-a realizat și se menține un echilibru relativ în raportul de forțe, ceea ce a făcut să se depășească o serie de momente grele și să se asigure, timp de aproape 45 de ani, pacea în lume.

Trebuie subliniat că politica țărilor socialiste a avut un rol important în întreaga această perioadă, în asigurarea păcii și soluționarea unor probleme grave, pe calea tratativelor.

În ultimii ani, după cum se știe, s-au făcut pași importanți prin realizarea acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind eliminarea rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune, prin începerea negocierilor de dezarmare de la Viena și trecerea la soluționarea pe calea tratativelor a unor conflicte din diferite zone ale lumii.

Cu toate acestea, trebuie să spunem deschis în fața poporului nostru, a tuturor popoarelor lumii că situația internațională continuă să se mențină deosebit de complexă și gravă.

Existența armelor nucleare, a altor arme de distrugere în masă și convenționale prezintă un grav pericol pentru pacea omenirii, iar în cazul recurgerii la arma nucleară pentru însăși viața pe planeta noastră.

Țările din N.A.T.O. nu au ajuns încă la înțelegerea necesară pentru renunțarea la vechea politică de forță, a „descurajării nucleare”. Ele declară că vor trece la modernizarea armelor nucleare cu rază scurtă de acțiune și tactice, ceea ce ar mări considerabil puterea de distrugere a acestor arme și pericolul pentru însăși viața popoarelor europene și din întreaga lume.

În aceste împrejurări, problema fundamentală a vieții internaționale este, în primul rînd, aceea a renunțării la armele nucleare, la programul de modernizare a lor, realizarea de noi acorduri între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind reducerea cu 50 la sută a rachetelor nucleare strategice și a unui acord general privind lichidarea deplină a oricăror arme nucleare.

Este necesar să se renunțe de îndată la experiențele nucleare de către toate

statele, să se renunțe la activitatea de militarizare a Cosmosului, să se realizeze un acord corespunzător privind eliminarea armelor chimice, în strînsă legătură cu eliminarea tuturor armelor nucleare.

România participă împreună cu celelalte state din Tratatul de la Varșovia, din N.A.T.O. și din Europa la negocierile de la Viena privind reducerea radicală a armelor convenționale sub un strict control internațional, cu hotărîrea de a contribui la realizarea unui acord, în cel mai scurt timp.

Ne pronunțăm ferm pentru a se ajunge la o reducere de cel puțin 50 la sută a acestor armamente, realizîndu-se un echilibru corespunzător între cele două blocuri militare, care să excludă posibilitatea vreunei agresiuni militare.

Ne pronunțăm ferm pentru reducerea cheltuielilor militare — în prima etapă cu cel puțin 50 la sută, urmînd ca mijloacele financiare ce se vor reduce să fie folosite pentru soluționarea diferitelor probleme economico-sociale din fiecare țară, precum și pentru ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare.

Dorim să reafirmăm cu toată fermitatea hotărîrea României socialiste, a poporului român de a participa activ la realizarea dezarmării, la asigurarea unor relații noi internaționale, care să excludă forța și amenințarea cu forța.

În același timp, nu se poate trece cu vederea că în multe state din Europa, inclusiv în Statele Unite ale Americii, are loc o intensificare a activității organizațiilor neofasciste și de dreapta, o intensificare a manifestărilor și propagandei antisemite, naționalist-șovine și de revizuire a granițelor.

Rezultatele alegerilor pentru parlamentul vest-european în care partidele de dreapta neofasciste au obținut însemnate rezultate, provoacă pe drept cuvînt îngrijorare în rîndul tuturor popoarelor din Europa. De aceea, este necesar să se dea o ripostă hotărîtă neofascismului și tuturor manifestărilor reacționare, neofasciste și de dreapta!

Și în domeniul acesta să nu se uite învățămintele istorice dinaintea celui de-al doilea război mondial, cînd tolerarea și chiar încurajarea activității unor organizații fasciste au dus la instaurarea fascismului în Germania hitleristă și în alte țări ale lumii, au dus la cel de-al doilea război mondial, au provocat marile pierderi și distrugerii pentru toate națiunile europene și pentru multe din popoarele lumii. Respingerea fascismului înseamnă apărarea democrației, libertății, a dreptului popoarelor la viață demnă, la pace!

(Vii și puternice aplauze).

Totodată, țara noastră va acționa cu toată hotărîrea pentru realizarea cooperării și dezarmării în Europa, pentru realizarea unor relații noi, de deplină egalitate, care să asigure progresul economic și social al fiecărui popor, să ducă la întărirea colaborării, unității și securității tuturor națiunilor din Europa.

Este necesar să facem totul pentru depășirea diferitelor obstacole și pentru realizarea unei Europe unite, a popoarelor libere și independente. Numai pe această bază Europa va putea să-și asigure progresul economico-social, să aibă un rol mai important în soluționarea marilor probleme ale vieții contemporane!

Totodată, România va desfășura — ca și pînă acum — o activitate intensă pentru dezvoltarea unei largi colaborări între țările balcanice, pentru realizarea în această regiune a unei zone fără arme nucleare și chimice, fără baze militare străine, ca o parte a colaborării și securității în Europa și în întreaga lume.

Ca și pînă acum, România se pronunță cu toată fermitatea pentru încetarea conflictelor din diferite părți ale lumii și soluționarea problemelor litigioase dintre state numai și numai prin tratative. În acest cadru, considerăm că este necesar să se treacă la organizarea conferinței internaționale privind Orientul Mijlociu și soluționarea problemelor pe baza dreptului la autodeterminare al poporului palestinian, la existența unui stat palestinian independent și recunoașterea independenței, suveranității și integrității tuturor statelor din zonă, inclusiv a Israelului.

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Considerăm că este necesar să se asigure participarea activă la soluționarea problemelor mondiale a tuturor statelor, fără deosebire de mărime și orinduire socială. În acest cadru, doresc să subliniez rolul important al țărilor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare, al țărilor nealiniate.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică a problemelor complexe ale vieții mondiale — în interesul tuturor popoarelor, al păcii și colaborării.

Nu trebuie să se uite învățămintele istoriei privind cel de-al doilea război mondial, de la declanșarea căruia se împlinesc 50 de ani.

Este bine cunoscut că politica de concesi și de capitulare față de Germania nazistă, acordul de la München, inclusiv pactul Molotov — Ribentrop, nu au oprit agresiunea, ci au încurajat-o. Aceste învățăminte ne obligă să intensificăm lupta popoarelor împotriva războiului, pentru dezarmare generală și, în primul rând, pentru lichidarea armelor nucleare. Să avem permanent în vedere că războiul nu poate fi preîntîmpinat decît prin lupta unită a forțelor înaintate, a popoarelor de pretutindeni, că problemele dezarmării nu se pot soluționa de cîteva țări, că ele trebuie soluționate cu participarea tuturor popoarelor, tuturor statelor, a maselor largi populare. Numai așa vom preîntîmpina un nou război, vom asigura pacea pe planetă! (Aplauze puternice, prelungite).

Republica Socialistă România este hotărîtă să acționeze și în viitor pentru dezvoltarea largă a relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orinduire socială. Vom promova ferm în relațiile internaționale principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamstecului în treburile interne, al avantajului reciproc, respectarea neabătută a dreptului fiecărei națiuni de a-și alege calea dezvoltării economice-sociale în mod liber, fără nici un amestec din afară.

Este timpul să se înțeleagă necesitatea renunțării la vechea politică de amestec, sub diferite forme, în treburile diferitelor țări, de subversiune și diversiune. Acele cercuri și oameni politici din Occident, care își arogă dreptul de a stabili ce este bine și ce nu este bine pentru o țară sau alta ar trebui să se uite că în inșiși țările lor, în țările capitaliste sînt multe, foarte multe probleme de soluționat, că în ultimii 10 ani șomajul a devenit cronic, că a ajuns la 20—30 la sută numărul tinerilor care nu au asigurat nici un loc de muncă, că se menține discriminarea, prin diferențierea de retribuție, de pînă la 20—30 la sută — pentru femei, pentru tineret, pentru oamenii muncii de altă culoare, îndeosebi pentru negri. A crescut numărul săracilor, ca și numărul oamenilor care n-au asigurate locuințe. Toate acestea au făcut să sporească numărul oamenilor — îndeosebi al tinerilor — care se droghează, au dus la creșterea criminalității, a actelor de terorism și a altor fenomene sociale grave.

Ar fi, deci, necesar ca cercurile și oamenii politici respectivi să-și concentreze mai bine forțele în direcția soluționării acestor probleme foarte grave, care înalcă în mod brutal drepturile oamenilor la muncă, la viață și care sînt contrare principiilor adevăratului umanism, ale adevăratelor drepturi ale omului!

Noi considerăm că ar fi deosebit de util și important ca să se realizeze o colaborare activă, largă în soluționarea acestor probleme grave, pornind de la faptul că prima îndatorire a statelor trebuie să fie asigurarea muncii pentru toți cetățenii și, în primul rând, pentru tineret, a locuințelor, a învățămîntului și tuturor celorlalte drepturi fundamentale pentru o viață demnă, liberă a popoarelor.

Stimați tovarăși,

Acționînd pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările, fără deosebire de orinduire socială, vom acorda și în continuare o atenție deosebită relațiilor cu

țările socialiste și, în primul rînd, cu vecinii noștri.

Am considerat întotdeauna și considerăm că soluționarea problemelor interne și calea dezvoltării socialiste constituie îndatorirea supremă a partidelor comuniste, a popoarelor din fiecare țară. Dar, fără nici o îndoială că sîntem îngrijorați de unele probleme din diferite țări, deoarece dorim ca toate țările socialiste, toți vecinii noștri să asigure dezvoltarea fermă, pe calea socialismului. De aceea, considerăm că ar fi foarte important ca țările socialiste, membre ale Tratatului de la Varșovia și, în general, toate țările socialiste să analizeze împreună problemele actuale ale construcției socialiste, să stabilească împreună cum să conlucreze mai bine pentru depășirea unor greutăți și pentru asigurarea dezvoltării economico-sociale, pe calea socialismului, a fiecărui popor.

De asemenea, dorim să dezvoltăm larg relațiile cu celelalte țări socialiste și considerăm că trebuie să extindem această colaborare, în spiritul solidarității și conlucrării active, pentru dezvoltarea socialistă a țărilor noastre.

Stimați tovarăși,

Miscarea muncitorească, revoluționară din România, primul partid al clasei muncitoare, Partidul Comunist Român, au dezvoltat larg activitatea de solidaritate internațională cu partidele și mișcările muncitorești-revoluționare de pretutindeni. Revoluționarii români au făcut parte din Internaționala Comunistă creată de Marx și Engels, s-au aflat pe baricadele Comunei din Paris, au participat la activitatea Internaționalii a II-a și a Internaționalii a III-a. Detașamentele de revoluționari români au participat activ la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, s-au aflat în rîndul brigăzilor internaționale de luptă împotriva fascismului în Spania, iar în timpul războiului, în Franța și în alte țări. Am sprijinit activ lupta de lichidare a colonialismului, acordînd un ajutor frăcesc multor popoare, îndeosebi din Africa, pentru cucerirea independenței naționale.

În spiritul acestor minunate tradiții de solidaritate internațională am dezvoltat și dezvoltăm larg relațiile cu partidele comuniste și muncitorești, cu partide socialiste, social-democrate, cu partide și mișcări progresiste din țările în curs de dezvoltare, precum și cu alte partide democratice, din diferite țări.

Considerăm că situația mondială gravă și complexă, schimbările care au loc în raportul de forțe mondial, impun ca o necesitate obiectivă întărirea și mai mult a colaborării și solidarității internaționale. Nici un partid comunist, nici un partid revoluționar, progresist nu se poate izola. Este mai necesară ca oricînd întărirea conlucrării și solidarității partidelor comuniste, pe baza principiilor socialismului științific, a concepției revoluționare despre lume și viață, a materialismului dialectic și istoric.

Problemele din diferite țări, inclusiv din țările socialiste, le considerăm ca probleme interne ale fiecărui partid și sîntem împotriva oricărui amestec în treburile interne. Dar, în același timp, sîntem pentru o largă colaborare și discutarea în comun a problemelor actuale, pentru a stabili cum să se acționeze mai bine de către fiecare partid pentru a contribui la realizarea dezarmării, la soluționarea problemelor complexe — politice, sociale, economice —, la asigurarea unei lumi a dreptății sociale și naționale, la victoria noii orinduirii sociale — a socialismului.

În spiritul răspunderii față de propriul nostru popor, față de cauza socialismului, de perspectivele dezvoltării omenirii, considerăm că este necesar ca partidele comuniste și muncitorești să-și întărească solidaritatea, să organizeze consfătuiri, conferințe regionale sau internaționale, în scopul întăririi colaborării și solidarității. Clasa muncitoare, generațiile viitoare nu-i vor ierta pe acei care nu înțeleg că tocmai în actualele împrejurări trebuie să facem totul pentru realizarea unei unități noi, pe baza egalității și independenței, să dezvoltăm larg solidaritatea și colaborarea internațională. (Aplauze puternice, prelungite). Aceasta va fi o unitate de tip nou — a partidelor inde-

pendente, egale în drepturi — dar cu atît mai mult va fi o unitate mai puternică, care va duce la unirea clasei muncitoare, a forțelor înaintate, în lupta pentru progres economic și social, pentru dezarmare, pentru pace, pentru salvarea omenirii de la distrugere!

În același spirit, ne pronunțăm pentru dezvoltarea largă a colaborării cu partidele socialiste, social-democrate, cu mișcările progresiste antiimperialiste, cu forțele democratice de pretutindeni, în scopul acțiunilor comune în problemele fundamentale care privesc fiecare popor, care privesc pacea, independența fiecărei națiuni, viitorul întregii lumi.

Avem ferma convingere că, deși problemele actuale sînt destul de grave și complexe, acționînd unite, forțele progresiste, popoarele de pretutindeni, cercurile realiste pot găsi calea unei conlucrări active, pot schimba cursul evenimentelor, pot impune o nouă gîndire politică, un nou mod de acțiune — în interesul progresului, în interesul bunăstării și independenței fiecărui popor, al păcii și colaborării între toate națiunile lumii. (Aplauze puternice).

În ce o privește, România socialistă, îndeplinind neabătut politica Partidului Comunist Român în domeniul vieții internaționale, va participa cu toate forțele sale, ca și pînă acum, la soluționarea tuturor problemelor, la asigurarea unor relații noi, bazate pe principiile egalității între toate națiunile, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune, fără arme, fără războaie, a unei lumi în care fiecare popor, fiecare națiune să ducă o viață demnă, liberă, independentă! (Aplauze puternice, îndelungate).

Stimați tovarăși,

Hotărîrea plenarei Comitetului Central privind convocarea Congresului al XIV-lea al partidului și adoptarea în unanimitate a Programului-Directivă, a Tezelor, precum și a celorlalte documente au o însemnătate deosebită pentru prezentul și viitorul patriei noastre, pentru îndeplinirea neabătută a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism — visul de aur al omenirii. (Aplauze puternice, prelungite).

Iată de ce se poate afirma de pe acum că cel de-al XIV-lea Congres al partidului poate fi considerat drept Congresul marilor victorii socialiste, al muncii pline de abnegație a întregului popor, al adevăratei suveranități și independenței depline, Congresul care deschide perspectivele minunate spre înalte culmi ale societății fără clase, spre culmile comunismului! (Aplauze puternice, îndelungate).

Acum este necesar să trecem la organizarea temeinică a adunărilor generale ale organizațiilor de bază și a conferințelor de partid, în spiritul principiilor democratice ale partidului înscrise în Statut și în alte hotărîri ale Comitetului Central.

O atenție deosebită va trebui să acordăm alegerii în conducerea organizațiilor de bază și în comitetele de partid — repet — acordînd o atenție deosebită activiștilor din rîndul clasei muncitoare, a celor mai buni activiști din rîndul membrilor de partid, care să asigure îndeplinirea neabătută a hotărîrilor ce vor fi adoptate de Congresul al XIV-lea.

De asemenea, trebuie să se asigure alegerea ca delegați la Congres cît și drept candidați pentru viitorul Comitet Central a celor mai bune cadre de partid, din toate domeniile de activitate, asigurîndu-se, conform prevederilor Statutului și hotărîrilor Comitetului Central, caracterul muncitoresc-revoluționar al organelor sale de conducere.

Să facem astfel încît înseși adunările generale ale organizațiilor de bază și conferințele de partid să constituie o puternică manifestare a forței și unității partidului, garanția supremă a realizării programelor de dezvoltare economico-socială, a îndeplinirii în cele mai bune condiții, de către partid, a rolului său de centru vital al întregii națiuni, de forță politică conducătoare în toate domeniile! (Aplauze puternice, prelungite).

Se impune, de asemenea, să se asigure dezbaterile largă a documentelor pentru Congresul al XIV-lea în între-

gul partid și cu întregul popor, astfel încît acestea să exprime în cel mai înalt grad gîndul și voința întregului partid, a întregii noastre națiuni, să constituie expresia adevăratei dezbateri democratice, muncitorești-revoluționare, a participării poporului la făurirea în mod conștient a propriului său viitor, de bunăstare și fericire, a comunismului (Aplauze puternice).

În același timp, este necesar să se acționeze cu toată fermitatea pentru realizarea planului și a programelor de dezvoltare economico-socială pe următoarele 6 luni și pe întregul cîcinal în industrie, agricultură și în toate celelalte sectoare. Toate colectivele de oameni ai muncii, organismele democratice muncitorești-revoluționare și organizațiile de partid să se prezinte la Congres cu realizări cît mai bune, în toate domeniile, să poată raporta Congresului că au realizat în bune condiții planul pe acest an și sînt pregătite să realizeze planul pe 1990 și întregul cîcinal, asigurînd o bază trainică pentru dezvoltarea viitoare a patriei.

Dorese ca, în încheiere, să exprim încă o dată mulțumirile mele Comitetului Central al partidului, pentru desemnarea mea în funcția de secretar general al partidului — aceasta urmînd să fie discutată de întregul partid, de întregul popor și supus Congresului al XIV-lea al partidului.

Așa cum am menționat ieri, consider această încredere ca expresie a faptului că în întreaga mea activitate am îndeplinit întotdeauna năzuințele poporului nostru de independență, am servit partidul, cauza socialismului și păcii în lume.

Vă asigur încă o dată, dragi tovarăși, asigur întregul partid și întregul popor că și în viitor nu voi avea țel mai înalt decît de a contribui cu toate forțele mele, împreună cu ceilalți tovarăși, cu Comitetul Central, cu întregul partid, cu întregul popor, la realizarea programelor de dezvoltare viitoare, de perspectivă, de înaintare a patriei noastre spre comunism, de a asigura poporului român un loc demn în rîndul națiunilor libere ale lumii, de a asigura viitorul minunat, comunist, al României! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceașescu reales — la al XIV-lea Congres!”).

La încheierea lucrărilor plenarei, după dezbaterile și adoptarea în unanimitate a hotărîrilor, putem să afirmăm încă o dată că am străbătut un drum lung, am urcat pe înalte culmi, am învins multe obstacole și am obținut victorii minunate! De la înălțimile la care am ajuns se văd acum clare piscurile înalte și zărilor minunate, luminoase ale primăverii omenirii — zărilor comunismului. Să facem totul pentru a străbate drumul pe care îl mai avem într-un timp cît mai scurt, în deplina unitate a întregii noastre națiuni! (Aplauze puternice, prelungite. Se scandează îndelung: „Ceașescu, România — stima noastră și mîndria!”).

În încheiere, doresc să exprim convingerea că toți participanții la plenară, toate organizațiile și organele de partid, membrii partidului, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor vor îndeplini neabătut obiectivele de dezvoltare economico-socială, vor participa activ la dezbaterile documentelor și pregătirea Congresului al XIV-lea al partidului, la trasarea perspectivelor dezvoltării României spre comunism! (Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!”).

Cu această convingere, adresez participanților la plenară, comuniștilor, tuturor oamenilor muncii, întregului popor, cele mai bune urări de noi împliniri și noi realizări, de noi succese în toate domeniile!

Multă sănătate și fericire! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează îndelung „Ceașescu — P.C.R.!” „Ceașescu și poporul!” „Ceașescu, România — stima noastră și mîndria!” „Ceașescu reales la al XIV-lea Congres!”). Într-o atmosferă de puternică însuflețire și strînsă unitate, toți cei prezenți în sala plenarei se ridică în picioare și ovacionează îndelung, minute în șir, pentru Partidul Comunist Român — nucleul vital al întregii națiuni — pentru secretarul general al partidului, președintele țării, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU).

Ne sînt lumina, dragostea, mîndria PARTIDUL, CEAUȘESCU, ROMÂNIA

Tovarășe Nicolae Ceaușescu,
Tovarășă Elena Ceaușescu,
Ne ocrotiți în dimineața vieții,
În timpul țării, revoluționar,
Floarea cinstirii și-a recunoștinței
Noi vă rugăm să o primiți în dar.

Vă mulțumim că-n ani de măreție
Întiul gînd se-ndreaptă spre copii,
Să aibă pace, cărți și bucurie,
Și zborul larg spre anii 2000.
Cu tinerețea noastră în anii primăverii
Ai Epocii de aur muncim și învățăm
Noi, uteciștii, șoimii, pionierii
Ani mulți și fericiți noi vă urăm.

În atmosfera de puternică mobilizare a întregului popor român în vederea împlinirii cu noi și tot mai mari succese a celei de-a 45-a aniversări a eliberării și a Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, au fost marcate aniversarea a 40 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor din țara noastră, Ziua Pionierilor și încheierea anului școlar 1988—1989. Manifestările consacrate acestor evenimente au fost înconjunate de spectacolul omagial de la stadionul „23 August” din Capitală, la care au asistat tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășă Elena Ceaușescu. De asemenea, la Palatul Pionierilor și Șoimilor Patriei a avut loc o adunare jubiliară.

Aceste acțiuni s-au desfășurat sub semnul ideilor nobile și cuvintelor însuflețitoare cuprinse în Mesajul adresat de conducătorul partidului și statului pionierilor și șoimilor patriei, tuturor copiilor țării, întregului tineret cu prilejul evenimentelor menționate. Arătînd că începînd din 1990 învățămîntul liceal de 12 ani urmează să se generalizeze, Mesajul relevă condițiile create

în anii construcției socialiste, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, și îi îndeamnă pe copii, pionieri și șoimi ai patriei, să folosească din plin aceste condiții, însușindu-și cele mai noi cuceriri ale științei și cunoașterii, din toate domeniile de activitate, pregătindu-se spre a fi cît mai folositori societății. Mesajul evidențiază perspectivele ce se deschid în fața copiilor țării, reliefînd că programele partidului pentru viitorul cincinal, 1991—1995, ca și pentru întreaga perioadă pînă în anul 2000 și în primul deceniu al mileniului trei prevăd continuarea dezvoltării puternice, armonioase a forțelor de producție, a întregii activități economice și sociale, realizarea unui important salt calitativ în toate domeniile de activitate. În anii 2000, ani în care pionierii și șoimii patriei de acum se vor afla în deplinătatea capacității lor creatoare, România va deveni o puternică forță a științei, învățămîntului și culturii, o țară cu un înalt nivel de cultură și civilizație al întregului popor. Pornind de la sarcinile ce revin tuturor organizațiilor de masă și obștești în împlinirea Programului partidului de construcție socialistă — se spune în Mesaj

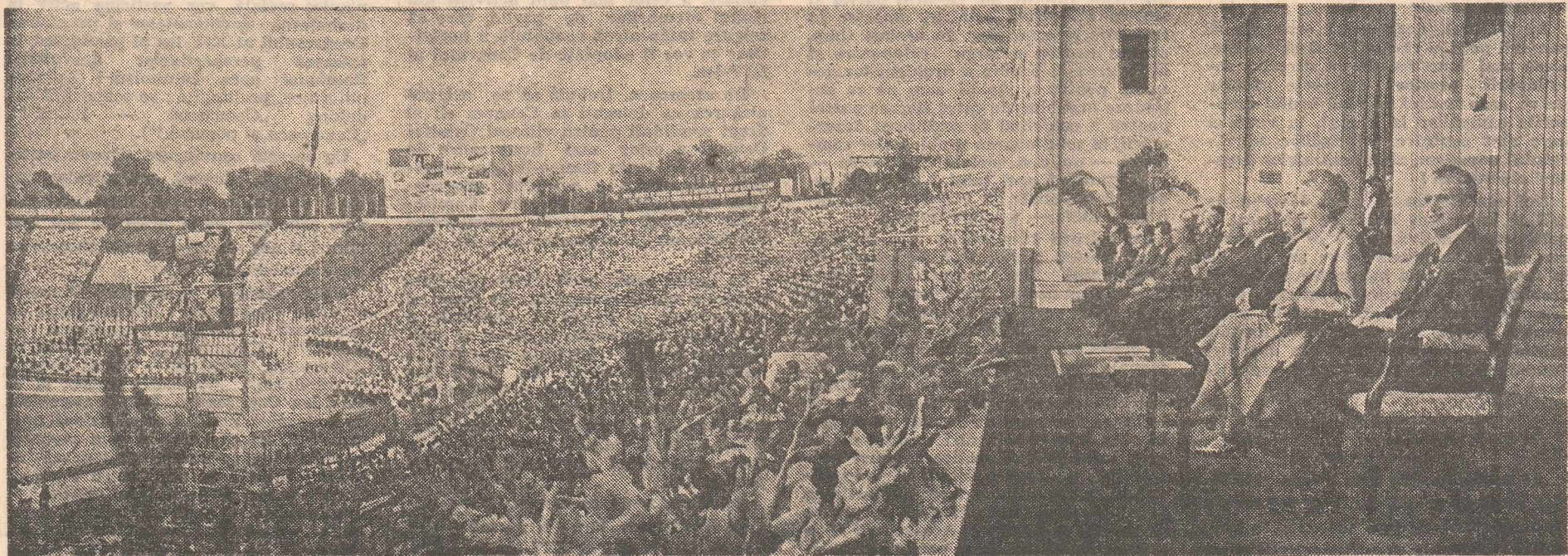
—, Organizația Pionierilor este chemată ca, împreună cu școala, familia, cu celelalte organizații de tineret să sădească în conștiința copiilor cele mai nobile idealuri patriotice revoluționare, dragostea și respectul față de patria socialistă, de poporul nostru și de Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al întregii națiuni, să cultive în rîndul tuturor pionierilor și șoimilor patriei, al tuturor copiilor spiritul de abnegație și hotărîrea de a înfăptui în cele mai bune condiții programele de dezvoltare a țării noastre, de a se afirma în orice împrejurare ca adevărați patrioți și revoluționari, ca fii credincioși ai României socialiste. Dimensiunea umanistă a Mesajului este sporită și de partea care se referă la probleme ale vieții internaționale. Subliniind că nu există îndatorire mai nobilă pentru toți cei ce iubesc viața, iubesc copiii — viitorul omenirii —, decît de a se angaja ferm că vor face totul pentru pace, pentru dezarmare, pentru a asigura popoarelor o viață liberă și demnă, de progres și bunăstare, un viitor fericit, conducătorul partidului și statului cheamă Organizația Pionierilor să militeze activ pentru dezvoltarea relațiilor de

prietenie și colaborare cu organizațiile similare de copii și tineret din toate statele lumii, cu organizațiile internaționale de copii, pentru instaurarea trainică în lume a unui climat de pace și colaborare, în care toate națiunile, și în primul rînd tineretul, să-și poată făuri liber destinele.

Zecile de mii de participanți la spectacolul omagial și la adunarea jubiliară au adus un vibrant omagiu și mulțumiri tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu, pentru condițiile de viață și de învățătură create, pentru grija față de tînăra generație, față de progresul și dezvoltarea continuă a economiei, culturii, științei și învățămîntului din România, pentru generoasele îndemnuri cuprinse în Mesaj, care constituie pentru Organizația Pionierilor, pentru fiecare purtător al cravatei roșii cu tricolor un program mobilizator de muncă și acțiune, de angajare revoluționară în îndeplinirea la cote calitative tot mai înalte a sarcinilor și răspunderilor ce le revin în amplul proces de edificare a socialismului pe pămîntul României. Acesta a fost și sensul întregii manifestări de pe stadionul „23 August”, care, printr-o suită de tablouri

de mare expresivitate și de o deosebită forță evocatoare, a dat o excepțională strălucire aniversării a 40 de ani de la crearea Organizației Pionierilor, sărbătoririi Zilei Pionierilor și încheierii anului școlar. Angajamentul pionierilor este limpede exprimat în Scrisoarea adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu de participanții la adunarea jubiliară de la Palatul Pionierilor și Șoimilor Patriei: „În aceste momente de aleasă sărbătoare a copilăriei noastre ferice, ne angajăm solemn în fața partidului, a dumneavoastră, mult iubite și stimate tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, a mult stimatei tovarășe Elena Ceaușescu, să învățăm și să muncim cu dăruire și pasiune, să ne pregătim temeinic, multilateral pentru muncă și viață, să nu precupețim nici un efort pentru a fi la înălțimea glorioasei epoci pe care o trăiește România socialistă, întîmpinînd cu noi realizări Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român și împlinirea a 45 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944”.

ION D. GOIA ■

Minerii — la adâncime, munca lor — la înălțime

Atâtea „guri flămînde” ale industriei aşteaptă cărbunele sau minereul fără de care producţia nu e cu putinţă. De munca lor, a celor din subteran, care scot cu trudă aurul „negru” sau „roşu” spre a-l trimite la timp pretutindeni unde e industrie, adică pretutindeni în România, depinde, ne dăm cu toţii seama, însăşi munca noastră. Perfecţionarea muncii, prin modernizarea tehnică şi tehnolo-

gică şi organizarea superioară a activităţii, este şi pentru mineri comandamentul suprem. Ei ştiu că trebuie să facă totul pentru a da minereu mai mult şi mai repede. Şi chiar fac totul. Nu le e întotdeauna uşor, mai trebuie să lupte şi ei cu inerţiile, ca noi toţi, dar acolo, la adâncime, munca lor găseşte sensul înalt al creaţiei. Cînd vedem, în viteza trenului, vagoanele cu minereu, sau cînd, pe poarta întreprin-

derii în care lucrăm, pătrunde cărbunele sau materialul pe care trebuie să-l imblinzim cu minile noastre, să ne gîndim că el vine de departe, de sub pămînt, de acolo unde atîta oameni neştiuţi lucrează zi şi noapte. Şi că, de sub pămînt venind, acest cărbune, acest minereu poartă, în lucrurile rocii sfîrîmate, ca pe o rază de soare, urma privirii unui ochi omenesc.

Tot oamenii sînt înaintea maşinilor

Şi la întreprinderea minieră Bălan, judeţul Harghita, grija cea mare este, bineînţeles, producţia. Producţia de azi, dar la fel de mult şi producţia de mâine, a ţinut să precizeze inginerul Racz Attila, directorul întreprinderii. Asigurarea cu rezerve a producţiei este vitală, pentru că în minerit trebuie să ştii cu cîtiva ani înainte ce ai de făcut.

În ceea ce priveşte „producţia la zi” (de notat că întreprinderea şi-a realizat planul pe primele cinci luni şi existau, săptămîna trecută, toate premisele ca şi planul pe prima jumătate a anului să fie realizat şi depăşit), preocuparea generală vizează extinderea metodelor de exploatare cu productivitate sporită. Deja două abataje sînt mecanizate cu maşini de încărcat acţionate cu motare diesel, dotate cu cupe de 2 metri cubi. Pentru perforarea găurilor largi, se folosesc cărucioare de perforat de producţie autohtonă (realizate de I.U.M.R. Criscior-Brad, din judeţul Hunedoara). În consecinţă, productivitatea muncii a urcat la 10—11 tone pe post faţă de numai 7—8 tone, iar producţia de abataj a crescut de la 120—150 tone/zi la 300—400 tone. Vagonele de capacitate mică (1—1,5 metri cubi) au fost înlocuite cu vagoane de 3 metri cubi cu basculare laterală şi autodescărcătoare (produse tot la I.U.M.R. Criscior-Brad), care, pe acelaşi ecartament, transportă, în acelaşi timp, o cantitate dublă de minereu. Trenurile formate din aceste vagoane, tractate încă de locomotive diesel, încep să folosească locomotivele electrice cu troleu. Şi la transportul vertical sînt noutăţi: vagoanele nu mai sînt transportate cu „colivia” (ceea ce presupunea „plîmbarea” inutilă a materialului şi operaţiuni periculoase), ci, prin intermediul schipului, minereul este ridicat în vrac şi descărcat direct în trenurile care-l duc la suprafaţă. La cea mai mare mină a întreprinderii, Fagul Cetăţii, care dă 70 la sută din totalul producţiei, maşina clasică de extracţie a fost înlocuită cu maşina multicablu care asigură o producţie zilnică de circa trei ori mai mare. Innoirile tehnice sînt mult mai numeroase şi lor li se datorează, evidenţia inginerului Nemes Francisc, şeful biroului tehnic, creşterile de producţie. Şi încărcătoarele frontale tip LK—1, şi complexe de abataje cu producţii de peste 10.000 tone lunar, şi realizarea, la uzinele de flotare, a dozării automate a reactivilor, care a condus la reducerea consumului specific de spumanţi, şi omologarea fixării mozelor de pereţii puţului prin papuci metalici şi ancore fixate cu răşini sintetice (o realizare finalizată luna trecută, care a redus timpul de lucru cu 3—4 luni, contribuind la rezolvarea unor probleme ale susţinerii cu impor-

tante economii de lemn), şi aplicarea bandajelor pe roţile vagonetelor şi ale locomotivelor, care, reducînd consumul de metal, scurtează mult din timpul necesar refacerii roţilor uzate, determină, în planul producţiei, importante creşteri cantitative şi calitative.

Sigur că dacă maşinile se schimbă şi se perfecţionează, adăuga secretarul comitetului de partid, Vasile Nădejde, nici oamenii nu stau pe loc. Toată această tehnică nouă a însemnat calificarea şi recalificarea personalului. Poligonul şcoală era „încins la roşu” chiar dacă se exersa „la rece” folosirea complexelor de abataj. Pentru instalaţiile de perforat găuri largi, au fost folosiţi cei mai buni lăcătuşi, oameni cu înaltă calificare, s-au mai calificat mulţi. Probleme cu oamenii mai sînt, la 2000 de navetişti din cei 5600 oameni ai muncii, mai sînt şi întirzieri sau absenţe, mai sînt şi acte de indisciplină, chiar în ceea ce priveşte respectarea tehnologiilor de lucru şi se ştie că subteranul nu iartă. De altfel, cele două mari „obesii” ale tuturor conducătorilor locurilor de muncă pe care i-am întîlnit astăzi erau — susţinerea, în condiţiile unei necesare economisiri a lemnului, şi disciplina. În general însă, se poate spune că tot oamenii sînt înaintea maşinilor, că de ei, de munca lor depinde, pînă la urmă, şi modernizarea.

Multe dintre realizările notate succint mai sus au însemnat, pentru oamenii de aici, şi griji şi nesomn, şi forţarea inventivităţii mult dincolo de limitele „sarcinii de serviciu”. Introducerea maşinilor de încărcat în subteran a fost o adevărată odisee. La mina Fagul Cetăţii, pe puţul nr. 1, maşinile nu puteau intra; erau prea mari. Au fost demontate, ici-colo chiar tăiate, iar jos au fost sudate la loc, remontate. Au fost cărate piesă cu piesă, piesele au fost duse şi-n braţe. Echipa „de şoc”, în care nimeni n-avea funcţii, nici inginerul Dan Mihai, directorul minei, nici inginerul Alfred Brehan care era, anul trecut, şeful sectorului, nici maestrul mecanic Gheorghe Ioan, nici inginerul mecanic Nicolae Bubui, nici atîta alţii, a lucrat şi două sau trei schimburi în 24 de ore. Un stagiar, inginerul Ioan Marţiş, atunci a primit „botezul” meseriei.

Tot la Fagul Cetăţii, unde funcţionează maşina multicablu şi schipul, la puţul nr. 3 acum nu mai sînt probleme. Dar au fost. Maşina multicablu e modernă şi are productivitate mare. Dacă funcţionează. Şi ea funcţionează cu curent continuu care era produs de un generator alimentat cu curent alternativ. Acesta, în „vîrstă” de vreo 20 de ani, era „moştenit” de la altă întreprindere şi se tot defecta la 2—3 luni, aşa că maşina stătea. Ingerii electromecanici începuseră să

aibă insomnii. Şi cînd omul tot n-are somn începe, dacă e meseriaş, să deseneze, nu să se vaite. Aşa că inginerii Pálnitz Zoltán, Albert Ştefan, Balosi Álmós, fără „sarcină de serviciu”, au trecut „la planşetă” (adică au început să „mizgălească” hirtii chiar pe carcasa încăpăţînatului generator). Ideea lor era să înlocuiască grupul „obosit”, cu unul realizat de ei, care să utilizeze redresarea statică. În colaborare cu C.E.P.R.O.M. (Centrul de proiectare specializat al uzinelor „Unio” Satu Mare), din 1987 a început proiectarea. În 1988, utilajul a fost construit în regie proprie. În acest an au început încercările şi reglările. Luna trecută, sistemul era pus la punct, autorii erau convinşi că se realizează importante reduceri de consum energetic şi, mai ales, munca nu se mai întreprinde. „Socotelile” erau că prin vară sau prin toamnă se poate intra în producţie. Iată însă că duminică 21 mai „bătrînul” generator s-a poticnit din nou. A venit conducerea întreprinderii, au venit toţi. Reparaarea grupului vechi trebuia, oricum, să dureze destul de multă vreme, aşa că „de probă” s-a aprobat folosirea, pînă una alta, a noului generator. Era o schimbare de nevoie, dar nu s-a mai revenit la ea. S-a făcut urgent şi reomologarea, acum se face omologarea, rezultatele sînt aşa de bune că însăşi întreprinderea „Unio” care asimilează maşina multicablu vrea să implementeze şi noul sistem de alimentare. În ţară sînt multe maşini multicablu, aşa că nesomnul celor de la Bălan va da linişte multor ingineri electromecanici din ţară.

Într-adevăr, cînd se schimbă maşinile se schimbă şi oamenii, dar tot oamenii se mişcă primii.

Idei pentru mai mult cărbune

Ar fi fost bun şi drumul „clasic” care începea cu conducerea întreprinderii miniere Căpeni, judeţul Covasna, căci aceasta, adică ing. Arpad Boros jr. (nu altul decît feciorul lui Arpad Boros sr., mulţi ani director aici), acum el însuşi director, precum şi Alexandru Szabo, inginerul şef, mi-ar fi oferit o imagine „de ansamblu” asupra unităţii. Care imagine, aşa „în sinteză”, ar fi însemnat, mai întîi, remarcarea faptului că unitatea, frunţasă pe ţară, înregistra, la 1 iunie, o depăşire de plan de 27 000 tone, existînd premisa ca, la sfîrşitul semestrului, să se realizeze şi planul şi să se depăşească şi angajamentul suplimentar de 20 000 tone cărbune.

S-a întîmplat însă că la conducere am ajuns la sfîrşitul documentării, cînd am „recoltat” datele de mai sus, adică după ce, pentru că şoferul camionului cu care mergeam înţelegea, în fond, corect, că mină înseamnă acolo unde se intră sub pămînt, fusesem mai întîi la un sector minier, chiar cel mai mare din întreprindere, adică la Baraolt Est. Dinspre sala de apel, unul dintre mineri, mai negru pe faţă de cărbune decît toţi ceilalţi, a zis „Noroc bun!” şi, cu vorbe abrupte, întreba scurt, nota „cîte ceva pe un carnet destul de negru şi el. Singurul „civil” (am aflat mai tîrziu că era inginerul-şef cu securitatea minieră, Alexandru Ştefănescu) a încercat timid să mă prezinte, dar n-a fost chip pînă ce subinginerul Gheorghe Gherlan, şeful de sector, adică tocmai minerul cel mai înnegrit de cărbune n-a terminat. El venea „de jos”, era grăbit, trebuia să intre şi cu schim-

bul doi, avea de dat dispoziţii la amănunt pentru fiecare galerie, pentru fiecare abataj, pentru fiecare metru, pentru fiecare utilaj. Şi pentru cei care nu întreţinuseră utilajele şi benzile, pentru cei care „călătoriseră” pe benzi, nu luaseră echipamentul integral, sancţiunile erau exacte şi în zona cuantumulului „maxim”. „Asta nu iartă” mi-a şoptit inginerul Ştefănescu. Un minier care se asezase lângă mine, văzînd că notez, mi-a zis că să nu mă sperii, „Gherlan e un om bun şi mai ales drept, nu suflă nimeni nimic pentru că are dreptate”. A început, apoi, discuţia „în sus”, către reprezentanţii conducerii întreprinderii. Acelaşi ton direct, fără volute „diplomatice”, un stil aproape ultimativ. Ce mai, era greu să-l refuzi pe Gherlan, el nu cerea nimic pentru el, vrea numai să dea şi mai mult cărbune, explica şi inginerul de ce îi trebuie ce îi trebuie, aşa că au început şi alte carnete să fie foite şi, pînă la urmă, au fost precizate şi zilele şi chiar orele şi cantităţile şi oamenii, totul într-o viteză ameţitoare.

Nu-mi făceam iluzii că subinginerul Gherlan va avea pentru mine mai mult timp decît pentru alţii, aşa că mai ales despre şeful de sector am putut sta de vorbă cu minierii care ieşiseră din şut şi se pregăteau pentru o şedinţă. Şi totuşi, singurei întrebări care-mi venea atunci, „cum e viaţa la sector?”, i s-a răspuns din plin. În primul rînd că e cel mai mare sector al întreprinderii, unde „lucra” 700 de oameni, şi

(Continuare în pag. 14)

CONSTANTIN DUMITRU ■

Academicieni la gura minei

A intrat deja în cea mai bună şi inspirată tradiţie a întreprinderii miniere Petrita ca periodic, conducerea ei să invite în mijlocul minerilor, la cel mai vechi loc de muncă din preajma straturilor carbonifere de pe Valea Jiului mari personalităţi ale vieţii noastre ştiinţifice, cultural-artistice sau sportive. E celebră fotografia corului „Madrigal” cîntînd în sala de apel de la intrarea în geologia subteranului românesc, am văzut-o reproducută în reviste şi diverse locuri publice, dar nu-mi puteam nicicum imagina cum a sunat cîntecul renumitului cor într-o astfel de incintă.

Am recuperat însă imaginea de mai sus, în toată pregnanţa realităţii ei, întîlnindu-i zilele trecute pe Radu Voinea, preşedintele Academiei R.S.R., împreună cu alţi doi distinşi profesori universitari, Andrei

Caracostea şi Dumitru Romulus Mocanu, conferinţînd în faţa cadrelor didactice de la Liceul industrial minier Petroşani, participînd la festivităţile de încheiere a treptei I de liceu şi apoi întîlnindu-se cu scafandrii aurului negru din Petrita într-o confruntare spirituală în care cea mai înaltă instituţie culturală şi ştiinţifică a ţării a dialogat de la om la om, de la suflet la suflet, cu muncitorii celui mai adînc carbonifer românesc.

Să fii elev la Liceul minier Petroşani, să termini treapta I de liceu şi să ai privilegiul ca la festivităţile de încheiere a anului şcolar să-ţi vezi la aceeaşi masă pe Bogdan M. Burjor, directorul întreprinderii miniere Petrita (iniţiatorul inspirat al acestei suite de întîlniri), alături de Ştefan Alba, cel mai bun minier al Văii Jiului, fost elev al Liceului, să

mai participe pe lingă diriginţi, profesori şi directorii şcolii, însuşi preşedintele Academiei Române, împreună cu alţi doi oameni de ştiinţă — sînt, toate acestea, nu numai dovada cea mai expresivă a indescuturabilelor legături care dau coeziune prezentului nostru ci şi garanţia sigură că şcoala românească pregăteşte o generaţie viguroasă, deschisă spre cercetare şi producţie, în egală măsură.

Dincolo de unicatul biografic care au însemnat aceste manifestări pentru mulţi dintre muncitorii de azi şi de mine ad subteranului, astfel de întîlniri onorează deopotrivă Academia Română şi oamenii locului, deschizînd un emoţionant şi durabil dialog între valoarea spirituală cea mai înaltă şi viitorul cărbunelui românesc.

L. ZUBAŞCU ■

Dimensiunea eroică a pîinii

Ziarele, radioul, televiziunea ne aduc, iată, zilnic, vești despre evenimentul care este totdeauna cel mai important: munca. Și din uzine, și de pe ogoare, și de pe șantiere, și din mine, și din laboratoare, și de pe cimpurile de sonde, și din inima pădurii, și chiar de pe îndepărtate mări unde tricolorul românesc flutură pe catargele vapoarelor noastre, aflăm că, pur și simplu, oamenii muncesc, că mintea lor a mai născocit ceva, că brațele lor sint neostenite, că hărnicia e o stare de spirit și o stare de fapt, că ea și numai ea constituie marea, adevărata și inepuizabila noastră bogăție. Aflăm cu satisfacție că se muncește și mult dar și cu folos, și e firesc ca interesul nostru să fie mereu viu, ca o mereu proaspătă emoție să însoțească bucuria pe care veștile despre roadele muncii noastre ne-o aduc.

Iată, abia desprinși de țărnul acestei veri, intrați în anotimpul primelor roade și al uriașei trude pentru întruparea bogăției toamnei, aflăm în fiecare zi vești despre orz. Stirnindu-ne acea adîncă, omenească emoție, din toate colțurile țării vin știri de-a dreptul tulburătoare: că se coace grîul, că-i merge bine porumbului, că și cultura a doua se poate lua la întrecere cu prima, că orzul e mai mult ca oricînd și chiar mai mult decît se anticipa în acest an de excepție. Și din Olt, unde boabele de orz cîntăresc, pe fiecare hectar recoltat, aproape opt tone, și din Timiș, Sectorul agricol Ilfov, Dolj, Călărași, Dimbovița, Giurgiu, Brăila, Ialomița, Teleorman, unde ele depășesc șapte tone și jumătate, oamenii ogoarelor, mecanizatorii, în emoționante telegrame adresate conducătorului partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, raportează cu satisfacție realizarea celei mai mari producții medii de pînă acum. Adică a celei mai mari producții din istorie. Un astfel de eveniment, tocmai pentru că se raportează la o întreagă istorie, capătă el însuși aură istorică. Desigur, campania e încă în orele sale de foc, la ora cînd apar aceste rînduri combinele au început să reverse aurul boabelor de grîu, pe terenurile eliberate de orz se pune în brazdă porumbul. Dar momentul orzului încheindu-se în cea mai mare parte a țării, impresionantul său bilanț ne stăruie în memorie ca vestea cea bună care promite cea mai mare recoltă din toate timpurile. Cifre care cu nu prea multă vreme în urmă păreau amețitoare înseamnă acum recorduri ce pot să devină și vor deveni producțiile medii ale viitorului. La C.A.P. Scornicești — Olt, la C.A.P. Topolovățu Mare — Timiș și la C.A.P. Moțăței — Dolj s-au obținut peste 11 000 kg boabe la hectar, la C.A.P. Bujoru — Teleorman, Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice Fundulea — Călărași și chiar mai în nord, la C.A.P. Nicolae Bălcescu — Bacău, s-au obținut aproape 10 000 kg la hectar. Visul de acum cîțiva ani — șapte-opt tone la hectar — a devenit „regula” producției. Cutezătoarele proiecte, îndemnul mobilizatoare ale secretarului general al partidului, prezint mereu și în aceste zile în mijlocul celor care făuresc pîinea țării, au devenit realitate.

Sigur, bogăția rodului de-acum încununează munca din toamna trecută cînd s-a arat și s-a semănat cum trebuia. Acum se vede temeinicia muncii din iarnă, cînd mecanizatorii și-au reparat și pregătit utilajele pentru această extraordinară campanie a pîinii. Și știința agricolă românească, tot acum, la ora cîntăritului boabelor de orz sau grîu, își socotește o parte dintre succesele sale. Acum deși n-au vreme de bilanțuri și nici nu se pot bucura decît pe fugă, căci mai e atîta treabă care îi așteaptă, toți oamenii ogoarelor, cei care, așa cum au făcut din veac moșii și strămoșii lor, iubesc acest pămînt muncindu-l, sint din nou în centrul atenției noastre. Ei au făurit și făuresc, prin munca lor, importantul eveniment al celei mai bogate pîini din istoria acestui pămînt. Bobul de orz sau grîul curat prefirat în mîinile lor înseamnă o parte importantă a bogăției din acest an a țării. Dar ele mai semnifică și o nepieritoare bogăție — a muncii care poate să obțină o asemenea recoltă.

Dinaintă de a se lumina de ziua și pînă cînd întunericul nopții acoperă lanurile și mîrștile, sute de mii de oameni, țărani și mecanizatori, adică oameni ai pămîntului, strîng cu grijă fiecare bob din rodul îmbelșugat al acestei veri. Primim în fiecare zi vești despre orz, despre grîu, despre porumb și floarea-soarelui. Sint vești despre hărnicia acestor oameni, despre evenimentul permanent și totdeauna foarte important care este munca lor. Vești bune pe care știm să le primim, mereu emoționați, cu o adîncă și omenească bucurie. O bucurie care, pentru că e întreagă, înseamnă și recunoștință.

CONSTANTIN DUMITRU ■

Și la Cooperativa agricolă de producție Mogoșoaia din Sectorul Agricol Ilfov recolta-rea orzului s-a încheiat în perioada și la termenele stabilite. Deși lucrarea se terminase de trei zile, vineri 23 iunie, cînd ne aflam în unitate, starea de constructivă febrilitate a oamenilor nu a dispărut. În 3—4 zile se speră să se înceapă secerișul grîului. La ora 10 dimineața, adică peste 3 ore, combinele se vor găsi în tabără, la capul tarlalelor, gata la primul semn să intre în lanurile de grîu.

— Ne-am pregătit cu toată atenția pentru a putea să ne încadrăm în perioada de 4 zile la recoltatul orzului, ne spune Emil Dascălu, primarul comunei. Mașinile au fost reparate cum trebuia, lucrările au fost făcute cu simț de răspundere, fără nici o pierdere. Am fost chiar în măsură să ajutăm cu combine și prese de balotat unitățile vecine care au avut suprafețe mai mari. Întrajutorarea între unitățile Consiliului și chiar între unitățile din alte consilii a funcționat bine.

De pe cele 130 hectare cît au fost cultivate cu orz la C.A.P. Mogoșoaia s-a obținut o producție de 7 500 kilograme la hectar, cu o mie de kilograme mai mult decît fusese planificat, cu 750 de kilograme mai mult decît s-a obținut anul trecut. Numai aceste cifre ar putea să ne spună că la Mogoșoaia s-a muncit bine, mai bine decît se spera, că prin munca oamenilor de aici ca și din alte părți hambarele țării vor fi mai pline cu roade, viața noastră mai îmbelșugată.

— Ploile, completează inginerul șef al cooperativei, Dumitru Șelaru, au întîrziat cu cîteva zile grîul, însă ele au adus și un plus de recoltă.

Vom obține și la grîu recolte bune, care se vor situa la peste 6 000 kilograme la hectar. Miine se va încheia balotatul paielor de orz. Pe măsură ce s-au eliberat terenurile cultivate cu orz s-a trecut la ararea lor și la însămînțarea culturilor duble. Din cele 80 de hectare prevăzute a fi cultivate cu porumb boabe în cultura a doua, 60 au fost deja însămînțate. La fel varza, morcovii și castraveții

care s-a luat ca vitele să fie scoase la pășunat, furajele cu siguranță vor fi la iarnă din belșug, ceea ce se va reflecta în sporuri de carne și lapte.

Simțul de răspundere de care au dat dovadă cooperatorii a fost influențat și de măsurile de cointerese adoptate la nivelul întregii noastre agriculturi. Recoltele bogate duc la cîștiguri mai mari pentru cei care le muncesc. Combinerii Ștefan Stoian,

Cu ochii pe ceas, mai puțin pe cer

pe 10 hectare și furajele pentru iarnă pe 20 hectare. 20 hectare au fost destinate pășunatului liber. În cîteva zile, mai ales că a plouat în această perioadă suficient, vom putea scoate vitele la pășunat.

Deci, totul se desfășoară la C.A.P. Mogoșoaia conform graficelor și termenelor stabilite. Reconfirmant și acest aspect, să vezi că agricultura poate fi riguros planificată, că oamenii stau mai degrabă cu ochii pe ceas decît pe cer, că în toate sectoarele se obțin rezultatele scontate. Spre deosebire de acum doi-trei ani, cînd mai spre primăvară cooperativa era nevoită să cumpere furaje, anul acesta baza furajeră este asigurată, adică a început să se umple de pe acum. Chiar zilele acestea se ia coasa a doua de lucernă. Lucerna se balotează și se pune la adăpost. Prin măsura

Nicolae Matei, Paul Tănase și Petre Mocanu au plecat la sfîrșitul fiecărei zile de muncă cu cîte o sută de lei cîștig suplimentar pentru depășirea normelor planificate — 33 tone la combina C14 și 22 tone la combina C12.

Numai vorbe bune are conducerea cooperativei despre oamenii care au lucrat la prese: Nicolae Cristea, Alexandru Vidin și Ilie Ciulin. Mai ales acesta din urmă, scund și slăbuț, o mină de om cum se spune sau un om numai suflet, nu știm cum s-ar fi descurcat în timpurile mai vechi cînd mecanizarea era doar o dorință.

Anul se arată bun. De pe acum se poate spune că recoltele de porumb, soia și sfeclă de zahăr vor fi din cele mai bune.

Cooperativa are în ultimii ani beneficii și nu realizează îndeosebi din activitatea in-

dustrială, dezvoltată aici, ei din recolte bogate pe care le obține. Cu bani în bancă, alte planuri îți poți făuri. Toate grajdurile urmează să fie modernizate. Furajarea și întreținerea vor fi mecanizate. Zootehnia care deocamdată merge „așa și așa”, după expresia inginerului șef, va fi redresată într-un timp care se dorește scurt. Baza furajeră este asigurată. Brațele de muncă destul de drămuite aici, la marginea Capitalei, unde tineretul visează mai degrabă la strunguri decît la tractoare, va fi suficientă.

Și tot în curtea sediului cooperativei, acoperind un hectar, se află o construcție care amenință să se deterioreze definitiv și care pînă în urmă cu cîțiva ani a fost o seră de legume. Ea a fost dezafectată din lipsă de căldură. Să ne înțelegem din lipsă de căldură repartizată și care s-a considerat că e mai folositoare în altă parte. Întrebarea este dacă nu se poate găsi o sursă locală care s-o suplinească pe cea care se obținea de la un robinet de abur? O seră se poate încălzi cu rumeguș, corzi de viță sau alte materiale secundare. Ea ar fi o sursă de cîștiguri suplimentare pentru cooperativă și un cîștig pentru locuitorii Capitalei. E păcat de munca, fierul și sticla care au fost folosite la ridicarea ei. Să ne fie permisă această sugestie care provine din ideea mai generală că agricultura pentru a fi rentabilă, cît mai rentabilă, trebuie să fie totală, adică să folosească toate resursele existente. Recolte bogate obținute la C.A.P. Mogoșoaia trebuie să se reflecte în toate sectoarele de activitate. E o posibilitate.

OPREA GEORGESCU ■

Oameni, puhoie de oameni, mașini grele, tractoare cu remorci, autocisterne cu combustibili, autoutilitare cu alimente (pîine, apă minerală, carne, prăjituri, țigări), bicicliști se-nghesuie pe podurile purtate de remorchere să treacă dincolo; balustradele metalice se clatină, fierul trapelor geme sub roți gigantice, podarii dirijează mașinile în spațiul bacului, aruncă parime la acostare, recuperează parime la plecare pînă le obosesc palmele protejate de mînușile din piele groasă; pe Dunăre forfotesc șlepurile încărcate cu orzul auriu; șleparii și marinarii le poartă spre silozurile cele mari ale Brăilei, astfel încît o parte din efortul secerișului se prelungește și pe Dunăre. Dunărea devine aici, la Vadul Budurului, pe malul Brăilei, prima poartă de intrare în spațiul roditor al Insulei. Trei poduri plutitoare asigură trecerea oamenilor și mașinilor zi și noapte, de pe un mal pe altul. O trecere, zice Dumitru Teasă, comandantul remorcherului Agricultorului, durează de obicei între șase-șapte minute. Acum, Dunărea fiind crescută, mai lată, curentul apei fiind și el mai puternic, o trecere se face cam în zece minute. Aceasta este, deci, liniștea dintre două maluri, de care se bucură și podarii, și marinarii, și toți cei se se află pe podul plutitor. Fiindcă de îndată ce podul acostează la malul Insulei, toate aceste puhoie de oameni și mașini trec digul și se revarsă într-un miraj al secerișului.

Soarele a copt toate spicele Insulei și întreg spațiul acesta arde acum într-un foc gălbui, de culoarea pîinii. Dinspre stînga Blasovei, munții Măcinului, o adevărată plită încinsă de granit, amplifică vîlvătaiele și le dă drumul peste lanurile de orz, griu, soia, floarea soarelui, porumb. În Complexul Filipoiu, pe 1335 hectare cu orz, lanurile se-apeacă în fața a 70 de combine și e un vacarm în care cuvintele nu mai pot fi auzite nici cînd le strigi și atunci mecanicii, combinerii, tractoriștii care cară după ei remorci pline cu orz, șoferii de pe mașinile grele, tot pline, recurg la un alt cod de comunicare, al semnelor descrise în aer, specific, cunoscut de toți. De sus, din cabinele acestor nave roșii, șaptezeci de oameni privesc cu ochi de șoim jos, la rădăcina

paiului înalt de peste un metru, acolo unde cuțitele secerătorilor țes ca niște suveici prin urzeala de aur a lanurilor. Cam 13 ore pe zi, din zori, pînă noaptea, cînd nu se mai vede pămîntul, manevrează în cabinele lor încinse toate manetele de care dispune o astfel de uzină a pîinii, reglează sistemele de tăiere, adună fiecare spic. Gheorghe Iorga, Costică Sîrbu, Dumitru Neacșu, un veteran al Insulei, Lazăr Bălan, Costică Prodan, Ion Roadevin dau drumul semnalelor luminoase, asemenea celor de pe aeronave, să-i avertizeze pe oamenii de la

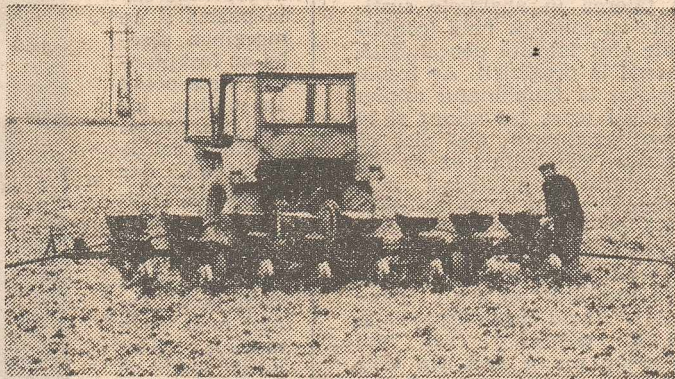
trebuie să se găsească unul măcar care să circotească puțin, să-nceapă cu întrebările: diseară ne dați drumul acasă? Noi unde dormim?, unde servim masa?, de parcă nu ne-am ocupa în primul rînd de toate aceste probleme. Oamenii aceștia au dormit în dormitoare noastre, au luat masa la cantinele fermelor, au rămas și duminică aici, pentru simplul motiv de a nu întîrzia cumva la treabă. Acum, dacă nu folosim fiecare clipă, dacă nu recoltăm orzul la umiditatea indicată, poți pierde mult din recoltă. Recolta se anunță bună în

toare a culturii, semănatul la timp și la densitatea necesară, au fost asigurate îngrășămintele într-o bună echilibrare a azotului cu fosforul și am irigat; am asigurat un irigat și jumătate pe toată suprafața, în toamnă; primăvara am irigat de două ori, tot pe toată suprafața, iar pe mai mult de jumătate din suprafață am irigat și a treia oară. Acum, recoltăm orzul cu 17 la sută umiditate, să nu avem pierderi, și producțiile sînt cele pe care vi le-am spus. Producții bune vom obține și la griu.

Inginerul Nicolae Ganea coboară de pe o combină, se apropie de noi și ne cere apă. Directorul Radu Becleanu deschide portiera unei mașini ARO și-i întinde un bidon din plastic, cu apă rece. În orice mașină, la capătul fiecărei sole găsești o gură de apă. Undeva, două combine lansează iar semnalul acela luminos, ca la aeronave, semn că buncărele sînt din nou pline. Cîțiva șoferi cu mașini și tractoare cu remorci se-n-dreaptă către ele, în cîteva minute au preluat orzul, ambalează motoarele, aleargă iar către podurile de la malul Dunării. Directorul Radu Becleanu face, însă, un semn cu mina și unul dintre tractoriști oprește scurt: undeva, printr-o încheietură a remorcii se „scurgeau” cîteva boabe. Se etanșează bine și convoiul își continuă drumul. Virgil Ciupercă, șofer, face pînă la șase curse pe zi. Duc, zice, la un singur drum, zece tone de orz. În urma lor, vin alți oameni, cu presele de balotat, cu tractoare, cu alte remorci și eliberează terenul. Se ară, se discutește, se seamănă culturile duble: porumb, mei, fasole, soia, plante melifere. Pămîntul aproape că n-are timp să se mai odihnească, i se impune să producă mai mult, devine o uzină vie cu foc continuu. În aceste condiții, pămîntul trebuie îngrijit, apărat, ocrotit de agenți poluanți, hrănit ca un organism din care răsare viața.

Seara, revenim și noi la malul Dunării. Din nou, acel aflus de lume, de mașini. Fia-rele gem, parîmele întinse tremură, malurile scrișnesc. Dunărea cară ca o cămilă cu multe cocoase tot ce are curajul să urce, să plutească pe circa ei. Iar din întreg acest efort măreț, poți dosprinde dimensiunea eroică a pîinii.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU ■

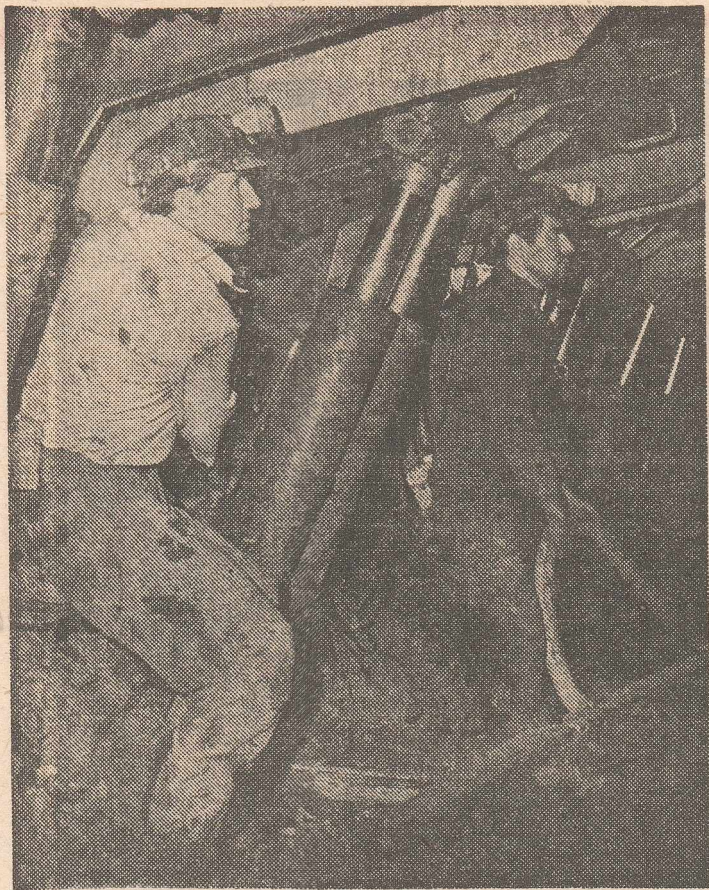
Pămîntul, într-o continuă neodihnă

mașini că buncărele s-au umplut și așteaptă să le descarce în remorci. Radu Becleanu, directorul complexului, cel care dirijează, după planurile lui de organizare, întreagă această orchestră a pîinii, insistă să nu-i uităm pe cei ce le-au venit în ajutor, din terasa Bărașanului: 13 combineri de la I.A.S. Tichilești și alți 24 de la S.M.A. Romanu, în frunte cu inginerul lor mecanic, I. Ciurea. Oamenii ăștia din urmă, zice directorul, pur și simplu ne-au impresionat prin hărnicie, organizare, prin responsabilitatea pe care ne-au arătat-o față de tot ceea ce fac aici. Avem și noi oameni buni, chiar foarte buni, mi-i cunosc bine, dar cînd e să pornim la o treabă

Complexul Filipoiu, producția a fost evaluată la peste 7 000 kilograme la hectar. Sînt însă ferme, nu puține, care vor obține și mai mult: la Gemelele, șef de fermă inginerul Antonică Miteșcu, se vor obține peste 8 500 kg la hectar; la Prundu, șef fermă inginerul Iancu Mostea, peste 8 000 kg; iar la Coroișca, circa 8 000 kilograme la hectar. Cineva îmi spunea că s-au numărat 80 de boabe de orz pe un singur spic, încît te poți întreba dacă e spic sau știulete?

— Cum ați putut obține astfel de producții?, îl întreb pe directorul Radu Becleanu.

— În complexul nostru s-au asigurat, aproape de optim, toate verigile tehnologice: amplasarea corespunză-

(Urmare din pag. 11)

unde Gherlan e, la cei 38 de ani ai săi, printre cei mai vechi, căci minerește aici din 1973. În ultimele 19 luni, sectorul și-a realizat sarcinile de plan la toți indicatorii și nu în virtutea vreunei inerti, ci în parte, și pentru că s-a cam renunțat la inerție. Aici, introducerea progresului tehnic nu e o frază de ocazie. Se experimentează o susținere mecanizată concepută și realizată la sector. „La sector” înseamnă, că ea a fost făcută de Gherlan împreună cu lăcătușul Vasile Iordan, cu subinginerul Petru Băraia, geologul Sandu Laszlo și inginerii stagieri Constantin Zaharia și Mihai Marias. E o susținere metalică mecanizată cu grinzii pășitoare stabilizate lateral, care, rezolvând două importante probleme sociale (ușurarea muncii și un plus de securitate), crește productivitatea. Ea înlocuiește susținerea metalică cu grinzii tubulare și stâlpi hidraulici fiind nici mai mult nici mai puțin decât o noutate pe plan mondial. A fost încercată în condițiile cele mai grele și le-a depășit. Susținerea pentru abataj reprezintă o inovație (era ea invenție, dar a durat mai puțin aplicarea ei ca inovație), cea pentru armarea intersecțiilor abatajelor frontale cu galeriile colectoare e o invenție. „N-a fost ușor, zicea Gherlan privind semnificativ „în sus”, mulți cred și acum că la carbunele asta faliat nu merge mecanizarea. Noroc de sprințul de la centrală”. Acum ar trebui făcut mai mult pentru generalizarea metodei, căci această susținere merită introdusă și în alte fronturi. Și ideea e gata-gata? Nu e gata, căci la susținerea cu grinzii pășitoare se va aplica o metodă de exploatare cu recuperarea carbunelui din spate, care e de și mai mare productivitate. Nicolae Dima, maestru la abatajul frontal 650 unde se aplică noua susținere, care nici n-a vrut să lase la pensie până nu vede mergând „comedia”, s-a „prins” și el în experimentare. Era destulă neîncredere la început, oamenii mai „mormăiau”. Dar cu Gherlan nu te pui. A lucrat el însuși cu fiecare, schimb după schimb, până s-au convins toți că, dacă nu se greșește, susținerea e mai sigură și mai lesnicioasă: un singur om poate să facă armarea (înainte trebuiau trei). Acum, după ce Gherlan a lucrat și singur cu fiecare, toți au nu doar curajul să lucreze în noul

sistem, dar nici nu se mai gindesc la stâlpi. Ba au să înceapă să nu se mai gândească nici la lopată. Căci Gherlan e hotărât să renunțe tocmai la ceea ce pentru cei mai mulți înseamnă esențialul în munca din subteran la Căpeni: stâlpii și lopata. Dar de unde i-a „căsunat” această obsesie? În primul rând că nu suportă inerția, apoi, de ce n-ar spune-o, i-a fost și lui teamă de eșec, chiar el a fost cutremurat de neîncredere, dar nu s-a lăsat. În 1984, la o susținere clasică a avut loc un accident. Asta l-a hotărât să facă acest pas, să nu se lase. Și acum este obsedat de gândul că dacă atunci, în '84, ar fi existat acest tip de susținere, un om era salvat. Acum se luptă să mecanizeze și tăierea în abatajele susținute cu combine mici (combinele sunt folosite deocamdată, numai la pregătiri). Ar trebui insistat la Combinatul minier Ploiești (care l-a ajutat și în cazul susținerii), mai ales că fonduri de cheltuit ar fi. Își amintește (și privirile-l cam fulgeră) că și susținerea aprobată de Ploiești, după ce fusese montată, „s-a scos” de la 42, când era în concediu („șase zile am lipsit și s-a cunoscut”). Acum susținerea există „și pășeste”, căci nici Gherlan nu se lasă. Nu vrea să se laude, dar va realiza o mașină de încărcat. Gata, s-a zis și cu lopata. „Asta va fi lopata lui Gherlan” îmi șoptea cu nițică ironie inginerul șef cu securitatea minieră. E posibil ca pe tânărul subinginer Gheorghe Gherlan să-l reîntâlnesc, nu peste multă vreme, în vreun birou cu uși mai capitonate, căci are „stofă” de conducător. Poate că vorbele nu-i vor mai fi așa abrupte, va deveni mai „diplomat”, dar pe el, minjii de carbune pe față mai mult decât toți minerii, știind totul „de jos” și nesfiindu-se să spună și „sus” ce e de făcut, memoria reporterului îl va reține așa, adică încercând să poată și acolo unde nu se poate, necruțându-se pe sine și neiertându-i nici pe alții. Ingerul șef Szabo îmi spunea că pe statele de plată semnate de Gherlan există o rubrică nouă (tot o invenție!) — PFA. Pe lângă concediul de odihnă și concediul medical (CO și CM) acest PFA înseamnă „post fără activitate” (unde se întâmplă ca cineva să se facă doar că muncește). Și nu e plătit. Gherlan nu iartă pe nimeni, sancționează pe oricine greșește. Și totuși, oamenii de la Baraolt îl iubesc. Sint încredințați că știu ei de ce.

Trebuia găsită soluția unei probleme tehnice și mai mulți oameni s-au adunat să discute, să vadă ce-i de făcut. Cum nu puteau vorbi toți odată, ci pe rând, unuia dintre ei i-a venit rândul după alți patru colegi să propună ceea ce credea el că e soluția cea mai nimerită. Dar jocul a continuat și s-au enunțat tot felul de opinii care n-au fost de valoare egală, se înțelege. Peste unele s-a trecut ușor, în timp ce altele păreau chiar foarte interesante și merita să te gândești mai îndeaproape la ele. Însă atunci când s-a înregistrat și soluția a douăzeci și cincea sau a douăzeci și șasea, parcă toți au simțit că găsiseră exact ceea ce căutau. Ideea cea mai bună aparținea colegului lor care formulase mai înainte soluția a cincea, în ordinea în care acele soluții apăruseră. Și ne putem întreba: nu fusese el, la început, același om ca și atunci când avusese ceva mai târziu, ideea acceptată de toți? Atunci de ce nu găsise el, încă de la început, ideea cea mai bună? Răspunsul n-ar face decât să sublinieze importanța a ceea ce numim climatul ideilor și competiția ideilor. Și dacă SARO, marca

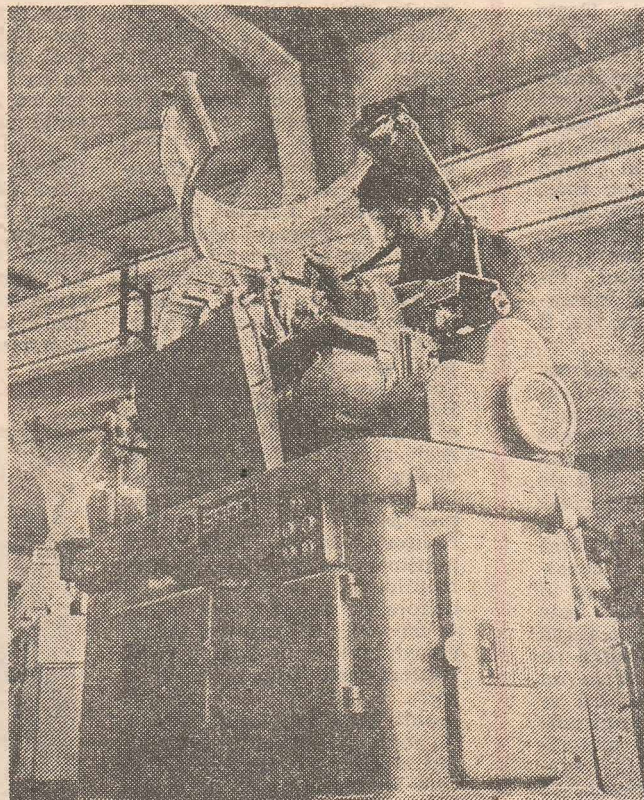
Întreprinderii de strunguri automate din Tîrgoviște, a ajuns cunoscută și apreciată în câteva zeci de țări, una dintre explicații ar fi și aceasta: că ideile n-au avut să se lupte aici decât cu alte idei, și întotdeauna au învins cele mai bune.

După ce-a fost construită întreprinderea, la poartă și pe marginea șoselei au fost plantați niște pomi. În umbra lor își parchează mașinile cei de la SARO, dar frunzișul fiecărui pom nu e atât de bogat încât în umbra lăsată pe asfalt să-și facă loc mai mult de o mașină. S-ar putea spune că oamenii au crescut mai repede, zice inginerul șef Anton Iftode. „Lucrez aici din '72, de când a intrat în funcțiune întreprinderea, și îmi aduc aminte că primul strung a fost SARO 25. Se numea așa pentru că prelucra bare cu diametrul de 25 de milimetri. Am construit acel prim strung după licență franceză. Apoi am extins posibilitățile de lucru ale strungurilor fabricate aici, de la 16 la 60 milimetri. După câțiva ani au apărut generația a doua, apoi generația a treia de strunguri, iar acum sintem pregătiți să realizăm generația a patra, în colaborare cu Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru mașini-unelte din București. Institutul are o filială în întreprinderea noastră, și după proiectele realizate de cei 30 de oameni care lucrează în această filială am fabricat până acum, de-a lungul anilor, mai bine de 10 tipuri de strunguri. Acești colegi ai noștri, printre care se află specialiști de primă mărime ca Leonida Samoilă, Gheorghe Dascălu, Eugen Panait sau Ioan Balaș, au contribuit într-o măsură apreciabilă,

fără îndoială, la consolidarea prestigiului întreprinderii noastre ca singura întreprindere din țară în care se fac strunguri automate. Nu e mai puțin adevărat că întreprinderea are și ea peste 200 de proiectanți, oameni a căror muncă se regăsește din plin în aducerea pe planul realității a ambiției acestei întreprinderi de-a concura cu firme mai vechi și renumite în toată lumea. De 17 ani, de când lucrează această uzină, a produs peste 10 000 de strunguri, dar trebuie să precizez că noțiunea de fabricație de serie cuprinde în munca noastră aspecte care nu sînt departe de ideea de unicat. Fiindcă noi facem printre altele, de exemplu, strunguri paralele ușoare, mijlocii sau semigrele, dar trebuie să arătăm că strungurile de acest fel pot fi la rândul lor cu afiașaje de cotă pe două axe, cu dispozitive de copiat rotund sau nerotund, cu dispozitive de rectificat exterior, în funcție de comanda clientului. Această diversitate a fabricației

produselor fabricate aici se exprimă, de fapt, calitatea oamenilor și valoarea lor ca specialiști, Valentin Negritu e unul. Acest inginer are 43 de ani și e de fel tot din județul Dîmbovița, de la Pucioasa. În '72, când absolvise facultatea cu note destul de mari încît să poată rămîne în București, el a cerut la repartitie să fie trimis în această întreprindere care abia își căuta oamenii. O vreme a lucrat ca tehnolog la secția axe și roți dințate, apoi a fost trecut la proiectare, mai întâi tot ca tehnolog iar după aceea pentru a se ocupa de produsele noi și modernizate. De-a lungul anilor, omul acesta a pus la dispoziția întreprinderii o mulțime de idei utile, dintre care vreo 20 au reprezentat obiectul unor dosare de invenție, iar ca președinte al Comisiei inginerilor și tehnicienilor de la SARO, adaugă el, mai cu seamă două lucruri a încercat să realizeze: „Întrucît conducerea întreprinderii e foarte sensibilă, foarte receptivă la ideile noi, s-a aprobat un re-

MARCA FABRICII: FAPTELE OAMENILOR SĂI

regulament propriu de stimulare a creației tehnico-științifice, scopul fiind de-a extinde și generaliza această activitate, ca tot mai mulți oameni să se străduiască a veni cu o idee cât de cât folosită. A doua problemă este că am încercat să dăm acestui efort de creație reperele înalte ale exigenței pe care ne-o impune concurența cu firme cunoscute pe piața mondială. Prin colaborarea strînsă cu Institutul Național de Informare și Documentare ținem pasul cu tot ce e nou și important, în domeniul nostru, pe plan mondial.”

Cu cîțva timp în urmă, inginerul Valentin Negritu a fost detașat în străinătate în cadrul unui contract de cooperare. Odată ajuns acolo

i s-a spus însă că trebuie să se prezinte la concurs. Participa la concursul acela reprezentanți ai mai multor firme, din mai multe țări. Și toți au fost nevoiți să treacă prin două probe: de proba teoretică au trecut mai mulți, decisivă urma să fie proba practică. I s-a spus: „Strungul acesta — era o mașină străină — nu merge și nici nu știm ce are. Fă-l să funcționeze”. Dar cînd organizatorii acelui concurs au văzut mașina demontată, au început să se îngrijoreze: „Știi s-o faci măcar așa cum a fost înainte?” Ingerul Valentin Negritu le-a demonstrat că știa ceva mai mult decât atât. Și cînd s-a încheiat acea probă practică, decizia a fost clară: „Românul e cel mai bun!” L-au angajat imediat, iar după două săptămîni în care ajunseseră să-l cunoască mai bine l-au numit chiar director tehnic în întreprinderea aceea, post pe care l-a deținut vreme de un an, pînă i-a expirat detașarea.

Marca fabricii? Da. Dar numele ei se făurește prin faptele unor astfel de oameni. D. CONSTANTINESCU

Revenim astăzi cu amănunte, așa cum am promis într-o precedentă relatare, asupra noilor aparate și metode de diagnostic și tratament finalizate în Laboratorul de electrofiziologie al Clinicii de nutriție și boli metabolice din București. Prezentate în cuprinsul unor articole apărute în presa medicală din străinătate și cu ocazia mai multor întruniri științifice internaționale, aceste creații originale și de mare eficiență terapeutică sînt semnificative pentru activitatea unui colectiv din care fac parte prof. dr. doc. Iulian Mincu, dr. C. Ionescu-Tirgoviste și colaboratorul acestora, inginerul Simion Prună.

O rază de speranță în suflul celor afectați sau amenințați de o boală chinuitoare: arteriopatia diabetică. Pentru combaterea, ameliorarea sau chiar vindecarea acestei maladii care nu în puține cazuri, evoluind, provoacă gangrena diabetică, complicație gravă ce adesea implică amputarea piciorului) a fost conceput un aparat de perfuzie intraarterială, cu un debit reglabil și presiune constantă, prin care se introduce în circulație o substanță conținând elementele necesare restabilirii țesutului profund afectat. Tehnica impune perfuzarea continuă a membrului bolnav, timpul afectat acestei operații fiind de 24—78 de ore. În paralel, de la caz la caz, se efectuează și un tratament general cu antibiotice, precum și o terapie destinată echilibrării diabetului zaharat. Este locul și momentul să mai precizăm că aparatul conceput și experimentat în Clinica de nutriție și boli metabolice este indicat și în tratamentul arteritei obliterante, deci al cunoscutei maladii caracterizate prin scleroză arterială, foarte des întâlnită în lumea fumătorilor și care, la fel, prin evoluție drastică, poate determina amputarea piciorului.

Prin noutate se recomandă atât execuția aparatului de perfuzie, cât și sub-

stanța folosită pentru refacerea țesutului în suferință. Fiind vorba de o etapă experimentală, autorii nu dispun deocamdată decît de o cazuistică modestă, dar, se apreciază, semnificativă și încurajatoare. Tratamentul presupune o co-

gul a executat doar o amputație parțială, îndepărtarea gambei, nu a întregului picior).

Experiența dobîndită a oferit multe date necesare realizării aparatului de perfuzie perfecționat aflat în stadiu de execuție, mult perfecționat. Pînă la intrarea lui în funcțiune, tratamentul a fost sistat. Reînceperea lui va avea loc într-un viitor apropiat și cititorii noștri pot fi siguri că vom semna de îndată acest eveniment în paginile de știință ale revistei noastre.

Bolnavul cu arteriopatie diabetică instalată și mai ales cel la care această afecțiune a

concepție originală. Acestea au fost prezentate și cu ocazia Expoziției de aparatură medicală București, ediția 1989.

Cu primul din acestea, medicul poate depista apariția unor complicații vasculare, îndeosebi cele specifice microcirculației periferice. Datele sînt culese cu ajutorul unei sonde plasate pe degetul piciorului, semnalul fiind asociat și cu unde pulsative sanguine. Se obțin astfel informații și asupra sistemului nervos ce controlează activitatea cardio-vasculară, a reglării nervoase a ritmului cardiac, ritm ce poate deosebi un om sănătos de un diabetic.

că prin aceste metode neuropatia diabetică (afecțiune care, așa cum aminteam, prin evoluție, provoacă gangrena diabetică) poate fi identificată într-un stadiu incipient, deci la o oră cînd bolnavul poate fi supus unor măsuri eficiente de profilaxie, de stopare a bolii.

Mai amintim, în sfîrșit, realizarea unui aparat de stimulo-metrie, deci de măsurare a pragului de sensibilitate somato-senzitiv la un stimul de natură electrică, termică, vibratorie etc. S-a putut constata pe această cale că pacienții cu neuropatie somato-senzitivă (adeseori, asociată cu cea vegetativă) dovedesc o sensibilitate redusă la stimulii amintiți. Datele obținute se constituie într-un nou indicator capabil de a departaja omul sănătos de cel bolnav.

Colectivului de cercetători condus de profesorul dr. Iulian Mincu, îi mai datorăm și inventarea unui medicament realizat integral din plante, „Neuromion“, ce și-a dovedit în sute de cazuri eficiența în tratamentul diabetului zaharat. Brevetat și aflat în curs de experimentare, „Neuromionul“ a fost administrat în special la bolnavii cu semne de neuropatie, atît în fazele avansate ale bolii, cît și în cele timpurii.

Consemnăm cu bucurie aceste realizări ce onorează în cel mai înalt grad activitatea de cercetare desfășurată în acest așezămînt medical. Noile aparate și metode de tratament îmbogățesc apreciabil arsenalul de luptă al diabetologiei mondiale, apropiind ziua cînd această maladie, din păcate în plină expansiune, va fi definitiv învinsă. Vom mai reveni.

LIVIU TIMBUS ■

De curînd, Academia Internațională de Istoria Farmaciei a ales un nou membru: pe prof. dr. Gabriel Racz de la Facultatea de Farmacie din Tirgu-Mures. Se rotunjea astfel, printr-o recunoaștere internațională, munca lui de-o viață îndreptată spre descifrarea terapilor din medicina populară. A căutat să răsfășoare toate tainele din acest fascinant tratat medical cu milioane de autori, vechi de cînd lumea. De fapt, nescris, ci întipărit doar pe filele de memorie a unor anonimi care au alinat suferințe cu remedii procurate de la ghișeu cu orar permanent al farmaciei verzi. Împreună cu soția sa, conf. dr. Elisabeta Racz, a colindat 40 de ani pe cărările țării, a cules brațe de plante din paștelea unui cîtun, a stat îndelung de vorbă despre ele într-un cerdac cu cite o bătrînă. Printr-o arheologie ciudată, cei doi universitari farmaciști au descoperit filonul de adevăr științific din rețetele naturiste transmise din om în om de-a lungul vremii printr-un adevărat telefon fără fir. Apoi, în liniștea laboratorului, au pus sub microscopul științei aceste medicamente cu petale și clo-rofilă încercînd să extindă folosirea bătrînelor buruieni de leac.

„Medicina populară s-a născut probabil odată cu omul, spune prof. dr. Gabriel Racz. El a întins mina spre plante, așezîndu-le, de multe ori cu folos, la căpătușul bolilor, durerilor lui. Am analizat remediile din medicina populară ca pe un nesecat izvor de inspirație al cercetării farmacologice. Și asta, în vederea realizării unor medicamente naturale noi, mai complexe, ieftine și lipsite de toxicitate. Nu prescriem o plantă fiindcă așa o recomandă practica populară. Îi verificăm eficiența excluzînd eventualele efecte nedorite, căutăm să nu-anțăm, să diversificăm și să îmbogățim tratamentul pe baza ei. Am strîns din tipăriți vechi, manuscrise, ziare îngălbenite de vreme, mii de recomandări ale medicinei populare. Am cules de la oameni sfaturile medicale moștenite de la moșii lor, păstrîndu-le pe cele autentice, distilate de scurgerea timpului. Am ordonat aceste plante medicinale în sertarele unei clasificări avînd la bază fie grupările botanice, fie categoriile de boli tămăduite, fie

zonele etnografice unde se practică aceste terapii. Ani de zile am verificat presupusul lor efect curativ prin teste farmacologice pe modele experimentale, pe animale de laborator.“ „Au ieșit de sub condeiul dumneavoastră peste 200 de lucrări științifice pe această temă. Chiar atîtea idei interesante răsar din folclorul medical?“ „Ne-am întors, de exemplu, din peregrinările prin țară cu numele a 80 de plante folosite de popor în tratarea bolilor de rinichi. După o triere științifică severă, doar 10% au confirmat efecte terapeutice evidente. Ceaiul preparat din acestea, de exemplu, creștea diureza cu 20%. A apărut și un aspect deosebit de

slăbire. Ajută la eliminarea apelor din țesuturi scăzînd greutatea obezilor în trepte, fără o deteriorare a echilibrului fiziologic. De multe ori, tîstind o plantă, i-am aflat virtuți nebanuite. Un moș uitat de vreme recomanda părțile aeriene de răchitan pentru oprirea scaunelor repetate. Lucrările efectuate de dr. Maria Rogoșcă au confirmat practica empirică, găsînd un larg spectru antibiotic al frumoasei plante liliachii din lunci și delți. Unele bacterii (piocaneu, devenite rezistente la multe antibiotice uzuale, au fost îngenunchiate de răchitan. Cum aceste microorganisme periculoase pot apărea și în unele infecții ale aparatului urinar, un antidot poate fi noul medicament Prostafit, compus

verde pentru vinat. Uneori, a trebuit să așezăm lingă practica medicală populară, venită de departe prin aburii timpului, și un diagnostic corect al maladiilor tratate. Strămoșii noștri ameliorau starea de neliniște, vîrtejurile, durerile de cap cu ceai din frunze de coacăz negru. După simptomatologie, era clar că aveam de-a face cu tratamentul hipertensiunii arteriale. De altfel, experimentele din laborator, au demonstrat că planta reduce tensiunea arterială cu 20%. Doctorandul E. Zagoni a produs din coacăz negru medicamentul hipotensor natural Hiporib. E uimitor cum intuiția poporului a găsit tocmai coacăzul negru pentru tratarea bolii hipertensive. De-abia acum, știința a pus în evidență că el este

„Tovarășe prof. dr. Gabriel Racz, ați stabilit explicația farmacologică a obiceiului de a pune busuioc sub pernă pentru somn adînc și vise senine?“

„Știu ce știau bătrînii noștri cînd foloseau măghiranul, busuiocul, talpa gîștei pentru a aduce pacea și calmul în sufletul omului. Efectul lor sedativ s-a confirmat în laborator. Ne-am propus să extrapolăm experimentele la întreaga familie a labiatelor. Rezultatul a fost extraordinar! Cele 130 de specii surori din flora spontană și din grădina botanică, adică 96 la sută, au dovedit reamînte un efect liniștitor asupra sistemului nervos central. De altfel, teza de doctorat a farmacistei Maria Dogaru, tratează tocmai posibilitatea realizării unui medicament calmant din amestecul a 5—6 plante labiate.“

„Chiar nici unul din remediile folclorului medical nu s-a dovedit pînă la urmă aqua chiorensis, mizînd mai mult pe efectul sugesției?“

„Au fost și cazuri cînd eficiențele unor terapii ale medicinei populare nu s-au atestat experimental. Din cele 34 de plante diferite (flori de crin alb, salcîm, lăcrămioare etc) recomandate de popor pentru tratarea leucoreii, am descoperit că 30 nu prezentau nici un efect asupra agentului patogen. Tocmai o abordare științifică riguroasă înlătură concluziile eronate, favorizate uneori de coincidențe. Am asistat și la o întîmplare comică. În Apuseni, un cioban ne-a solicitat un tratament natural pentru fiica lui lipsită de poftă de mîncare și cu o întîrziere a dezvoltării fizice. I-am recomandat rețeta aflată tocmai atunci de la un bătrîn care afirma că ceaiul din mușchi de piatră stimulează apetitul. Peste un an am reîntîlnit-o în itinerarele noastre științifice prin zonă. Era frumoasă și înflorită ca o țărîncuță pictată de marele nostru Grigorescu. Ne-a mulțumit pentru tratamentul cu mușchi de piatră. Numai că nu băuse ceaiul, ci făcuse cu el băi la picioare. Oricum, fără aceste mici infirmări, rețetarul medicinei populare, încă cu pagini necitite, și atlasul botanic fără scoarțe definitive, al plantelor tămăduitoare, rămîn punctul de plecare spre noi medicamente naturale eficace, ieftine, lipsite de nocivitate.“

FLORIN CONDURĂȚEANU ■

Foaie verde păducel, aritmii de nici un fel

important. Majoritatea diureticilor de sinteză forțează eliminarea sodiului antrenînd cu el însă și ionii de potasiu, ceea ce este de nedorit. Ceaiurile din plante diuretice prezintă un mare avantaj. Mobilizează apa din țesuturi spre aparatul renal eliminînd sodiul dar fără să sărăcească organismul de potasiu atît de util. Ba mai mult, pădăia aduce cu ea zestrea de 4% din acest element prețios. Zămoșita din podișul Tirnaveilor nu figurează în nici un tratat de plante medicinale. Din poveștile oamenilor am aflat „că face bine la rinichi“. Acum, ea contribuie benefic în ceaiul diuretic 3 Plafar. Un alt exemplu. Diafana pădăie, lăudată de oameni pentru efectele ei coleretice, diuretice, vitaminizante (cura de primăvară cu salată de pădăie) a fost privită de noi la început cu suspiciune. Prea era bună la toate ca un panaceu universal. Ei bine, în urma experimentelor, am avut surpriza să-i descoperim și eficacitatea în cura de

pe bază de răchitan. Merită să scrii lucrări științifice despre plantele lăudate de popor că „ostoiesc junghiul la rinichi?“ „Tovarășă conf. dr. Elisabeta Racz, ce mai zice vorba din popor despre dîmolierea zbaterii din stînga pieptului? Parcă nu-i de-ajuns doar să te rogi: „ini-mă nu fi nebulă“.

„Ne-am inspirat din practica populară care tratează unele boli de inimă cu frunză și flori de păducel. În urma experimentelor, i-am reevaluat acestuia valențele terapeutice, descoperînd că produce și o restabilire a ritmicității funcționării cordului. Astfel, s-a îmbogățit formula acestui remediu cardiac cu elemente necunoscute de medicina populară. Anul trecut, în cadrul Oficiului Farmaceutic Tg. Mureș, s-au realizat medicamentele Magnocord, care conține și magneziu alături de extractul vegetal de păducel, și Ritmocord, o combinație de păducel cu principiul activ din măturice, plantă aclimatizată la noi în secolul XVIII ca furaș

un inhibitor al conversiei angiotensinei I din organism în angiotensină II, vinovată de escalationarea tensiunii arteriale.“

„Tovarășă Elisabeta Racz, cum s-a mai extins miraculoasa paletă a terapilor populare sub lupa farmacologiei?“

„Hepatosoliul, preparat în cadrul Oficiului Farmaceutic Tg. Mureș, din principiile active extrase din sunătoare, izmă și anghinare, ameliorează evident unele afecțiuni hepatobiliare ca dischineziile biliare, atoniile veziculei biliare, stazele biliare. Rețeta medicinei populare s-a completat cu anghinarea, necunoscută în leacurile vechi. Coadă șoricelului, folosită de popor în ameliorarea bolilor de ficat, stomac, rinichi, s-a dovedit că prezintă și o capacitate evidentă de prevenire a formării ulcerelor gastrice. Un efect similar, mai ales cicatrizant, este produs de extractele de gălbenele și sunătoare. Se află în pregătire medicamentul Colendol, un cocteil din aceste plante tămăduitoare.“

Cintarea României

Comoara

În mai puțin de două ceasuri și se dezvoltă, surprinzător, viața și obiceiurile unor oameni ce par a nu se fi lăsat luați de iureșul secolului vitezei. E o primă impresie, se înțelege, comuna Dorna Arini din județul Suceava nelipsindu-se de nimic din ceea ce a dat lumii confortul civilizației. Numai că, atunci când bună parte din suflarea obștii — și veți vedea, nu este o exagerare — urcă pe scena căminului cultural, stratele, jocurile și obiceiurile străbunilor sint la fel de vii ca și atunci, pe la anul 1600, când Dorna Arini era atestată documentar drept cea mai veche așezare a bazinului Vatra Dornei.

„Se intră cu un pas lent, e hora moldovenească, ce se continuă cu o sîrbă jucăușă, se merge apoi cu un „arcan” și se iese cu o „plesniță” și o „bătută măruntă”. Explicațiile primarului comunei, Chiriță Filaret, îți sint oferite neapărat înaintea spectacolului, rămînînd să descifrezi singur ceea ce vor să-ți dezvăluie artiștii amatori. Pe primar ai să-l recunoști în mulțimea formației „flor bătrini” jucînd cu plăcere și bucurie alături de prieteni, vecini și familie. Urmează fluierașii, cu bătrînul Gavril Roșu în frunte, soliștii vocali cu vechi cîntece ale locului și neuitate obiceiuri: „adunătura” tinerilor cu vesela clacă și „măsurîșul oilor”, treaba celor maturi, amintind de străvechea ocupație a locuitorilor, moștenită din tată-n fiu.

Portul, neatins din fericire de schipiciul paielelor, pare — și de multe ori este — scos din vechi lăzi de zestre, vorbind într-un limbaj cunoscut de toată suflarea comunei de starea materială a celui ce-l poartă, ori de vîrstă. După catrință, omul știe fără greș dacă purtătoarea ei este fată de măritat ori femeie la casa ei, cu bărbat și copii. Riurile de pe cămașă, în culori sobre, dezvăluie priceperea celei ce a cusut-o. „Pielicelele de miel” pe care se face lucrătura cu iglița îți spun și ele ceva despre cit de bogată e turma gospodarului. Și, sigur, ar mai fi multe de descifrat, dacă jocul plin de dăruire al copiilor — joc în care pun toată maturitatea de care sint capabili — nu te-ar lua parcă, pe sus. Dansul celor mici este răsplătît mereu, ori de cite ori s-ar repeta, cu ro-pote de aplauze. Spectatorul venit de aiurea, îl aplaudă pentru talentul și dragălașenia lor. Oamenii comunei mai au un motiv, bine întemeiat. „De dragul corilașilor ăstora ne-am apucat iară de joc”, mărturiseste primarul. Oricît ar fi de surprinzător, acesta este adevărul: copiii din Dorna Arini

au clădit un ansamblu impresionant, format acum din trei generații. Existaseră odată de mult, un cor și o formație de dansuri în comună care, aproape nici nu se mai știe de ce, s-au pierdut încetul cu încetul. Uitate ar fi fost și portul și jocul și obiceiurile vechi, dacă nu s-ar fi născut generosul cadru al Festivalului național „Cintarea României”. Scolarii din Dorna Arini au dorit să arate celor de-o vîrstă cu ei, într-o superbă întrecere, ce sint în stare. Cu ce puteau veni mai frumos și mai interesant, decît tradițiile bătrînilor lor? S-au apucat cu sîrg de treabă și este locul aici să amintim minunata dăruire și dragoste pentru locurile natale ale învățătorului lor, Florin Lates, umblat pe la școli și întors, apoi, acasă. Copiii din clasele I-IV, îndemnați de învățător, au început să-și descoasă bătrînii, scoțînd la lumină ceea ce amenința să se piardă: comoara tradiției satului. S-a infiripat prima formație, a elevilor, iar roadele s-au și arătat: premiul I pe țară la a VI-a ediție a Festivalului național „Cintarea României”. Cei maturi, „de dragul copilașilor”, cum zice primarul, sau, poate, dintr-o stînjeneală (cei mici descoperă ceea ce ar fi trebuit să păstreze și să ducă ei mai departe), s-au alăturat micilor artiști amatori; mai întîi tinerii, Părinții și-au urmat copiii. Cei doi prichindei ai familiei Roșu Vasile vin astăzi la repetiție cu mama și cu tata: Ilie Firdea s-a avîntat în joc alături de nevastă și copii, ca și primul gospodar al satului, de altfel, Chiriță Filaret. Bătrînii, iscodiți a-și aminti din ce le povesteau uncheșii lor, au venit mai întîi cu statul, urcînd apoi, după puteri, pe scenă, spre a zice un cîntec din fluier, ori a ne arăta cum se făcea „măsurîșul oilor”. Aproape o sută de bărbați, femei și copii, reinvie astăzi tradiția dăinuind de sute și sute de ani pe această palmă de pămînt românesc. Succesul și premiile nu s-au lăsat așteptate. Toate cele trei generații se mîndresc azi cu premiile I pe țară la festivalul muncii și al creației.

Ceea ce pare o savantă punere în scenă este, de fapt, alăturarea unor minunate cîntece, jocuri și obiceiuri ale căror regizori, compozitori și coregrafi sint acei mulți talentați anonimi, trăitori pe meleagurile Dornei în vremuri de demult.

Marele merit al Ansamblului din Dorna Arini de astăzi este redescoperirea acestei comori de cultură și civilizație românească.

LIANA MOLNAR

Cronica literară

de Romul Munteanu

Poezia galantă

Erosul este unul dintre cele mai vechi impulsuri care i-a incitat pe oamenii de litere să scrie poezii de dragoste. Prezente pe altarele indiene, în desenele rupestre din America Latină, în vechia grafică japoneză, motivele erotice au intrat în universul literar de mai bine de două milenii.

De la lirica chineză existentă înaintea erei noastre, pînă la poezia antică grecească și latină, erosul a traversat în cele mai diverse maniere creația literară din toate vremurile. Poezia românească reprezintă și ea o clocovită măturie în acest sens. Preamărirea „libovului” de către Ion Budai-Deleanu capătă o amploare deosebită în versurile lui Costache Conachi și ale poetilor din familia Văcărescu. Influența anacreontică, conjugată cu una mai tirzie venită din partea lui A. Hristopoulou, ca și a unor poeți francezi din vremea rococoului (Dorat, Parry) nu a făcut decît să mărească ofatul unor poeți erotici din începuturile noastre literare care au fuzionat cu poezia veche lăutărească. S-ar putea spune că nu exista poet român mai de seamă care să nu fi fost ispitit de poezia de dragoste.

Din acest punct de vedere Dan Laurențiu a rămas mereu consecvent cu sine. Poet orfic, inclinat spre egiptul marilor mistere ale iubirii, Dan Laurențiu aduce în versurile sale un spirit galant, marcat de un discret farmec oriental, peste care se suprapune o viziune a lumii situată între Eros și Thanatos.

În *Psyche* (Ed. Cartea Românească, 1989) erosul se integrează în modul de viață și se configurează în cele din urmă ca un superlativ al existenței. Frumoasa fată din mitologia greacă (Psyche), pîndită de monstru, iubită în taină de Eros, pusă la pedepse de încercare de către Afrodita și ridicată în cele din urmă în rîndurile zeilor, reprezintă în poezia lui Dan Laurențiu doar un simbol. Presiunea erosului este însă totală. Poetul strigă dragostea în vorbe cadente care, pe sporuri de sens, construiește o retorică a iubirii, situată între confesiune, ademenire, evocare și gest, între micul delir ambiguu și clamearea directă. „Îmi string creionul în dinți / te iubesc / mi-e frică de tine o cit te iubesc / îmi string creionul în dinți / te ador nu cred că mă voi opri...” (Nu cred că mă voi opri).

Fluxul sentimental trece prin canale de comunicare la distanță, se transformă în acte de invocare a femeii absente, în stări de reverii ipostaziate în cele mai diverse chipuri. Orfeu se configurează ca o umbră tăiată în fum, ca un sunet de flaut scăpat prin spații, ca o vedenie mereu schimbătoare. „Te vîd și azi în noapte / trecînd pe drumuri de mătășă / cu palmele lipite ca pentru rugăciune / fumul cîntă pe orizontul / viorii flăcărilor din flautul / pe care îl-am dăruit / în gura pesterii” (Tîrziu în ceasul înserării).

Mitologia grefată pe erosul feminin este presărată ca un nisip strălucitor de aur peste toate cadentele vieții. Evocarea femeii iubite devine un destin povestit pe scurt al speciei feminine. Iubita desenată de imaginația poetului este proiectată în zone fabuloase, capabilă să-și ducă astfel destinul cu sine, nu altă ca o povară, ci mai degrabă ca o amintire transferată de la anima la animus. În acest fel, beatitudinea imobilă devine mișcătoare, dorința creează un mic scenariu epic imaginar, iar iubirea își deschide aripile între viață și moarte. „o femeie cu sinii clipocind în ceruri / și se pare însuși idealul mintuitorului styx / unde ai vrea să te speli să faci baie / după ce te-ai născut, după ce ai păcătuit / așadar numai cu ochii la cer / nu vei regreta că și s-a dat viața / așadar numai cu ochii la mine / îți vei aduce aminte că vei muri”. (Adu-ți aminte că nu vei muri).

Trup și spirit, femeia iubită moare și trăiește veșnic, are puteri de apărare a bărbatului drag și de protejare a sentimentelor. Între „instinctul morții” și „scandalul umbrei” sale, iubita traversează spațiile reveriei ca o pasăre a fericirii sau ca și cum „ar fi suflarea unui înger”.

Depart de-a rămîne la o cîntare epidermică superficială, ba chiar nici la o dulce jale, Dan Laurențiu conferă poeziei de dragoste o dimensiune metafizică. Versurile sale capătă un timbru de cîntec de ritual, lumea este exorcizată, dorința transformă starea de miracol în faptă. „Zgomotele acestei nopți / îmi aduc o veste bună despre tine / patul tău zboară pînă la ușa casei mele / el știe că numai aici te va ocroti / că numai aici te va adormi”. (O noapte cînd te aștept să vii dimineața). Inversarea unor stări devine evidentă.

În universul literar creat de Dan Laurențiu lumea trăiește ca o probabilitate, existența ei fiind o proiecție posibilă a eului imaginativ. Și dacă ființei iubite poetul îi spune: „tu ești o iluzie” timpul lui probabil stă ineluctabil între Eros și Thanatos. Dar să nu uităm că timpul poetului este doar un timp al singurătății și uneori al așteptării nedefinite, ușor anxioase. Solitudinea ființei umane are în poezia lui Dan Laurențiu o sorginte mitică. Ieșit din starea androgină prin separarea părții feminine, omul intră într-o singurătate veșnică, deoarece ea devine celălalt, elementul făcut din ceea ce pare să fi fost creat ca o unitate suficientă sieși. „o cit am rămas de singur / între aceste voci care erau / cînd masculine cînd feminine / spune-mi de ce am rămas / singurul fruct al cerului”. (Vocile pe care aș vrea să le aud).

Pasărea solitară din labirint este și ea doar un simbol al omului damnat la singurătate. Făpturi rătăcite în univers, nevăzute măcar de ochiul etern ce nu mai zărește pe nimeni, omul și pasărea își pierd identitatea, cad în anonimat în labirintul limbajului, în baia solară orbitoare, unde totul pare inform. Există în *Îndurare pentru pasărea din labirint*, ca și în alte poezii ale lui Dan Laurențiu, o anumită preferință pentru decorul neoromantic, pentru obiectele negre sau lucitor-orbitoare, care întregesc o atmosferă de crepuscul. Mîna de catifea neagră, pasărea de noapte, atmosfera de fum, cenușă, scrum și zgură, alcovul de parfumuri, melodia fatală, orasul pustiu... căzut în ruină, noaptea, ceața, prăpădul etc. — reprezintă un fond lexical creator de atmosferă stranie, evanescentă, încărcată de tăceri și singurătate.

Nu se poate însă spune că Dan Laurențiu s-ar fi programat să scrie o poezie-retro. El integrează numeroase elemente de acest gen într-un discurs poetic modern. capabil să se marieze cu mai multe tipuri de limbaj. Între pictural, concret și metafizica sentimentelor distanta este de asemenea uriasă, dar pe plan literar nu este nevoie să ajungă în stare de divorț. În poezia de tip bucolic intră vocabula eminesciană sumbră care nu tulbură starea de siestă. „stau singur sub clopotul de lumină / caldă a soarelui echinoxul abia a trecut / cu ochii închisi parcă am murit de mult / și ciinele roscaț cu botul pe labe / sforăle ușor aproape că toarce / ca o pisică pe virful acestui munte”. (Siesta după fiestă).

Vorbe cenușii, fier roșu, inima neagră, mormînt de lacrimi, spasm agonie, vorbe negre, foc magic, voce sumbră reprezintă un alt gruoaj de cuvinte și sintagme diseminate în texte literare cu tonalități extrem de variate. Să nu ne închipuim că este vorba de poezii triste. Este vorba de un vocabular de atmosferă, capabilă să sugereze stări sufletești amestecate. Moartea întregine starea de veghe, de trăire intensă, de năzuință spre unitate prin dragoste, înțelegerea ca prezentă, absență și aspirație. „În fiecare clipă aș putea să mor / astfel am încercat să măsoz / timpul sideral am încercat / să-mi iubesc femeia cea unică”. (Niciodată).

Dan Laurențiu nu este un poet monocord, fiindcă reveriile sale literare despre iubire sint nenumărate. Poet meditativ prin excelență, gînditor în versuri care unesc iubirea și moartea în sfera condiției umane, Dan Laurențiu este de multă vreme un scriitor definitiv acreditat în cultura română.

SEMNAL

Recent a intrat în librării a doua ediție a unei cărți exemplare scrise de un american despre România. Este vorba de Milton G. Lehrer (specialist în drept internațional și ziarist binecunoscut) și despre

cartea *Ardealul, pământ românesc* (Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989). Ediția este îngrijită, are o prefață și notele aferente semnate de conf. univ. dr. Ion Pătroiu. Așadar, problema Ardealului, văzută de un american, care a

avut posibilitatea unei experiențe directe să cunoască țara noastră, intrucît a trăit cîțiva ani buni în România, înainte și după ultima conflagrație mondială. Firește că dramatica situație a României provocată de odiosul Diktat de la Viena și de inechitățile generate de războiul ultim mondial l-a determinat să scrie această carte dintr-o experiență directă și dintr-o convingere certă, nemijlocită.

Ardealul, pămînt românesc demonstrează, „cu ajutorul faptelor de o izbitoră evidență, că teoriile prezentate de pretendenții la pămîntul Transilvaniei n-au nici o întemeiere (...). Ea subliniază singularitatea acestor revendicări întemeiate pe o adevărată pseudoistoriografie și face o sugestivă paralelă între două state de aceeași factură, cel otoman și cel ungar, minate de același mobil, acela al exploatarea altor popoare”. Îngrijitorul ediției, Ion Pătroiu, în notele din subsolul paginilor, se impune prin „altitudinea privirii și forța sintezei”, după cum ne este dat să constatăm:

„Singura țară, singurul stat ce nu și-a găsit nici locul și nici liniștea în Europa postbelică, și care a oferit acest spectacol, al luptei îndrîjite împotriva adevărului, a fost Ungaria horthystă (nu vom spune poporul ungar ci aceeași clasă care, de secole, se identifică exclusivist și disprețuitor cu „națiunea” ungară). Ce a însemnat revizionismul horthyst, care i-au fost metodele, Milton G. Lehrer a arătat magistral în această carte unică și mereu necesară”, în această carte de certă valoare, pentru că slujește cu fidelitate adevărul istoric.

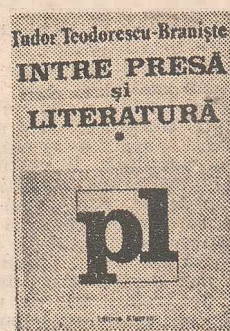
După apariția volumelor de versuri: *Istm, Tobele fragede, Copacul cu 10.000 de imagini*, poetul Ion Mircea dă la lumina tiparului o nouă și va-

loroasă carte de versuri: *Piramida împădurită* (Editura Cartea Românească, 1989). Poemele, scrise în vers alb, scot la iveală înzestrarea poetică și capacitatea de sinteză a lui Ion Mircea, poet de o fascinantă discreție dar de o profundă, reală și autentică vocație, probabil unul dintre cei mai reprezentativi exponenți ai generației poetice '70. „Cînd scriu / sub hirtia pe care scriu / un alt om, culcat cu fața în sus, / ca sub o matriță de sticlă, / scrie același text, de la dreapta la stînga. / Eu închei, aștern punctul / la finele manuscrisului. Celălalt om, / de sub hirtie, departe de-a încheia, / continuă să scrie febril / în elină, în hindi, în ebraica pătrată...” (Matrița).

Impresionante sint cele două volume *Între Presă și Literatură* de Tudor Teodorescu-Branște, apărute recent la Editura Minerva (ediție îngrijită, cuvînt înainte, tabel cronologic și notele sint semnate de Constantin Dărie și Paul Ion Teodorescu). „Se spune foarte adesea că articolul de ziar nu trăiește decît o zi, ziua apariției. Cred că este o greșală. Sint desigur articole legate de fapte mărunte, care își pierd foarte repede interesul. Adevăratul publicist, însă, atacă temele majore ale

vieții și, dezbătîndu-le cu competență, curaj și talent, fac din ele scrieri care supraviețuiesc epocii” — acesta este girul marelui publicist Tudor Teodorescu-Branște dat în peste 50 de ani de activitate publicistică românești.

La 75 de ani de la nașterea ziaristului Tudor Teodorescu-Branște, distinsul om de cultură George Macoveanu nota cu îndreptățit temei: „A fost

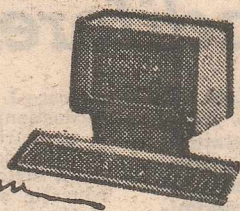
exemplu pentru o generație de gazetari. A fost cel care a făcut să strălucească arta ziaristicii românești”.

DORIN SĂLAJAN

atelier literar

Doru Pin

Doru Pin — Reșița. Din tot ce ați trimis reținem: „O fată blondă / cu zimbetul ei / scufundă orașul”. Restul e apă de ploaie. Și se pare că și pe la dumneavoastră a plouat mult.

Enea Zabun — București. Recunoaștem că există mult bun simț critic în textele trimise. Mai vrem și altceva și acest altceva nu se vede.

Viorel Zaharia — Brăila. Evident, proza vă e mult mai la îndemână.

Oanea Vasile — Breb, Maramureș. Multumim pentru urări. Semne palide, deocamdată. Ton declarativ și o grabă în tot ceea ce spuneți. De parcă ați pierde trenul. Dar nu-i bai: păreți tânăr și dacă aveți biletul luat, n-ar cum să plece.

Emil Emilian — Galați. Două promisiuni: **Aproape de marginea pădurii și Ereditate**. Incepți de aici.

Dan Mircea — Brașov. Da, plicurile fără mențiunea expeditorului nu se deschid.

Adelmir Tanemar. Forțați sinceritatea computerului și, evident, nu vă poate refuza: folosiți timpul pentru alte indeletniciri. Intr-un vers — vorba vine, că vers nu-l — susțineți că viespile care vă întepă, își pierd acul. În mod sigur ați dat peste o specie nouă. Cele de pînă acum nu-l pierdau.

Francisc Popescu — București. Frumoase, prin intenție, toate cele patru

poeme. Mai ales cel dedicat lui Luchian. Dar tocmai intenția ar trebui să nu se vadă.

Nicușor Tănase — Voluntari. Vi s-a răspuns în penultimul Atelier și ne păstrăm opinia de acolo.

Csornasi Beatrice și Csornasi Carmen — Tirgu Mures. Evident, sînteți surori și vă faceți temele împreună. E foarte bine, dar arătați-le profesorului.

Doru Tașcă — Iași. Reluați Cenușa, inversînd puțin termenii: logic, flacăra e viața. Puneți altceva în loc de fum. Vedeți ce găsiți și reexpediați poemul.

Enăchescu Carmen — Filipești de Pădure. Am primit telegrama și considerăm publicarea ei drept debutul dumneavoastră într-o orgoliu:

„Cîți ani trebuie să aștepte răspuns expeditorului plic recomandat cu răspuns plătit?” Am întrebat, la rîndul nostru, computerul care, pentru început, a avut două observații: nu ați plătit răspunsul, ci confirmarea poștală, iar pînă la împlinirea unui an de așteptare mai sînt trei luni. Am apăsător, totuși, clapa de memorie și am citit afișajul: Enăchescu Carmen Isabela — Filipești de Pădure, strada Dulmănești 87, Prahova. Intrare: 22 august 1988. Conținut: nouă poeme. Observații: neinteresante; dezacordul de gen din scrisoare — „sînt un

cititor permanent și pasionat”, corect fiind cititoare — face dovada unei colaborări cu altă persoană. Am insistat și computerul și-a ilustrat opinia de „poeme neinteresante” prin câteva fragmente: „Ochiul freacă / și de-o incontestabilă / orbire / încearcă să mă cuprindă / asemeni / unor ciulini cu aripi / frînse”. Observație: ochiul nu freacă, ci privirea; ciulinii n-au aripi. Am mai cerut și computerul a fost generos: „Peste petala verii / bruma se instalează / nepăsătoare” și: „Într-o alergare stupidă / vara se împiedică / de brațele unui vrej”. Observație: banalități. Reproșindu-i inutilitatea reținerii în disc a banalităților, computerul a stins ecranul, semn că v-a sters din memorie.

Ion Crăciun — Tirgoviște. Îngrijii liliacul și cireșul. Culegeți, cînd înfloresc, petale pentru amintirea mîinii care i-a sădit. Poemele sînt slabe, fără pic de fior.

Constantin Costache — Galați. După toate semnele, sînteți marinari și în mod sigur plutirea durează mult: poemele sînt lungi, foarte lungi, ai senzația că nu se mai termină. Senzația aceasta vine de acolo că spuneți prea puține lucruri și foarte neinteresante. Apropiat, cit de cit poeziei, rămîne Pasărea din mijlocul mării, poem la fel de lung și obositor. La bisă (vedeți Albatrosul

meis), cu un sfert din cuvintele dumneavoastră a spus de patru ori mai mult și mai frumos. Asta e...

Ana Olga Alexe — Pitești. Reținem. Priveliște. Deocamdată vă reușesc, parțial, poemele de „interior”. Cum ieșiți „în afara sufletului” (vedeți „Reprezentatie despre iarnă” și „Dincolo de piața timpului”), pierdeți orice emoție și comunicați locuri comune. Aparent e vorba de sinceritate. În fond, e tocmai contrariul: nesinceritatea trăirii obiectului

contemplat. **Toma Chihălmeanu** — Miercurea Ciuc. Nu-i rău, dar nici bine. Insistați pe claritatea ideii. Ca exercițiu, Păsările și Dor sînt reușite. Da, dar reușita ține de poetica folclorului.

Mai trimiteți: Gloria Căpălescu — București.

Deocamdată nu: Nicodim Olah și Georgeta Tenea — Rimnicu Vilcea; **Sorin Lucaci și Scurtu Olguța** — București; **Popoiu Camelia** — Birlad; **Enescu Sergiu** — Piatra Neamț; **Ionescu Ecaterina** — Ploiești;

Claudiu Dinga — Onești; **Sălăjan Marius** — Arad; **Pop Viorel** — Maramureș.

Nu vă pierdeți timpul: Adela Chendea — Oltenița; **Dan Starcu și Val Răzeșu** — București; **A. Dina** — Brăila; **Felix Auer** — Constanța; **Stefan Cîrjan** — Buzău; **Sorin Dumitrache** — Drăgoiești, Gorj; **Spiridon Nicoleta** — Birlad; **Aldea Aurelia** — Deva; **Simon Matei** — Roman; **Bălățaru Cristina** — Ploiești.

Aceste versuri

Aceste versuri le-am scris într-o noapte pe razele lunii, în fîntînă cînd luna se oglindește. Tu, iubito, scoți apă e-o ciutură veche. Insetată o sorbi și ochiul tău lasă o lacrimă pe această scrisoare expediată acum un mileniu.

Stau

Stau în bătaia uitării tale ca un osîndit la moarte și dintr-o dată simt cum o zăpadă ciudată mi se prăvale prin sînge.

Singură tu

Culcă-ți lumina ochilor tăi peste lume, și te voi iubi ca pe o altă minune. În zori, cînd doar sîngele meu te visează, eu voi fi doar rana peste care marea se va închide nefiresc de albastru. Singură tu, un deșert bănuie de fata morgana a unui cîntec.

Calul

Calul, mărl, alerga, purtînd steaua mea în șa. Tu-mi vorbeai de vămi și flori noaptea zămislea erori. Ce frumoși eram noi doi, rătăciți prin alt război.

Calul, mărl, alerga, drumul de sub umbra mea.

Antirăzboinică

Un cîntec ca un turn de veghe. Adversarii își strînseseră mîinile și universul se făcu tîndărîl. Copilul strînsese cioburile și prin ocheanul întors zări o pasăre. Dar nu mai rămăsese nimeni să-i spună numele.

TUDOR VOINEA

Antract

Nu pot vorbi, fără să supăr pe nimeni, decît despre singurătate. Dincolo de ea, vorbele toate nu-mi aparțin. Fiindcă eu sînt departe de a cunoaște singurătatea și zbuciumul despre care tu, astăzi, mi-ai vorbit cu reală fervoare, alit de puțin.

Prînz

Trist e cuvîntul pe care ți-l las dimineața, pe frunte și seara, tîrziu, la culcare. Triste sînt vorbele cu care pun masa, te chem și apoi numai absența curge liniștit, în pahare.

ANDA CODREANU

Teatru

Spectacol despre muncă și viață

Locul acțiunii este un șantier ca oricare altul, cu oameni de toate felurile, adunați din te miri ce colțuri ale țării, cu bune, cu rele, ca-n viață. Ce e dincolo de acest decor șantieresc? „Ce nu-i în dosare, în poarte, grafice și statistici...”

„Orice caz, pe un șantier, ca în orice alt domeniu al activității socio-umane, autoritatea se mpune numai prin fapte și competență. „Numai atunci se înțelege și unanimitate acceptată”. Am decupat acest fir pic din piesa **Fără aprobare**, e Petre Ispas, jucată cu cîteva zile în urmă la Teatrul Mic în Capitală. Piesa intitulată inițial „Ce simplu e să fii miștru” și care dintr-o excesivă modestie a autorului este subtitulată „Reportaj dramatic”.

În filme de mai lung sau mai scurt metraj mai văzusem, și drept scene aspre din viața interierelor. Pe scenă — nu! În acest sens, desigur. **Fără aprobare** este o premieră absolută. A grăbesc să adaug, de două ori premieră, adică și prin înarea în viața teatrală a unui autor dramatic — l-am numit pe Petre Ispas. Inițiativa autorului de a aborda un subiect de o stringentă actualitate este cît se poate de salutară, cum salutară este inițiativa Teatrului Mic de a găzdui de a pune în scenă un astfel de subiect, care se poate și puțin predispus la mijloace scenice.

În același context merită să atorez aportul tinărului și talentului regizor, Cristian Hadjighe, în valorificarea scenică a materialului dramatic și în individualizarea personajelor. Scenografia Mariei Miu simplă, stă, adecvată realității pe care o slujește. Elementele sure de decor plasate printre ngile cu lumini care urcă și oară, ca la un semn, sugază atmosfera reală a șantierului. Deci, așa cum e el, nu trafăcut, nu edulcorat.

Povestea este și simplă, și complexă. Un șantier din inima muntelui. Oamenii trebuiau să facă un drum prin hățiturile muntelui, pentru a-și ușura simțitor munca. Se leagă prietenii. Se consolidează caractere. Natura-mamă pune la grele încercări pe om. Se înnoadă și o tristă (pînă la urmă) poveste de dragoste. În peisajul „exclusiv masculinizat” al șantierelor, prezenta Sandei (înfișășată corespunzător de Maria Ploae) și a inginerului Eufrosina Cerbu (interpretată de Monica Mihăescu la echilibrul dintre inteligență și naturalitate) dau spectacolului culoare, veridicitate. Dar personajele cheie sînt altele.

Inginerul Dinu Munte (jucat excelent de Nicolae Pomoje) este noul director general al șantierului, venit de la centru. Un om capabil, de altfel, care nu prea are timp de viața sa personală. Și-atunci, un sacrificiu uman este necesar, este inevitabil, ca în balada atît de cunoscută, pentru izbînda finală. Inginerul Răducu Flușcă (jucat admirabil de Nicolae Iliescu) este adjunctul și succesorul directorului general. Toată viața a fost al doilea: adjunct șef de brigadă, adjunct de inginer șef, adjunct de director... „Ca să învăț ce știu și să fiu ce sînt au

trecut peste mine 20 de ani de șantier”, spune la un moment dat. Bine conturat este și maestrul Vasile Celmare, interpretat de Ion Chelaru.

Roluri oarecum episodice, dar memorabile au și inginerul Badea Brădulet (Ion Lupu), șeful de brigadă Măcăciță (Eusebiu Ștefănescu), inspectorul (Petre Moraru), contabilul (Marius Ionescu), maestrul Gheorghe Stîncă (jucat de „bolovănosul” Papil Panduru), Un țaran (Constantin Dinescu), Perpală (Constantin Bărbulescu), fierarii-be-toniști Gavrilă I și Gavrilă II (Iuliu Popescu și Eugen Cristian Motriuc).

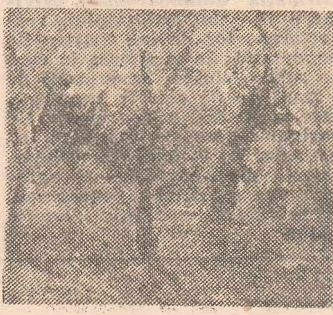
Autorul a știut să nuanțeze excelent personajele, fie prin diriguirea destinului lor, fie prin limbaj și comportament civic. Replicile sînt uneori aspre, tăioase, din bardă, cum se spune, alteori, însă, sînt hazlii, comice, inerente și unele și altele spectacolului vieții. Căci pînă la urmă despre un atare spectacol al vieții este vorba în piesa lui Petre Ispas. Cu personaje reale, dintr-o lume contaminată de reală. Lucrarea dramatică a lui Petre Ispas se circumscrie, fără echivoc, printre reușite, printre realizările notabile ale teatrului bucureștean.

DORIN SĂLĂJAN

Plastică

Materia inteligentă

În artă, situațiile paradoxale apar destul de des. Totul e să le remarcăm și să ne străduim să le pricepem mecanismul. Și, bineînțeles, consecințele. Iată o astfel de situație: pictorii trebuie să-și susțină în permanență dreptul de a se manifesta cu maximum de originalitate, pe cînd, pentru artiștii decoratori, maximum-ul de originalitate e condiția primă. Unui creator de boluri i se îngăduie să fie „abstract” mai lesne decît unui pictor deși aceste boluri (vase, recipiente) înseamnă, prin definiție, în primul rînd o funcțiune îndeplinită. Astfel vedem în multe expoziții ale ceramistilor obiecte care, deși par să aibă și o destinație practică, în realitate nu au nici una. Fapt care nu le diminuează interesul, ba dimpotrivă. **Lucia Maftei** prezintă, de la o vreme, obiecte ceramice atît de interesante în grauitatea alcătuirii lor încît ar fi păcat să le imaginăm și ca recipiente. Cele mai multe din ele, e adevărat, ar putea fi întrebuintate, de exemplu, ca vase pentru flori. O parte însă refuză oricare alte considerente, afară de cele strict plastice. E vorba de o serie de „cilindri și foi de porțelan colorați și desenați în masă” — conform precizării autoarei — lucrări a căror nouate radicală o primim, totuși, cu tot firescul. Cum vedem, încă un paradox. E un privilegiu al artei ceramice de a ne stîrni

și incinta în egală măsură. Nu știm deocamdată ce sînt aceste piese, dar ne bucurăm că s-au născut. Semn că așa numita grauitate a actului creator e numai aparentă, că artistul iese în împinarea unei nevoi spirituale în stare de gestație. Expoziția **Luciei Maftei** se cheama „Metamorfoze” și e a treia dintr-o suită care, foarte probabil, ține încă de etapa promovării premiselor. Piesa cea mai complexă și care dă întreaga măsură a ideii e o planșă ce se desfășoară pe doi din pereții galeriei „Căminul artei” (Etaj): un desen în tuș evocînd principiul celebrei lucrări a lui M.C. Escher intitulată — în acord cu subiectul ei — „Metamorfoze”. În grafica olandezului se pornește de la cuvînt ca să se ajungă tot la cuvînt (concept). Printr-un procedeu care l-a adus la faimă, M.C. Escher produce schimbarea imaginii (peștii se transformă în păsări, păsările în case, casele în tablă de șah, etc.). La **Lucia Maftei** modificarea e în sensul geometricului și al unei intuiții de tip poetic. „Metamorfoza” ei poate fi citită traducînd — transland, mai bine zis, din limbajul graficii în acela al liricii cu fond metafizic. O seamă de însemnări în marginile gigantului desen dovedesc că artista a fost permanent controlată de impulsul poetic. Un element tulburător îl constituie participarea criticului Mihai Drîșcu la continuarea alcătuirii și reasezarea a desenului în matcă. Lui Mihai Drîșcu îi plăcea să frecventeze atelierele și să fie martor la nașterea unor opere. Dispariția lui ne marchează fiindcă Mihai Drîșcu a fost un coleg excepțional, un critic de artă cu un ochi sigur și un comentator foarte, foarte informat. **Lucia Maftei** îi dedică desenul și omagiază, cu calitatea atît de savant rostuită a grupajului de piese ceramice, talentul de scriitor pe teme de artă al lui Mihai Drîșcu.

Ne este plăcut să conchidem asupra farmecului sobru degajat de ansamblul de opere semnate de **Lucia Maftei** deodată cu criticul Călin Dan care a prefăcut catalogul: „Un soi de animism planează asupra tuturor obiectelor... dînd senzația unei materii inteligente...”

TUDOR OCTAVIAN

În natură, greu și cu mari cheltuieli repari ceea ce cu indiferență strici

Condiție esențială a dezvoltării patriei, cum o definește secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, apărarea și păstrarea mediului înconjurător beneficiază în România de un cadru legislativ adecvat, complet, în permanență adus la zi, în concordanță cu principiile fundamentale ale politicii partidului și statului privind dezvoltarea multilaterală a țării. România are o strategie clară, de perspectivă în ceea ce privește protejarea mediului înconjurător, o strategie astfel gândită, încât să determine, în primul rând, „ridicarea continuă a conștiinței ecologice”, cum se exprima nu de mult un factor din conducere din Consiliul Național al Apelor. Spunem în primul rând, pentru că un cadru legislativ, oricât de complet, de

bogat ar fi el, trebuie să prindă viață, să funcționeze în toate articulațiile sale. Altfel spus, sintem convinși că eforturile statului în ceea ce privește investițiile alocate acestui domeniu trebuie să fie în permanență întregite de eforturile fiecărei unități economice, ale fiecărui cetățean.

Plecând de la ideea că starea de sănătate a naturii se impune a fi mai întâi apărută prin strădania tuturor, ne-am propus să vedem cum stau lucrurile în județul Bistrița-Năsăud, dar mai ales în municipiul Bistrița, care este reflexul conștiinței ecologice atât al celor ce se ocupă cu apărarea mediului ca îndatorire de serviciu, cit și al conducătorilor unor unități economice.

pe care-l depune în „trezirea inconstienților”. În natură, greu și cu mari cheltuieli repari ceea ce, din indiferență sau rea-credință strici. Chestiunea tine de educație și de învățură. Iar stația de epurare și se arată pe măsura gândului frumos: curată până la pedanterie, cu vegetație abundentă și fără o muscă, deși motive ar fi suficiente. Oamenii stației sînt bine școliți, disciplinați. Își cunosc datoria și și-o fac cu prisosință. „Misiunea noastră”, spune Adrian Tivadar, este să redăm naturii o apă cit mai curată. Nămolurile obținute le convertim în energie: biogaz. 2.000 metri cubi de biogaz pe zi. Apa pleacă de la noi curată și, dacă avem în vedere extinderea stației, care se va petrece în viitorul apropiat, apa va câștiga și mai mult în calitate.

este cu totul alta. Detaliile tehnice ne sînt oferite de medicul veterinar Teofil Moldovan, directorul unității. Noua soluție nu mai poluează, se reține și apa, consumurile de energie nu mai sînt depășite și se obține foarte mult bălegar drept îngrășămint. Valea Șieului a scăpat deci de cosmarul anilor trecuți iar lumea spune că poți să faci și baie în Șieu. Poți, dar numai pe o porțiune a lui, mai exact pînă la I.S.C.I.P. Șieu Măgherus.

Aici nu numai că nu poți să faci baie, dar nici nu poți intra pe ușa directorului Titus Negruțiu din cauza mustelor. Chiar la intrare, multimea lor amintește, de celebrele roșii de lăcuste și te împiedică să vezi ce se mai întîmplă dincolo de prag. Probabil că acționează legea compensațiilor: dacă stația de epurare este cu totul lipsită de muste, asociația se simte datoră să înlăture neajunsul. Desigur, însă, faptul n-are o prea mare legătură cu poluarea Șieului de asociația cu pricina. Cui se datorează această poluare? Foarte simplu, Titus Negruțiu ne spune: „Stația de epurare are în vedere o capacitate de 26.000 capete de animale, iar asociația are 38.000 de capete”. De extinderea stației se vorbește din 1984 și tot de atunci au început și lucrările, concomitent cu lucrările de extindere a asociației, dar ele nu s-au terminat nici pînă azi. Proiectul, apartinînd I.P.S.C.A.I.A., a fost pe parcurs modificat, soluția venind foarte tirziu de parcă iată că, stația trebuia inventată și calculată. Constructorul A.C.I.N.D. Cluj, brigada Bistrița — nu se lasă nici el prejos și termenul se tot succed, în ultimul — 30 iunie — beneficiarul, tinînd cont de stadiul lucrării, neavînd nici o brumă de încredere. Și uite așa Șieu suportă consecințele. Dacă adăugăm la toate acestea opinia tovarășului director, privind conștiinciozitatea personalului care lucrează la stație, pe care îl și are în subordine, — „dacă stai după el, se tin de treabă” — avem imaginea exactă a Șieului după I.S.C.I.P.-ul despre care vorbim.

Ca să încheiem, în scopul mobilizării celor în drept, le reamintim prevederea din legea investițiilor potrivit căreia nici o investiție nu se poate realiza dacă nu are prevăzute instalații de epurare a apelor uzate și de purificare a gazelor reziduale, acestea trebuind să fie puse în funcțiune concomitent cu punerea în funcțiune a investiției. Ceea ce la Sărata nu se întîmplă.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Citeva considerații despre conștiința ecologică

„Firese ar fi ca apărarea naturii în care trăim, spune Zoltan Koszorus, directorul Oficiului de Gospodărire a Apelor, să ne preocupe pe toți, și nu doar pe cei ce sîntem retribuiți pentru asta. La Bistrița se poate respira. E un adevăr pe care vi-l poate confirma fiecare cetățean al urbei, și el se datorează tuturor. În ceea ce privește apa Bistriței, ea intră în oraș curată și iese curată. Marea majoritate a unităților economice noi au fost prevăzute, potrivit legii, cu instalații de epurare a apei. În ultimii ani laboratorul nostru a fost dotat cu aparatură foarte modernă și este în curs de punere în funcțiune spectrofotometrul cu absorbție atomică pentru analiza rapidă a apei în ceea ce privește conținutul de metale grele, pentru că, în zonă, există o industrie care utilizează drept materie primă aceste metale. De asemenea, tot în 1989 vom instala, la ieșirea din județ, pe Someșul Mare, o stație semiautomată pentru determinarea calității apei, asigurînd astfel o apă mai bună Dejului.”

În sfîrșit, mai aflăm de la directorul O.G.A. că la acumularea de la Colibita se lucrează intens, găsindu-se, se pare definitiv, „sisteme de utilaje care să pună în operă masca de beton asfaltic”, iar în bazinul superior al Someșului Mare se derulează o investiție care va rezolva definitiv problemele determinate de existența metalelor grele în apele subterane de mină.

Dar, desigur, faptul că protejarea mediului înconjurător tinde să devină o cauză a tuturor nu elimină competențele și răspunderile exacte. Și în acest sens, la O.G.A. aflăm că, accidental, întreprinderea de hirtie de la Prundu Birgăului mai deversează în Bistrița fibre de celuloză și coloranți, fiindcă,

la un moment dat, „are debite care depășesc capacitatea propriei stații de epurare, că majoritatea fermelor zootehnice poluează apele județului, desi, soluții de apărare există, așa cum vom vedea mai încolo. De altfel, în 1988, O.G.A. și Comisia județeană pentru protecția mediului, organism deosebit de activ, a aplicat 78 de amenzi în valoare de 133.000 lei iar în primele cinci luni ale anului 1989, 26 de amenzi, în valoare de 52.000 lei. În majoritatea unităților agricole. Ceea ce reflectă, parțial, raportul între conștiința ecologică în general și starea ei la zi în unitățile respective. Spunem parțial pentru că acești oameni, și ne referim aici la cei ce locuiesc în municipiul Bistrița, nu beneficiază de apa pe care o poluează, ci, firesc de apa tratată în stația municipiului.

Dar tehnologii pentru combaterea nepăsării?

Stația de tratare a municipiului pare o imensă fermă pomicolă. O vegetație bogată, alei bine trase și întreținute, un aer bun. În această perioadă, stația prelucurează 89.000—90.000 metri cubi de apă în 24 de ore, ea avînd capacitatea de 100.000 metri cubi. Lucrurile nu se petrec chiar simplu. Apa care intră în stație conține uneori și caolin, celuloză și coloranți, de la întreprinderea de hirtie din Prundu Birgăului, ioni de amoniu și amoniac de la fermele zootehnice, fenoli de la Fabrica de cherestea Suseni, ulei auto, de la cetățenii care-și spală autoturismele în rîu. Cel puțin în acest caz, conștiința ecologică s-ar mai putea dregă obligîndu-i pe cei ce poluează să beneficieze de roadele inconstienței lor, după o regulă folosită de orice părinte în educarea odraslei. Numai că, evident, vîrsta diferă. Una e să și se formeze conștiința la timpul potrivit și alta s-o ignori la vremea cînd, de obicei, acțio-

nează un anume bun simț civic. Unde să încadrezi, de pildă, spălatul mașinii în rîu? Sau amnezia întreprinderii județene de recuperare și valorificare a materialelor refolosibile care, de ani de zile, lasă ne malul Bistriței, în fostul cartier Unirea, un imens depozit de span. Spanul trebuia să ia calea recuperării de multă vreme, azi nu mai folosește la nimic: este ruginit și se sfărîmă în mîini. Cînd plouă toată rugina împreună cu gunoaiile aruncate pe mal se adună în rîu. Toți acești impurificatori, sporesc consumurile energetice și, bineînțeles, cheltuielile privind tratarea apei. Inginerul Vasile Vernescu, de la I.C.P.E., filiala Bistrița, ne vorbește de procesul de tratare a apei cu ozon, care beneficiază de un generator realizat la filiala amintită. Instalația este omologată și ea face obiectul unui brevet de invenție. Realizarea este demnă de toată stima, dar iată că, la poalele mormanului de span ruginit, și se relevă un adevăr care nu necesită comentarii: pe de-o parte, tehnologii de vîrf, pe de alta, nepăsare și inconstiență. Cum tehnologii de combatut nepăsarea nu există, ne bate gîndul că Oficiul de Gospodărire a Apelor, prin mijloacele ce-i stau la îndemînă, trebuie să se arate mult mai ferm în sancțiuni.

Mirosul, musca și spațiul verde

Buna activitate la o stație de epurare a municipiului, afirmă Adrian Tivadar, șef de secție la I.J.G.C.L. Bistrița, poate fi apreciată după trei „factori”: mirosul musca și spațiul verde. Înțelepciunea aceasta și multe altele privind buna funcționare a unei stații le-a dobîndit în timp, de la profesori, de la alți specialiști și ele devin concrete aici, la stația de epurare, în primul rînd datorită iubirii ce-o poartă naturii, pa-timii cu care o apără, zelului

Nevoia te învață

În biroul inginerului șef al întreprinderii „Acumulatorul”, Viorel Chiș, într-un colț al bibliotecii, bine prins în ramă, stă scris un gînd: „Nu necazurile îl fac pe om slab, ci ele arată cit de slab este el în realitate”. Nu știm dacă pansoul are vreo legătură cu calitatea acumulatorilor fabricați aici („produsele noastre sînt bune, din păcate, spune, printre altele, inginerul șef, avem de luptat cu păreri mai vechi întemeiate pe greșeli de început”), dar se potrivește cu necazurile pe care fabrica le-a avut ani în urmă privind poluarea. „Fabrica noastră nu poluează. Analizele sînt o dovadă. Apa epurată de instalații o recirculăm, utilizînd-o la umectarea pardoselilor, astfel că nu mai folosim apă primară. Avem un laborator foarte bun, iar în acest an ne vom utiliza și cu un spectrofotometru cu absorbție atomică pentru analiza aerului, apei și solului”. Că „Acumulatorul” nu poluează, o mărturisesc analizele, ale fabricii, ale O.G.A. Importantă ni se pare schimbarea de optică. E drept că orice industrie poluează, cum spunea cineva, dar la fel de adevărat este că industria trebuie să și protejeze. Și cel puțin pentru fabricile de hirtie (Prundu Birgăului) și cherestea (Suseni), experiența „Acumulatorului” poate fi pilduitoare.

Una caldă, alta rece

În 1983, Asociația economică intercooperatistă de îngrășare intensivă a tineretului taurin Sărata, prin evacuarea deieciilor, a creat mari pagube pisciculturii. S-au căutat cele mai bune soluții, I.P.S.C.A.I.A. le-a și găsit, și astăzi situația

ESTETICA obiectului comun

Desigur, multe din lucrurile care ne înconjoară au intrat în banalitate. Un aragaz rămîne un aragaz, iar o cratiță rămîne și ea o simplă cratiță, indiferent de forma, culoarea ori accesoriile lor, fie ele chiar și cu totul ieșite din comun. Și totuși, spusele inginerului Mircea Ionescu-Muscel „nu în industria casnică se vor manifesta marii artiști novatori ai formei” uimesc; nu prin ele însele, ci prin faptul că aparțin celui ce conduce colectivul Centrului de Cercetare Științifică și Inginerie Tehnologică pentru Articole Casnice, al cărui mod de acțiune pare inspirat tocmai de credința contrară.

M.I.M.: Stilul obiectelor din habitatul nostru nu ne poate fi indiferent pentru că — deși nu e încă perfect cunoscut impactul său asupra oamenilor — nu mai există nici o îndoială că întreg comportamentul ne este marcat de armonia sau dizarmonia mediului artificial în care trăim.

Rep.: Iată o afirmație care vă angajează pe dumneavoastră, creatorii, și care ar trebui să ne pună pe gînduri pe noi, consumatori.

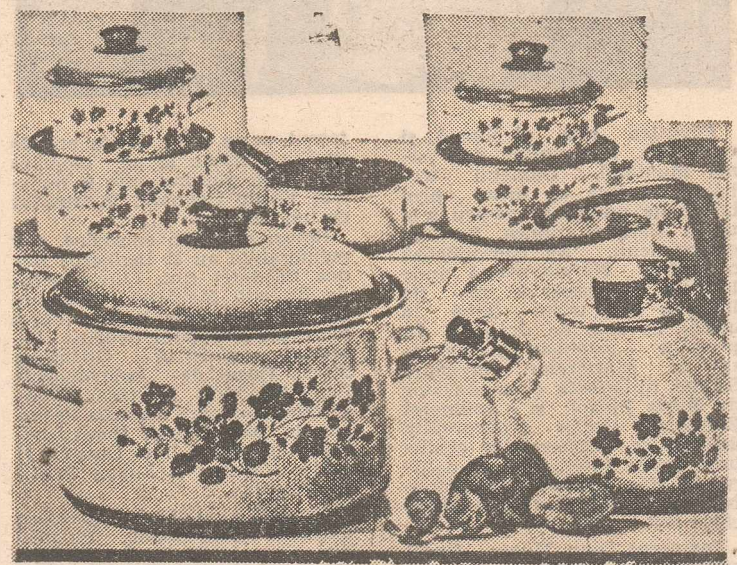
M.I.M.: În natură acționează legi matematice de dezvoltare a proporțiilor. În calitate de creatori, sintem obligați să participăm la conturarea mediului artificial cu conștiința clară că orice obiect din acest mediu ce nu respectă proporțiile de care vorbeam exercită asupra psihicului uman o reacție negativă, numai aparent neimportantă.

Rep.: Mă faceți să mă gîndesc

la nostalgia proporțiilor perfecte care urmărește omenirea de secole.

M.I.M.: Avînd în vedere domeniul de care ne ocupăm, la o privire superficială poate părea deplasată o asemenea discuție. Vă asigur, însă, că nu este. Legile obiective de dezvoltare a formei sînt valabile și în domeniul obiectelor casnice, ca în oricare altul.

Rep.: Ba chiar, continuînd afirmația dumneavoastră privitoare la rolul habitatului, respectarea lor devine extrem de importantă. În încăperea în care ne aflăm, sintem înconjurați de o mulțime de obiecte frumoase, care ne incită prin armonie. Să vorbim despre ele, mai ales că am aflat de la unul din colaboratorii dumneavoastră că acestea vor constitui, pentru noi, cumpărătorii, noutățile anului viitor.

M.I.M.: Nu voi trece în revistă noutățile din toate cele 20 de grupe de produse care constituie preocuparea institutului nostru. Mă voi opri numai la citeva dintre ele. Propun să alegem prozaica bucătărie. Dacă pentru chiuvete soluția integrării în mobilier a intrat deja în obișnuit, mașina de gătit continuă să existe ca o piesă separată, spărgînd neplăcut și incomod unitatea spațiului. Noua familie de aparate de gătit create

de noi, încastabile în mobilier, oferă posibilitatea opțiunii în funcție de nevoile familiei respective, de dorința de originalitate în aranjarea camerei ca și de nevoia de a le folosi comod, de a le avea la îndemînă. Plitele cu 1, 2 sau 4 ochiuri și cuptorul constituie acum unități funcționale separate ce vor fi încastate în mobilier. Mai adaugă arzătoarele noilor aparate de gătit, indiferent dacă sînt sau nu încastabile, asigură etanșeitatea

tea gazului și un randame de ardere mare; noile cuptoare vor fi dotate cu arzător suplimentar pentru grătar sau rosor, iar unele dintre ele și programator.

Rep.: Bucătăria amenajată aici este veselă, luminoasă, odihnitoare. Meritul principal crearea acestei atmosfere îl are desigur, oalele, cratițele, ibricile și tacimurile în culori vii, așașteptat decorate.

M.I.M.: Într-adevăr, pen-

Din timp în timp, reporterii revistei străbat țara cu această întrebare pe buze. Dincolo de aparenta ei banalitate, ascunde un test menit, prin răspunsurile înregistrate, să desemneze o realitate și astfel să circumscrie un document. Așa cum am constatat că imaginea și condiția apostolatului medical la țară a apus demult, la fel cum tot mai mult dispăre imaginea navetistului în halat alb, susținându-și consultațiile între două curse de tren sau de autobuz. S-au construit, în mediul rural, în ultimii 20 de ani, numeroase dispensare, case de nașteri, staționare pentru îngrijirea în chip modern a sănătății oamenilor de la sate, pe care mulți medici știu să le folosească și să le sfințească, rămânând acolo, pe baricadele vieții, ridicându-se la prestigiu diplomei și pe treapta timpului. La sfârșitul acestui cinciinal, arată secretarul general al partidului, la Plenara din noiembrie anul trecut, nu va mai exista comună fără dispensar și fără medic iar acesta va trebui să locuiască acolo unde se află pacienții săi. Raportat la numărul de locuitori, avem, în tot mai multe localități, de la 2 la 5 medici, dispensarele rurale devenind centre de sănătate; alături de generalști și-au făcut apariția pediatrii și stomatologii. Doctorul de țară nu mai este un dispecer, este medic în puterea cuvintului cu responsabilități multiple față de starea de sănătate a oamenilor din raza sa de acțiune.

Am repetat, recent, întrebarea într-o comună din județul Cluj, județ unde la 66 de comune există 72 de dispensare cu 368 de medici dintre care 177 sint pediatri și stomatologi. „La Mihai Viteazu am o surpriză, pătrund în desfășurarea și schimb de experiență. În satul alb impecabil, cu emo-palpitiind în pleoape, doctorul Adrian Heller se simte ca la un examen. Și chiar este. În fața a circa 100 examinatori, colegi din 33 de dispensare rurale și urbane, susține teza maturității sale profesionale și un răspuns complet la întrebarea ce i-am adresat. „Evaluarea activității dispensarului medical“ pe anul 1988 este o premieră în județul Cluj și chiar în țară. O evaluare exigentă, lucidă, cu capitole multiple, ce supune judecății noua calitate a muncii medicului de țară. El este (ca și altădată, dar mult altfel), sociolog, educator, igienist, diagnostician, specialist în mai multe boli ce se pot lvi, mai ales în urgențe. El este cel dintii care cunoaște omul și locul, este cel care decide primul. Să stăpânești aceste complexe îndatoriri și răspunderi, să nu-ți fie teamă de decizii și de acțiune cere, pe lângă pregătire profesională, forță morală, integritate. Munca medicului adevărat presupune în fiecare zi o surpriză. Adrian Heller este un aseme-

nea medic. În lucrarea sa, în-tocmită cu seriozitatea unui raport de cercetare, sintetizează o experiență și o metodologie de lucru în dispensarul rural. Unde medicul este concomitent al individului, al familiei, al colectivității pe care o slujește. În comuna Mihai Viteazu este foarte greu de cistigat pacienții, este extrem de greu de construit un prestigiu, aflându-se la 5 kilometri de Turda, oraș cu tradiție medicală, cu spital puternic, cu un corp medical reputat. Tânărul a știut să se impună, „cuceresti prin felul cum vorbești“ — spune — și i-a cucerit în acest mod înțelept, cu mintea și competența sa, cu tact și diplomatie și pe ceilalți 3 colegi (încă un generalist, un pediatru și un stomatolog) și 6 surori din dispensar, cu care lucrează, pe care îi coordonează.

că dusă mai departe de o gândire medicală complexă, aplicând concret conceptul modern al medicinei omului sănătos. Nu poți să faci profilaxie, „fără cunoașterea întregului ecosistem uman unde ești implicat. Mediul geografic, mediul social, mediul familial, zestrea genetică a fiecărei familii, a fiecărui individ“. O gândire medicală profundă pentru care statistica înseamnă banca de date primară la baza unor strategii și programe de profilaxie, tratament, recuperare a bolnavilor cronici, creșterea natalității, pentru educație sanitară, și ridicarea gradului de cultură sanitară a populației. Sint numeroase exemplele ce ilustrează realitatea și tenacitatea unei munci de substanță și de o maximă modernitate. Pe aceste grupe de vîrstă, în fiecare an întreaga populație este chema-

lecții „școala mamei“ și de „sfat prenupțial“ la dispensar, cursuri de „prim ajutor“, urmînd să deschidă „școala bunicii“, intrucit „majoritatea tinerilor lucrează în întreprinderile din Turda, copiii rămînînd în grija și sub educația bunicii lor“.

Copiii, de la 0 la 16 ani au, de asemenea, catagrafia și evidența lor aparte, pe grupe de vîrstă, pe tipuri de boli, pe tipologii de medii de familie. Sănătatea lor este supravegheată cu strânsime, în mod cu totul deosebit în etapele-cheie ale dezvoltării psihofizice. Sugarul, copilul de 6 ani, înainte de intrarea la școală, de la IV-a, a VIII-a, a X-a, „cînd momentele transformărilor și achizițiilor somatice, fiziologice, intelectuale coincid cu noile etape școlare și de orientare profesională“. Pentru cei cu vicii de pos-

partea celor patru medici mai mult efort, o mai mare preocupare pentru pregătirea în domeniile de specialitate respective, dar, cum spune Adrian Heller, „merită, vom avea satisfacții mai mari, ne vom simți și mai mult medici, ne vom feri de păcatul rutinei ce îl paze de multe ori pe medicul de țară, dat fiind condițiile lui limitate, profesional vorbind, de lucru“. Minți suplă și voințe puternice, ei se luptă din răsputeri cu ea. Învață cardiologie (dat fiind specificul local al maladiilor), învață gerontologie și geriatrie (dat fiind numărul mare de săteni de vîrstă a treia), învață fitoterapie („flora locală dispune de un bazin bogat în plante medicinale și, în context, există în comună interesante tradiții etnoiatrice — pe care urmează să le studiem și să prelucram ce se va dovedi valoros“), învață mereu, așa cum medicina de pretutindeni și dintotdeauna cere slujitorilor ei adevărați.

Dispensarul lor nu este nici mare, nici nou, nici somptuos, nici deosebit înzestrat material, față de alte dispensare din județ, are însă o bogăție mai de preț, hărnicia și ambiția celor 4 medici, receptivitatea și grija deosebită față de condițiile lor de muncă și față de sănătatea locuitorilor, a primăriei Letiția Turean. Pe doctorul Heller îl cunoaște de cînd era copil și, împreună, așezînd entuziasmul lîngă entuziasm, găsesc resurse și modalități să fie mereu mai bine. Improvizat într-o fostă locuință particulară, unde funcționează din 1948, dispensarul n-a dispus de circuitele și confortul propice unui asemenea lăcaș. Anul acesta a fost reamenajat, refăcut, curățat, înținerit, înzestrat cu apă potabilă curentă. Oamenii vin spre el cu încredere. Cu încredere în priceperea și îndrăzneala celor care îi onorează numele. Ei a-bordează mica chirurgie, efectuează infiltrații, paracenteze (de regulă, se fac numai în spitale), citeva analize uzuale de laborator (ar fi capabili și ar învăța să facă mai multe, dacă ar avea aparatura și substanțele necesare), examinează cu atenție, pun diagnosticul fără greș, tratează cu minuțiozitate, fac gărzi de noapte, își transformă autoturismul personal în autosanitară, mergînd la domiciliul bolnavilor, salvînd urgențele (nu cer mijloc de transport de la primărie, deși comuna este întinsă, are un sat aparținător la 8 kilometri), pe scurt, își fac frumos datoria.

„Ce mai faci, doctore de țară?“

„Medicină!“
Altfel decît pe vremea apostolatului medical. Altfel decît între două curse de tren sau de autobuz.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Ce mai faci, doctore de țară?

A absolvit facultatea la Tg. Mureș, și-a dorit să ajungă specialist în O.R.L., dar, din motive în afara voinței sale, n-a reușit. Depășind vîrstă de 35 de ani nu mai speră să-și atingă visul din studenție, așa că „vocația mea rămîne de pe un alt far“. Și-a transferat visul în voința de a fi un medic bun acolo unde datoria și viața l-au așezat. Din 1983 muncește cu stăruință și străduință pentru cei 5860 de locuitori ai comunei Mihai Viteazu. Cu metoscopol de gît și tensiometrul în mînă a bătut din poartă în poartă, a intrat în fiecare casă din cele 1350 ale comunei, i-a examinat pe copii, pe părinții lor, pe bătrîni. Le știe locuințele, le știe profesiile, le știe obiceiurile ca pe propriile gînduri. Astfel, lucrarea de cataografiere a populației este demult întocmită, cu mîgală și seriozitate. Un document cu o valoare nu doar medicală, ci istorică și socială. Peste 100 de ani, peste mai mult, se va putea afla cu exactitate că în această comună transilvană (unde a fost înmormîntat marele domn al primei Uniri a românilor), la 1988, existau 5860 locuitori, dintre care 1250 copii de la 0 la 16 ani, 4100 persoane între 16 și 65 de ani, dintre care 1148 bărbați între 16 și 45 de ani, 1108 femei din aceeași categorie de vîrstă, restul fiind cei de vîrstă a treia. O statistică demografică

tă (prin cărți poștale) la „examenul de bilanț“, la examenul clinic general efectuat cu sprijinul celor mai buni specialiști de la Turda și Cluj-Napoca. De aici s-au alcătuit alte două catagrafii — a populației feminine apte de procreare și a bolnavilor cronici, cu evidența separată a cardio-vascularilor, care ocupă locul întii în statistica acestora. Din cele 770 de femei între 16 și 45 de ani, 400 au fost deja cuprinse anul acesta în acțiunea controlului periodic, acolo unde a fost necesar luîndu-se măsurile terapeutice. Din personalul muncitor — pe teritoriul comunei se află 9 întreprinderi agroindustriale și instituții — format din 898 oameni ai muncii, 890 au trecut prin examenul de bilanț. Pe lîngă planurile individuale și individualizate de recuperare (pe care le constatăm pe fișele bolnavilor respectivi) micul colectiv de medici a alcătuit un program de perspectivă privind „atacarea“ și ameliorarea cauzelor ce duc la bolile cu cea mai mare frecvență (cardiovasculare, mai cu seamă hipertensiunea, cardiopatia ischemică, ateroscleroza, și de nutriție — obezitatea, diabetul), schimbarea unor tradiții și obiceiuri alimentare (consumul de grăsimi animale, modul de preparare al hranei), înarmarea populației cu o serie de cunoștințe medicale absolut necesare apărării proprii sănătăți. Ei țin conferințe la căminul cultural, lecții în școli,

tură sint alcătuite, împreună cu profesorii de educație fizică, învățătorii, părinții, programe individuale de gimnastică recuperatorie. Nici un învățător cu clasa a IV-a, nici un diriginte de la a VIII-a nu-și predă grupa de elevi fără avizul, pentru fiecare copil în parte, pediatrului. „Pentru orientarea școlară și profesională, testele și examenele dezvoltării fizice și psihice sint obligatorii, iar din acest punct de vedere colaborăm perfect cu învățătorii și diriginții din școlile de pe raza comunei“. Modest, doctorul Heller nu dezvăluie faptul că el a inițiat și impus în practică la modul cel mai serios, nu superficial ori de complexitate, metoda, teoretic admisă de toată lumea. Intenționează, și dorește să poată realiza de la începutul viitorului an școlar, un cabinet de medicină școlară în cadrul dispensarului sau chiar al școlii din centrul de comună.

Tot astfel cum gîndește și aspiră să înființeze un cabinet de „medicina muncii“ a muncii specifice, într-o agricultură modernă de tip industrial, a celor peste 1000 de oameni, dacă adăugăm, la cei din S.M.A., din sistemul de irigații, din stațiunea de protecția plantelor, din Asociația economică intercooperatistă, din coloana auto a Unității de mecanizare, transport și construcții forestiere, și pe țărani cooperatori. Firește, asta presupune din

cilindrice.

Rep.: Cînd știi stilul de lucru al colectivului pe care îl conduci, sint convins că ai testat deja reacția cumpărătorilor la noile tipuri de aparate de gătit și vase.

M.I.M.: Am testat, într-adevăr, reacția pieței, care ne-a confirmat speranțele. Urmare a unei primiri, am adăugat vaselor seturi de tacamuri cu miner din material plastic, pe care le gîndim unitare cu serviciile de masă. Ca și în cazul aparatelor de gătit incastrabile, pentru care am promovat o corelare cu producătorii de mobilă, pentru realizarea noii unități propuse colaborăm cu producătorii de servicii de masă.

Rep.: Ne-am oprit în spațiul cel mai văduvit de atenția creatorilor — bucătăria și trebuie să mărturisesc că în ceea ce vîd înțeleg pentru prima oară imbinare practică cele patru calități obligatorii ale unor obiecte gîndite și realizate corect, armonios, exprimate prin conținut tehnologic, economic, funcțional și cultural-estetic.

M.I.M.: Obiectul e asemenea unui semn sonor perceptibil. Nu pot încheia fără a sublinia din nou obligația noastră, a creatorilor, de a îl gîndi în așa fel, încît prin el, prin obiect, să participăm direct la educația oamenilor. E un fapt impus de însăși evoluția societății această educație prin obiecte, pe care nu putem s-o ignorăm.

ROXANA PAICU MANOLESCU ■

Nu cu mult timp în urmă, cînd oamenii de diverse profesii începeau să-și planuiască concediile estivale, constatam că la atelierul de cojocărie-blănărie al Cooperativei meșteșugărești „Arta“ din Alba Iulia lucrurile stăteau puțin altfel. Blănarii de aici se gîndeau cum vor face față perioadei de vîrf ce avea să urmeze odată cu începerea verii. Căci, deși cojocărie și blănurile se poartă iar-na, clienții — în mod firesc, prevăzători — și le fac de cu vara. „Așa că, de voie, de nevoie, vremea concediilor noastre este cam pe la sfîrșitul iernii“, îmi spunea Ioan Ciufudean, „răspunzător“ într-un fel, împreună cu cei 40 de meseriași pe care-i conduce, de faptul că atelierul lor este suprasolicitat nu numai de localnici, ci și de oameni veniți chiar din localități depărtate. Și aceasta nu pentru că acest atelier este cel mai mare din județ (la volumul producției, mai mare decît toate celelalte la un loc, aici îmbrăcîndu-se 5000 de oameni pe an), ci pentru că este și cel mai bun. Respectul pentru calitate și pentru client pare a fi deviza de la care nu se abate nici un lucrător, în frunte cu șeful atelierului și cu specialistul în înnoblirea blănurilor, Vasile Corbuț, care, după ce a condus vreme de 25 de ani tehnologiile de prelucrare la renumita întreprindere „Vidra“ din Orăștie,

a venit la Alba Iulia să facă într-un atelier mic ceea ce e mai greu să faci într-o unitate mare. De pildă, un client, mai des o clientă, are preferințe pentru o culoare mai deosebită. Am văzut în afară de culorile clasice — gri, maro, bej — și grenă, și verde, și galben pai și turcoaz. Greu să satisfaci asemenea pretenții, cînd într-o sarjă de vopsire intră 150 de piei. Meșterul Corbuț a con-

sau fără vrere, nu poți să i-o pui în altă haină“. Procesul tehnologic este foarte variat și nu doar prin cerințele de vopsire. Se confecționează aici îmbrăcăminte din blănurile de oaie și miel, dar și de vulpe, lup, bizam, hermină, marmotă, jder, capră, caracul și alte animale. „Clienții ne aduc piei de calitate foarte diferite, îmi spune meșterul Ciufudean. Depinde foarte mult de perioada de sacrificare a animalului. Taiat toamna, cînd este bine hrănit, dă o piele bună. Dimpotrivă, în februarie prezintă o dermă slabă. Prin urmare, fiecare calitate cere o altă prelucrare, căci, în funcție de aceasta, o piele se poate înnobla sau, dimpotrivă, se poate distruge. În funcție de materia primă pe care ne-o aduc, îi sfătuim pe clienți ce haine pot să-și facă. Și îndrăznesc să spun că de la noi nu pleacă nimei nemulțumit“. Prin urmare, aici se practică o știință a înnoblării blănurilor, dar și o artă a lucrului cu clientul. Iar cînd l-am întrebat, drept concluzie, pe meșterul Ciufudean ce face un conducător de unitate ca să meargă lucrurile bine, mi-a răspuns simplu: „Să gîndească producția cu cîteva luni înainte și să-l trateze pe client cu respectul pe care, pe bună dreptate, acesta îl pretinde“.

VIRGIL SIMION ■

ile vase cilindrice am imaginat și realizat minere, toarte, toane de capace din material termoizolant colorate, ceea ce le modifică total aspectul. Pot domeniul noutății se înscrie reluarea decorăției vasului și capac, precum și decorul conu- uat pe vas cit și pe capac. Arte moderne la ora actuală, se bombate, urmărind formele vechilor vase de lut, la lăși consum de metal au o pacitate mai mare decît cele

● În zilele de 23 și 24 iunie 1989, la Beijing a avut loc cea de-a 4-a Plenară a celui de-al 13-lea Comitet Central al PC Chinez. La plenară au participat membri și membri supleanți al Comitetului Central, membrii Comisiei Consultative Centrale și membrii Comisiei Centrale pentru Controlul Discipliniei. Plenara a examinat și a aprobat „raportul asupra greșelilor tovarășului Zhao Ziyang în cursul tulburărilor antipartinice și antisocialiste”, prezentat de tovarășul Li Peng în numele Biroului Politic al Comitetului Central. Având în vedere aceste greșeli, plenara a hotărât demiterea lui Zhao Ziyang din funcțiile de secretar general al CC al PC Chinez, membru al Comitetului Permanent al Biroului Politic, membru al Comitetului Central și primvicepreședinte al Comisiei Centrale Militare a CC al PC Chinez. În funcția de

secretar general al CC al PC Chinez ple-nara l-a ales pe Jiang Zemin, membru al Comitetului Permanent al Biroului Politic al CC al PC Chinez. De asemenea, plenara a făcut unele schimbări în componența conducerii centrale a partidului. Plenara a dat o înaltă apreciere cuvintărilor rostite de tovarășul Deng Xiaoping la înfățișarea cu comandanții trupelor însărcinate cu impunerea legii marțiale, considerind că această cuvântare constituie un document programatic în revizuirea trecutului, scrutarea viitorului și unificarea gândirii și înțelegerii întregului partid.

● La Budapesta s-au desfășurat lucrările Plenarei C.C. al P.M.S.U., care, pe baza raportului prezentat de secretarul general al partidului, Karoly Grosz, a examinat probleme legate de convocarea și

pregătirea Congresului PMSU. Plenara a hotărât convocarea la Budapesta a Congresului PMSU la 7 octombrie 1989. Lărgind Biroul Politic, plenara a ales Comitetul Politic Executiv al PMSU, alcătuit din 21 de persoane. Rezső Nyers, membru al Comitetului Executiv al CC al PMSU a fost ales președinte al PMSU. Comitetul Central a ales ca organ de conducere colectivă un prezidiu format din patru membri: Rezső Nyers, președintele PMSU, Karoly Grosz, secretarul general al partidului, Miklos Nemeth, membru al Comitetului Politic Executiv, primul-ministru al guvernului, și Imre Pozsgay, membru al Comitetului Politic Executiv, ministru secretar de stat. Totodată, plenara l-a eliberat pe Janos Berecz din funcția de secretar al CC al PMSU. Jenő

Kovacs și Janos Barabas au fost aleși secretari al CC al PMSU.

● Potrivit Comunicatului Comisiei Electorale de stat din R.P. Polonă cu privire la rezultatele oficiale ale alegerilor din această țară, desfășurate în două tururi de scrutin, coaliția guvernamentală — reprezentată de PMUP, de celelalte partide aliate și de organizații ale catolicilor laici — a obținut 299 de mandate, adică 65 la sută din totalul de 460 de locuri în Seim, în timp ce opoziția a obținut 161 de mandate (35 la sută din total). Aceste rezultate sînt conforme repartizării convenite anterior în ceea ce privește circumscriptiile și candidaturile. În Senat, reprezentanții opoziției au obținut 99 de mandate din totalul de 100. În urma alegerilor, s-a format structura politică a noului parlament bicameral al Poloniei.

ION CODRU

Comentariul săptămînii

La rosturile dintîi

Sistemul de credite externe funcționează de multă vreme și el a avut de-a lungul anilor un rol pozitiv în dezvoltarea economică generală pe glob. Cele mai multe dintre țările care sînt astăzi avansate din punct de vedere economic erau în secolul trecut țări în dezvoltare, și pentru a ajunge la situația de acum au apelat din plin la surse externe de finanțare. Numai că pe atunci și în deceniile care au urmat, preponderente erau creditele acordate în condiții avantajoase (pe termen lung și cu dobinzi relativ reduse).

Însă de aproximativ un deceniu configurația sistemului de credite externe s-a schimbat așa de mult în rău (termene scurte și dobinzi excesive), încît se poate vorbi de o evoluție cu caracter tumoral. Mai întîi s-a trecut de la dobinda fixă la cea variabilă, care obligă statele debitoare să-și stingă datoria nu la dobinda din momentul contractării împrumutului, ci la aceea din momentul achitării ratelor scadente. Ca urmare, după 1978 dobinda a atins niveluri fără precedent: de la 12 la sută în 1979 la 18 la sută în 1981. În mod corespunzător, într-un interval de numai trei ani, între 1979 și 1982, volumul dobînzilor la datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare s-a triplat. Rezultatul: țările debitoare din lumea a treia au plătit, între 1981 și 1983, în contul dobînzilor, 619 miliarde de dolari, ceea ce înseamnă 82,3 la sută din datoria lor la începutul perioadei amintite (751,8 miliarde dolari). În astfel de condiții, în 10—12 ani băncile își recuperează împrumuturile numai prin dobînzile pe care le încasează. Practica unor dobinzi așa de ridicate a fost calificată drept jaf care depășește în amploare pe cel colonial.

Cît de mare este acest jaf se poate vedea și din faptul că între 1982 și 1983 datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare a sporit cu peste 50 la sută (ea este în prezent de 1.320 de miliarde de dolari), iar serviciul datoriei cu o treime. În perioada menționată, țările din America Latină (cea mai îndatorată zonă de pe glob) au dat în contul dobînzilor și dividendelor cu circa 180 de miliarde de dolari mai mult decît au primit sub formă de noi credite. Pierderile înregistrate datorită acestui fapt reprezintă echivalentul a 24,5 la sută din producția lor globală. Transferul negativ de resurse a avut repercusiuni directe asupra activității economice: produsul intern brut pe locuitor era în 1983 cu 6,6 la sută mai scăzut decît în 1980. Este limpede de ce în condițiile de acum datoriile externe nu numai că nu-și mai ating scopul urmărit inițial de statele debitoare, acela de a împulsiona dezvoltarea lor, dar, dimpotrivă, perpetuează și extind fenomenul subdezvoltării, adîncesc decalajele și sporesc dependenta țărilor sărace de cele bogate, deoarece țările îndatorate, pentru a procura sumele necesare restituirii creditelor, sînt nevoite să-și frîneze dezvoltarea, să contracteze noi împrumuturi, să-și canalizeze toate forțele și întreaga energie numai pentru a putea face față ratelor scadente.

Desigur, se poate discuta și despre necesitatea ca țările în curs de dezvoltare să ia credite numai cînd și cît este necesar și să utilizeze acești bani în mod judicios, numai pentru investiții eficiente și viabile, utile dezvoltării lor. România a considerat și consideră că factorul esențial, hotărîtor în realizarea creșterii economice, a progresului în țările în curs de dezvoltare, ca, de altfel, în toate țările, îl constituie eforturile proprii. Se știe că țara noastră a lichidat în întregime datoria sa externă și a hotărît să renunțe pe viitor la credite externe. Pentru țările debitoare, urgența întîi este însă ieșirea din actualul impas al datoriilor, oprirea evoluției tumorale la care ne-am referit la început. În acest scop, se preconizează luarea de măsuri energice pentru reducerea ansamblului datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare, pentru stimularea redresării economice a acestora și revenirea la normal a sistemului internațional de credite. Țara noastră a propus și a datoriiilor externe, private și ca problemă economică, dar și ca problemă politică. Iată de ce se impune revenirea sistemului de credite la rosturile lui dintîi, de a favoriza și stimula dezvoltarea economică generală, cu prioritate a țărilor rămase în urmă, de a fi deci un factor de progres, și nu un mijloc de sărăcire și mai mare a țărilor sărace, un izvor de criză și dezechilibru economic și politic pe mapamond.

ION D. GOIA

Cei mai mulți dintre noi cînd aud cuvîntul ogar se gîndesc la vînătoare, dar nu și americanii care au în minte imaginea curselor rapide pe care suplele canine le fac în urmărirea iepurelui mecanic (niciodată ajuns). Este de fapt un mod de a da posibilitatea celor dornici să parieze, cunoscută fiind pasiunea americanilor pentru acest lucru. Bineînțeles că „dog-track”-urile sînt în primul rînd o afacere deosebit de rentabilă. Prin anii '20, în dorința de a atrage cît mai mulți oameni, de a face cursele mai interesante, organizatorii au hotărît introducerea „jochelilor”. Misiunea aceasta a fost incredintată maimutelor, dar rezultatul a fost un fiasco total: „jochelii” erau mai degrabă interesante de înălturarea rapidă a hainelor decît de cursă. Cifra de afaceri, cel mai veridic ba-

rometru, fiind în scădere, organizatorii de curse s-au gîndit la noi variante pentru atragerea publicului. Mai ales că suma pariurilor a scăzut de la 5,2 milioane de dolari la 3 milioane. Și atunci, întreprinzătorii au construit adevărate saloane de

O afacere rentabilă

restaurant în apropierea pistei de alergări. Între un somon afumat și un biftec în singe ai posibilitatea de a urmări cursele. Mesele sînt prevăzute cu monitoare. Mai mult, o videotecă pune la dispoziție celor interesați curse mai vechi sau mai recente, pentru a-și putea face o imagine cît mai documentată asupra „concurrentilor”. „Mîncare bună, artă (căci pe-

Secta ucigașă

Polițiștii voiau să se reîn-țoarcă la bază. Razia lor la „Santa Elena Ranch” nu se soldase, cu depistarea nici unui depozit ilicit de droguri, așa cum se spera, însă, tocmai cînd se pregăteau să plece, întîmplător, unul dintre ei a făcut o descoperire macabră: oase și organe omenestii îngropate în pămînt. Au reluat, firește, cercetările, de această dată cu mult mai mare atenție și treptat rezultatele au început să apară: mai întîi, un cadavru, apoi trei și într-un alt loc două corpuri neînsuflite. Toate prezentau semne clare de asasinat: împușcături în cap sau lovituri de „machete” (un fel de cuțit mare de tăiat trestie de zahăr). „Voodoo, magie neagră”, ar fi spus atunci, potrivit ziarului „Frankfurter Rundschau”, locotenentul Oran Neck, de la serviciul vamal al S.U.A. Și, într-adevăr, cercetînd o colibă din apropiere au găsit într-un cazan mare, un lichid roșu, care s-a dovedit a fi sînge, în care erau amestecate părți ale unui corp uman, pene de pasăre și oase de animale.

Nu a fost prea greu să fie găsiți făptașii. Ei se aflau nu departe de locul acesta macabru și nu au opus nici o rezistență la arestare, fiind într-o pronunțată stare de euforie. Ba chiar au arătat polițiștilor și alte morminte și au descris ceremoniile macabre prin care aduceau jertfe Diavolului! „A fost îngrozitor; parcă eram într-un abator de oameni”, declara șeful din Cameron County. Pentru că în ritualul absurd al acestei secte ucigașe se inscria și pregătirea unor fierturi cu pretenție puteri magice în care intrau și componente ale corpului uman. Forțele de poliție din Mexic și S.U.A. care au colaborat strîns în clarificarea crimelor sectei ce își avea sediul la granița dintre cele două țări, au stabilit că macabru cult al lui Satan era celebrat aici de cel puțin nouă luni. Obiectivul lor a fost mărturisit de unul din cei patru membri arestați de poliție ai sectei formată din traficanți de droguri: „Faceam asta pentru că poliția să nu ne poată prinde, pentru că gloanțele să nu ne atingă și pentru a câștiga cît mai mulți bani”. El a arătat reporterilor un semn în formă de săgeată pe umărul său explicînd că acesta este indicul că el este autorizat de sectă să aducă sacrificii umane.

Curios, în oarba lor credință, dar și sub influența drogurilor consumate, membrii sectei nu au arătat nici cea mai mică remușcare pentru ceea ce au făcut. Locotenentul Heck declara: „Și după arestare, ei continuă să se considere inviola-

bili. Par, pur și simplu, să nu înțeleagă ce se întîmplă”. Unii dintre ei sînt cunoscuți poliției. Astfel, Adolfo de Jesus Constanzo, 26 de ani, a fost arestat în 1981 la Miami, în două rînduri, pentru furt. În 1984, el a trecut granița în Mexic și a fondat secta, atrăgînd și o serie de traficanți de droguri care operează aici. S-a format astfel o mare bandă cu circa 35 de membri, Constanzo primind porecla de „El Padrino”. Potrivit estimărilor autorităților, banda seacă trecea prin contrabandă în SUA circa o tonă de marihuana săptămînal. Afacerea a devenit atît de înfloritoare încît fostul hoț de buzunare avea acum un Mercedes și proprietăți imobiliare în Matamoros Brownsville și Ciudad de Mexico. Și, iată, cînd promisiunile lui „El Padrino” păreau mai veridice ca niciodată, lovitura poliției a spulberat iluziile mistice, readucîndu-i pe membrii sectei cu picioarele pe pămînt. Unde vor afla probabil mult mai multe și directe pe propria lor piele despre Satan, deoarece, după cum se exprima cam frust un polițit, „au dat de dracu”.

ROMEO NADĂȘAN

Droguri în farmacii

Marele război împotriva plantațiilor de coca și cîneșă indiană, a rafinării și comerțului internațional cu droguri a suscitat un enorm interes în întreaga lume, cu toate că rezultatele au fost modeste. Adevărat balaur cu zeci de capete căruia de-i tai unul îi cresc altele zece, fenomenul traficului de droguri are surse inepuizabile. O adevărată cotitură în politica statală împotriva acestui flagel este anunțată de revista italiană „L'Espresso”. Modul cel mai eficace de a combate drogul este de a-i admite existența și a-i susține controlului ocult al criminalității. Adică este vorba de legalizare și controlarea comerțului și utilizării drogurilor, categorii în care sînt incluse alcoolul, tutunul, cîneșă indiană, heroina și cocaina. Pentru a-și propaga mai ușor ideile, autorii legalizării au constituit „Liga internațională antiprobibitionistă asupra drogurilor” susținută de Partidul Radical Italian, oameni de știință, economiști și magistrați din Occident.

Nu există nici un stat care să permită vinzarea liberă a drogurilor așa numite „grele” cum sînt cocaina, heroina și mai noul crack. Chiar și în indulgenta Olandă, faimoasă prin frunza de marihuana pic-

tată lingă firma „Coffee shop” la toate magazinele de acest fel din Amsterdam, fumatul drogului este permis, dar nu legal. Ca și restul țărilor occidentale, de la Italia la R.F. Germania, de la Franța la Australia. Legislația cea mai deschisă aparține statului Alaska unde Curtea Supremă a stabilit că „posesiunea cîneșei indiene face parte din drepturile cetățeanului”. Primul pas în lupta antiprobibitionistă a fost făcut anul trecut, la Rotterdam odată cu constituirea „Mișcării europene pentru normalizare politică în domeniul drogurilor”. Peste Atlantic, premiul Nobel pentru economie, Milton Friedman, a îmbrățișat decizia liberalizării pe care pină austeră revista „Economist” o considera viabilă. Ideea bună, consideră președintele magistraturii democratice din Italia, Giovanni Palombari, care adaugă „fără îndoială, mafia și camorra vor fi privilegii de importante surse cîștig. Preocupante sînt în consecințele psihice ale acestor deschideri asupra toriei pendinderilor. Cu droguri stimulente pentru dezechilibru și recuperare vor mai slabe”. Partizanii legalizării răspund: nu există soluții miraculoase. Trebuie înțeles prin noua lege raportul din avantaj și dezavantaje nu fi mai rău decît în situația actuală pentru că vindute în farmacii, la prețuri scăzute, drogurile vor înceta să facă pzeții. Se merge pe ideea că tot ce e interzis e tentativă e legal, nu mai atrage. menii nu zice că de acum drogurile se vor vinde la bar. proiectul de lege prezente Parlamentului de radicali precizează că heroina și cocaina vor fi vindute în farmacii vor face obiectul monopolului statului. Un sistem de progresive în funcție de culozitatea drogurilor va de razea uzul acestora și, în lași timp, va contribui la fînțarea campaniei publicitare supra efectelor negative ale alcoolului, fumatului și st fiantelor.

E îndoielnic faptul că lege, dacă va fi adoptată, constituie soluția ideală ma drogului. Că va da o traficantilor, este adevărat, cu inventivitatea lor diat acestia vor găsi sigur o cale de îmbogățire. Nu lor trebuie să preocupe tragedia sutelor de mil toxicodependenți care sînt de oprit din drumul lor întoarcere. De ce se drog care sînt rădăcinile acest bicei pe care fiecare înc îl știe nociv și căruia i se cu obstinația sinucigașului. Iată întrebări la care p tul de lege amintit, nu nici-un răspuns.

IOAN ROȘ

Breviar științific

Reciclarea aerului

la scafandri

Cel ce coboară la adîncimi mari respiră un gaz, sub presiune, compus din heliu și oxigen. Azotul care formează 80 la sută din aerul atmosferic, la presiuni înalte devine otrăvitor pentru organism. La o decompresiune bruscă el formează în sistemul sanguin bule de gaz, punînd viața scafandrilor în pericol. Din acest motiv la terminarea unor lucrări efectuate în adîncuri, cei ce au lucrat aici sînt obligați să locuiască,

mai multe zile, în camere presiune, respirînd continuu mestecul de gaze, fără. Pînă în prezent a fost imbil să se neutralizeze g costisitoare din această de presiune, deoarece elțineau azot, degajat de nismul scafandrilor. P retinerea și îndepărtarea tului, în Anglia s-a realizat membrană ce acționează sită moleculară, prin care trece numai atomii de heli oxigen. Aerul astfel ob din care lipsește azotul, ce a fost supus unui r chimic pentru a se înde bihidul de carbon rezultă respirație, este reîm bogăti oxigen și reciclat, realizî astfel mari economii.

AUREL DIAN

DAN DĂNUȚ DORU

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ **Intreprinderea antrepriză „Teleconstrucția” București** răspunde la scrisoarea adresată de Asociația locatarilor din str. Sergent Turturică nr. 4, Sectorul 5: Lucrările de racord telefonic al blocurilor 70 A și 70 B fac obiectul contractului nr. 5393, încheiat între I.A.T.B. și D.G.D.A.L. București. Aceste lucrări încă n-au început deoarece până în prezent D.G.D.A.L. nu a comunicat admiterea lor la finanțare-decontare și, de asemenea, nu a asigurat, așa cum are obligația, cota de cupru aferentă racordului. Pe măsura rezolvării acestor două probleme, se va trece cu operativitate la execuție și finalizare.

■ **Sint Vlaicu Suciu, lăcătuș mecanic pe șantierul Centralei electrice de termoficare Arad**, și vreau, în numele mai multor muncitori, să vă aduc la cunoștință că la noi, la C.E.T., există o Alimentație deservită de Doi-na Kiss, în calitate de șefă de unitate, și de vinzătoare-ajutor Geta Cornea. Aceste două lucrătoare, pe lângă faptul că deschid și închid cind vor, se comportă incorect cu noi, constructorii de pe șantier, vorbesc urit, adesea refuză să ne vîndă unele produse și uită să ne mai dea restul de bani atunci cînd reușim, totuși, să mai cumpărăm cîte ceva. În general, se manifestă de parcă unitatea 48 ar fi un fel de proprietate a lor, personală, și nu a comerțului socialist, cum ar trebui să li se mai amintească.

De la Militia județului Dimbovița, Serviciul circulației, rețor la sesizarea tînărului în Șocai din comuna Ciocănești, primim: Într-adevăr, petiționarul a absolvit cursurile Școlii de mecanici auto din Tîrgoviște în luna august 1988, promovînd și examenul pentru obținerea permisului de conducere categoriile B, C, E. Întrucît nu împlinise vîrsta de 18 ani, nu i s-a putut înmîna permisul odată cu seria de absolvire din care a făcut parte. Același lucru s-a petrecut și imediat după împlinirea vîrstei, deoarece nu a adus la timp fotografiile necesare. Prezentîndu-se mult mai tîrziu cu fotografiile, permisul i-a fost completat la data de 31.XI.1988 și i s-a înmînat abia pe 4 mai 1989, cînd a binevoit să treacă pe la serviciul circulației, fără a avea alte pretenții. Nu s-au constatat aspecte de neglijență sau atitudini de rea-voință din partea lucrătorilor noștri de miliție.

■ **O doleanță îndreptățită și, același timp, o propunere** — ansează, printr-o recentă scrisoare, muncitorul George Bunea Făurei-sat, județul Brăila: La apropierea satului nostru, la depărtare doar de circa 1 km, întindea o haltă C.F.R. în care presc doar cursele ce deserveau trăsăturii unui centru de cercetări feroviare. Pentru că sistemul sat peste 50 de muncitori naționali — ne scrie G. M. —, în meile lor și al meu, propun încrețiri regionale c.f. Galați să realizeze posibilitățile și să dispună oprirea în sus-menționată altă și a trenurilor locale care navigau între Făurei-orăș și unicipiul Buzău. Prin aceasta n putea fi scutiți de un drum lung de peste 15 km pe care, accidentalmente, sintem nevoiți să-l căbatem zilnic cu piciorul, mai ales după ce ieșim sau intrăm în schimburile 2 și 3.

■ **IEIRIEDEET Drobeta-Tr. verin**, cu privire la scrisoarea misă de Tudor T. Carametes din Ostrovu Mare, județul edinți, ne informează că cele unalate de petent se confirmă. Pe 27.I. 1989, în sus-mențioa comună mehedinteană s-au ăcat controalele pentru verifiarea metrologică periodică, pricu care s-a schimbat aparatură la abonatul Eugen Popes. În momentul înlocuirii conului, acesta avea lipsă ambeploambe marcate cu sigiliul trologic, însă electricianul e a efectuat operația de înăire n-a consemnat deficienin „bonul de mișcare a conului”. Ca urmare, abonatul a, firește, scos de sub acuzas-a dispus punerea sub tenne a instalației sale electrice, electricianul neglijent a fost cționat disciplinar.

La depeșa maistrului chi-

mist Constantin Muraru, care solicită restituirea părților sociale, răspunde Centrala industrială de fibre sintetice Săvinești: În luna iunie 1988, cînd petentul, fost om al muncii la Combinatul de fibre sintetice Săvinești, a solicitat restituirea sumelor, s-a transferat la Combinatul petrochimic Midia-Năvodari; în iulie i s-a întocmit statul de plată pentru suma de 2.290 lei, dar nu s-a prezentat să-i ridice și suma a fost depusă ca neridicată în bancă. La adresa Combinatului petrochimic Midia-Năvodari din februarie 1989 și, în urma verificărilor făcute de noi, s-a virat C.P.M.N. 2.290 lei, cont 30.14.8.04.01 B.N. Constanța, cu dispoziția de plată nr. 453/21.II.1989, înregistrată în extrasul de cont din aceeași zi.

■ Din comuna Grădiște, Sectorul Agricol Ilfov, ne scrie Vasile Mateescu. Printre altele, ne informează că centrala telefonică din localitate este în ultima vreme mereu deranjată, fapt ce face aproape imposibilă efectuarea legăturilor telefonice cu Capitala. Mai ales cînd plouă, nici măcar operatorii nu pot recepționa corect convorbirile și sint nevoiți să facă pe translațiile între diverși abonați. Cu toate că nu pot beneficia în bune condițiuni de avantajele telefoniei automate, sint obligați să suporte integral plata abonamentelor, plus plata convorbirilor interurbane conform tarifulor în vigoare. Deși au sesizat aceste stări de lucruri atît forurilor locale cit și Direcției de telecomunicații a municipiului București, nu s-au luat nici pînă în prezent măsuri de redresare.

■ **Ministerul Finanțelor**, ca răspuns la scrisoarea maistrului inventator Constantin Mohan, ne informează că recompensele cuvenite autorilor de invenții intră sub incidența Decretelor nr. 200/1982 și nr. 325/1984. Potrivit prevederilor legale, se scutorea de impozit inventatorii cărora li s-au acordat certificate de inventator pentru suma de pînă la 10.000 lei inclusiv, din recompensa acordată pentru fiecare invenție. Dacă invenția este comună mai multor persoane, impozitul se calculează la cota parte a recompensei ce se cuvine fiecărei persoane, după ce s-a scăzut o singură dată tranșa neimpozabilă de 10.000 lei. Recompensele pentru invenții se impun la cotele și în condițiile prevăzute de art. 1 din H.C.M. nr. 543/1970, cu modificările ulterioare. În situația în care partea din recompensă impozabilă cuvenită unui coautor este sub 10.920 lei, se aplică cota de impozit de 3,20%. În cazul cînd partea din recompensă impozabilă cuvenită unui coautor depășește 10.920 lei, suma respectivă se împarte la 12 luni, se calculează impozitul aferent sumei lunare astfel determinate și aceasta se înmulțește cu 12, rezultînd astfel impozitul de plată.

■ **Subsemnatul Alexandru Dănilă din București, str. Crăciun nr. 14**, sint posesorul unei mobile de dormitor și al unei biblioteci model Viorela. Le-am cumpărat de la magazinul de specialitate, dînd destui bani, dar în foarte scurt timp s-au deteriorat într-un hal fără de hal. Fiind din plastic și prost lipite, modelele aplicate pe ușile sifonierului au căzut, la bibliotecă ramele de sus nu se pot fixa pentru că fabrica nu le-a croit exact, lacul de pe ele s-a cojit, incît nici nu pot să vă spun cum arată, mai bine v-aș fi trimis o fotografie, să vă convingeți. Supărarea mea și a familiei mele este, cred, destul de îndreptățită, deoarece, mă gîndesc eu, oare cei care au confecționat această mobilă — cei de la C.I.L. Pipera — nu au simțit lucrul lui bine făcut? Ce să vă mai spun, am scris și la fabrică, dar n-am primit nici măcar un răspuns.

■ Din răspunsul Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Cluj, trimis lui Ștefan Bukos și altora de la TAGCM care au solicitat unele precizări privind pensionarea, reținem: Conform art. 8 din Legea nr. 3/1977, personalul muncitor cu o vechime în muncă de minimum 30 ani bărbații și 25 ani femeile are dreptul la pen-

sie pentru munca depusă și limită de vîrstă la împlinirea vîrstei de 62 ani bărbații și 57 ani femeile. Persoanele încadrate în muncă și care au vechimea minimă arătată mai sus pot fi pensionate la cererea lor și la împlinirea vîrstei de 60 de ani bărbații și 55 de ani femeile. Potrivit articolului 51 din lege, pensiile se plătesc celor care la data cererii de pensionare erau încadrați în muncă, de la data la care li s-a aprobat pensionarea prin decizia comisiei județene de pensii.

■ Un fapt neplăcut ne semnalează Ioana Postirăneanu din satul Ibrănu, comuna Gornești, județul Dimbovița. „Fiul meu, Gheorghe — ne scrie femeia — a efectuat serviciul militar la o unitate din Timișoara. La data eliberării i-am expediat de la Oficiul poștal Cornești un colet de 4,4 kg. în valoare de 2.500 lei, conținînd obiecte de îmbrăcăminte și încălțăminte, colet care nu a fost înmînat fiului meu, dar nici reexpediat acasă, la Ibrănu. Oficiul din Cornești a telefonat Oficiului din Timișoara care a confirmat predarea coletului la magazia unității; eu am scris tovarășului comandant al respectivei unități o recomandată prin care solicitam rezolvarea cazului, însă nici coletul și nici răspuns n-am primit pînă acum, cînd, iată, vă scriu și dv., sperînd să-mi întîndeți o mină de ajutor, spre a da de urma coletului meu poștal”.

■ Reținem din răspunsul trimis de Procuratura județeană Călărași la plîngerea adresată de Vasile Mitu din comuna Dobroanțu: Prin ordonanța nr. 16975/1865/1989 din 21.04.1989, Procuratura Generală, Direcția I, a infirmat soluția dată de procuror, apreciîndu-se că actele și dovezile existente la dosar nu sint suficiente pentru a se trage concluzia că cel decedat s-a înecat în lacul Mostiștea și, drept urmare, s-a dispus continuarea și completarea cercetărilor. După administrarea tuturor probelor, cauza va fi soluționată temeinic și legal.

■ **Lui Ioan Bogdan Bărbieru din Iași, str. Trei Ierarhi nr. 16**, norocul doar i-a suris și... atîta tot. Nu e o glumă, ci adevărat adevărat: Participînd la tragedia LOTO-PRONOSPORT din 17 februarie a.c., la Agenția nr. 22/20 din localitate, str. Piața Unirii nr. 11, i-au ieșit 3 numere cîștigătoare. I s-a eliberat adeverința cu seria L nr. 1629830, dar, prezentîndu-se la agenție, a aflat cu stupeoare că fusese omis de pe lista cîștigătorilor. Trei contestații a făcut omul la A.S. LOTO-PRONOSPORT București, dar pînă astăzi n-a primit nici cîștigul și nici măcar răspuns de... consolare.

Ca să vedeți și dv. cum devine chestia cu norocul!

■ Răspuns lămuritor, de mai larg interes cetățenesc, primim din partea autorităților orașului Năvodari, referitor la memoriul Cristinei Măcelaru din aceeași localitate, str. Delfinului nr. 7, care solicită restituirea părții sociale: Potrivit prevederilor art. 8 din Legea 3/1982, depunerile oamenilor muncii ca parte socială se fac pe o perioadă de cel puțin cinci ani. După această perioadă, la cererea depunătorului, dacă depunerea totală este de cel puțin 10.000 lei, partea socială se poate restitui, integral sau în mod eșalonat, în rîstimp de cel puțin 2—5 ani, potrivit hotărîrii adunării generale a oamenilor muncii. În cazul în care schimbarea locului de muncă s-a făcut fără acordul unității sau contractul de muncă al depunătorului a fost desființat din vina acestuia, termenul de cinci ani, după care se poate cere restituirea părții sociale, curge de la data încadrării în noua unitate.

■ Mă numesc Atomei Gheorghe din Tîrnăveni, str. Mioriței nr. 4, județul Mureș, și vin la dumneavoastră cu o mare rugămintă. Așa după cum se cunoaște, electronica a făcut pro-

grese extraordinare, mai ales în ultimii ani, venind în sprijinul omului. În consecință, vă solicit bunavoința și ajutorul spre a intra în posesia unei perechi de ochelari cu proteză auditivă electronică, cu baterie și microfon încorporate în ramă, fiind de indispensabilă necesitate pentru existența mea. Costul mă obligă să-l suport personal și integral, indiferent dacă sint din producție internă sau externă. Vă mulțumesc.

■ Ca răspuns la scrisoarea Ecaterinei Huluta, Biroul executiv al Consiliului popular al orașului Tîndărei, jud. Ialomița, ne trimite un referat din care reținem: Petenta solicita sprijin în vederea rezolvării problemei ce o frîmintă, anume că este obligată să plătească C.A.P.-ului Tîndărei suma de 2.360 lei reprezentînd contravaloarea a 1.100 kg porumb pe care se presupune că ar fi obținut-o de pe terenul ce îl posedă ca loc de casă. Întrucît din verificările efectuate la unitatea cooperatistă și în actele personale reiese că femeia n-a fost și nu este membră cooperatoare, C.A.P. Tîndărei a făcut eronat această impunere și, drept urmare, s-au luat măsurile ce se cuvin pentru anularea debitului.

■ Citeodată, chiar și lucrurile aparent mărunte pot da destulă bătaie de cap. Aceasta este și părerea Nicoletei Dinu, responsabilă Magazinului de fierărie nr. 24 din orașul Găești, jud. Dimbovița, care ne semnalează că, la începutul acestei luni, a primit, de la depozitul de mărfuri al I.C.S.M. Ploiești, 300 broaște de uși tip A, aplicate, STAS 2946-80, produse de U.C.R.U.P.S. Vatra Dornei, cu serioase deficiențe de fabricație. Din cauza proastei lor calități, numai 50 se pot incuia destul de greu cu cheia, restul de 250 fiind inutilizabile; clienții, deși se dovedesc interesați de un astfel de produs, refuză, firește, cumpărarea. Broaștele cu pricina au rămas în stoc, etichetate ca nevandabile. Nedumerirea și întrebarea responsabilei: Ce a făcut C.T.C.-ul de la sus-vizata fabrică? Cum de și-a permis să dea drumul pe poartă unor astfel de produse ce nu fac cinste mărcii fabricii?!

■ **Consiliul popular al sectorului 3, Comitetul executiv**, îi răspunde tovarășului Constantin Cosma din București, Calea Moșilor nr. 27: La scrisoarea dv., adresată Flăcării, prin care sesizați faptul că vi s-au încredințat spre creștere copiii minori ai fratelui decedat, la 11 ianuarie 1988 și nici pînă azi nu v-ați ridicat drepturile ce vi se cuvin cu titlu de alocație de stat pentru cei doi minori, vă comunicăm că, în conformitate cu art. 6, pct. 2, litera d din Decretul nr. 410/1985, dreptul la alocație este garantat. În consecință, urmează să vă prezentați la I.C.R.A.L. Vitan, Secția II-III, unde sinteți încadrat, pentru întocmirea dosarului de alocație.

■ Despre orașul-stațiune Breaza din județul Prahova aș avea de spus foarte multe lucruri frumoase. Există, totuși, aici un inconvenient cu care omul venit din altă parte dă piept de îndată ce coboară din tren. Concret, iată despre ce e vorba: fie tînr, fie vîrstnic, sănătos sau bolnav, odată sosit în gară, ești obligat să urci cîteva sute de trepte și să parcurgi apoi circa 3—4 km pe jos, pînă în centrul orașului. În cele mai multe cazuri, cei sosiți au și bagaje, ceea ce îngreunează sau face, practic, imposibilă ajungerea la destinație. Este și motivul pentru care, în numele mai multor cetățeni, propun reînființarea unei linii de autobuz sau microbuz, după caz, dacă nu la fiecare tren, măcar să circule o dată pe zi, pe ruta centru-gară și retur, după un program riguros stabilit. Maria Andrei, București, Șos. Mihai Bravu nr. 117—119, bl. E 1, sc. 2, ap. 61.

Pagină realizată de MIHAI MERIȘANU

Poșta redacției

Ifrim Ioana — Galați: Cînd unul dintre urmași pierde dreptul la pensie, ceilalți primesc în continuare partea din pensie ce li s-a cuvenit pînă la acea dată. ● Ungureanu Ion — com. Broșteni (Suceava): Exe-cutorului judecătoresc. ● Cojocaru Gheorghe — com. Mitocu Dragomirnei (Suceava): Depu-neți cerere și certificat medical și adunarea generală a membrilor cooperatori va hotări dacă vă încadrați la „cazuri deosebite”. ● Negrea Vasile — Bîrlad: Puteți cere judecătorel sistarea plății pensiei pentru copii care, deveniți majori, nu urmează o formă de învățămînt. ● Dăncuș Gavrilă — com. Ieud (Maramureș): Pensiile se plătesc celor care la data cererii de pensionare erau încadrați în muncă, de la data la care li s-a aprobat pensionarea prin decizia comisiei județene de pensii. Unitatea nu poate dispune încetarea activității persoanei care a cerut înscrierea la pensie decît după ce a primit decizia de pensionare (art. 51, Legea 3/1977). În cazul în care unitatea v-a desființat contractul de muncă contrar dispozițiilor menționate, vă puteți adresa organelor judecătorești pentru despăgubiri. ● Bucur Maria — Buzău: 1) Durata timoului de muncă nu poate depăși 48 de ore pe săptămîină și 8 ore pe zi (Codul Muncii nr. 112, al. 1). Orele în care o persoană prestează muncă peste durata normală a timpului de lucru sint ore suplimentare și se compensează cu timp liber corespunzător (Codul Muncii art. 120). 2) Munca prestată în timpul nopții se plătește cu un spor de 15% din retributia tarifară de încadrare (Codul Muncii, art. 114, al. 2). ● Soroschi Eugenia — Medgidia: Nu aveți dreptul. ● Voicu Constantin — satul Stro-ești, com. Arcani (Gorj): Nu știm noi cum vă puteți rezolva problemele bănești în familia dv. Consultați, eventual, un avocat. ● Scurtu Aurel — satul Călimănești, oraș Măreștii (Vrancea): În etapa actuală s-au majorat pensiile de invaliditate gr. II mai mici de 800 lei. ● Dumitru Iosif Sandu — Ploiești: Depinde de unitatea pe care o alegeți. Interesați-vă la consiliul popular, oficiul de asistență socială. ● Moldovan Valentin — București: La schimbul de locuință este necesar să prezentați acordul tuturor membrilor majori din familie și buletinele de identitate ale acestora. ● Pintescu Vasile — Rădăuți: Pentru ca executorul judecătoresc să treacă la executarea silită a debitorului, depuneți la Judecătoria Butea cerere, hotărîrea judecătorească investită cu formulă executorie, copie de pe hotărîre care se comunică împreună cu somatia debitorului, timbru fiscal de 5 lei și timbru poștal de 8 lei. ● Lidaru Ioana — București: Ați fost invitată la Oficiul forte de muncă al sectorului 1, dar nu v-ați prezentat. De ce ne-ați mai scris atunci? ● P. Luciana — București: Dacă doriți foarte mult, pregătiti-vă mai bine pentru examen într-o viitoare sesiune. Veți reuși. Dar de ce la A.S.E.? ● Marin Ecaterina — București: Perioada cit ați întrerupt activitatea pentru îngrădirea copilului pînă la 7 ani nu se consideră la stabilirea pensiei pentru simplul motiv că nu ați muncit în acel timp. ● Buzău Gh. Gheorghe — com. Osica de Sus (Olț): Oficiul farmaceutic Pitești vă va comunica de unde puteți cumpăra medicamentul.

REGHINA VĂRVICI

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11—14.

SPECTACOL ATLETIC LA PITEȘTI

Emoționantă este imaginea unui stadion aproape plin, cu spectatori în picioare, aplaudind frenetic o cursă palpitantă, câștigată la mustață, cu câțiva centimetri de piept împins spre linia de sosire. Sînt momente în care atletismul își răsplătește spectatorii, din ce în ce mai mulți pe marile stadioane ale lumii și, imbușurător lucru, numeroși și la internaționalele României, desfășurate duminică după-amiază la Pitești. A fost un concurs comprimat, în stilul celor practicate în momentul de față în mai toate țările lumii, cu probele care pot stîrni maximum de interes, atît prin participanți cit și prin spectaculos. E drept că o asemenea formulă are meritul de a spori cota interesului pentru unele dintre ele, lăsîndu-le în schimb pe celelalte într-un anonimat nu prea fericit pentru rezultate de performanță. Regalul athletic de la Pitești desfășurat în condiții ireprosabile (din păcate a lipsit o tabelă electronică de afișare a rezultatelor, cea mare a stadionului fiind blocată cu denumirea competiției) a beneficiat de prezența numelor celebre în istoria sportului (Iolanda Balas, Mihaela Penes, Anisoara Cusmir, Viorica Viscopoleanu, Maricica Puică) dar și de cea a campioanelor în vogă (Paula Ivan, Doina Melinte, Alina Astafei, Sorin Matei). Dacă atletii noștri au onorat așa cum se cuvine aceste internaționale, federația de specialitate asigurînd participarea a tot ce avem mai

bun în momentul de față, nu același lucru s-ar putea spune despre nivelul invitaților. S-a dus vremea cînd acest concurs aducea printre invitați și mari campioni. Conectarea atletismului la sistemul premiilor existente în alte domenii a determinat și o scădere a cotei participanților, multe federații venind la Pitești cu garnituri de probă. Așa se explică faptul că doar două probe din cele 17 incluse în programul actualei ediții au fost câștigate de oaspeții noștri de peste hotare.

Și totuși, Internaționalele din acest an au avut frumusețea lor. Prin festivitatea retragerii Maricicăi Puică după o carieră încărcată de toți laurii pe care și-i dorește un sportiv de renume mondial. Internaționalele au avut farmec prin cursa de 3000 de metri, cu Paula Ivan depășită la mijlocul cursei de Viorica Ghican, pentru ca în ultima parte campioana olimpică să revină puternic și să obțină cel mai bun rezultat mondial al sezonului. „Prima cursă dintr-un sezon este extrem de grea. Am pornit prea tare și am avut o scădere spre a reveni atunci cînd era nevoie” (Paula Ivan). „Deși am văzut ce distanță aveam față de Paula Ivan, știam că în urma mea aleargă o campioană olimpică și simțeam că va recupera. Gîndul acesta mi-a tăiat picioarele” (Viorica Ghican). Internaționalele au avut farmec prin surprinzătoarea victorie a lui Ioan Elena la 1500, prin

rezultatul Marielei Ilcu la lungime (7,08), prin duelul Iolanda Oanță (Rapid) — Cristiana Matei (C.S.M. Universitatea Craiova), prin constanța și supremația lui Liviu Giurgian în proba de 110 mg, prin victoriile cubaneze în ambele serii contra cronometru în proba de 400 m. De altfel câștigătorul probei, Lazaro Martinez din Cuba, se află pentru a treia oară la un concurs internațional în România. O altă atracție a internaționalelor a fost duelul la triplu salt între mai scundul Lucian Sfîea (Voința) și Parkov Gregorian. Atletul sovietic, înalt, suplu, după o carieră în balet n-a reușit să-și aducă decît locul secund, spunînd că la Pitești a pierdut un concurs, dar a câștigat cîțiva prieteni.

Dar cel mai impresionant lucru al acestei ediții a internaționalelor a fost interesul copiilor și adolescenților. Mii de copii și elevi, fascinați de Maricica Puică sau Paula Ivan au stat nemîșcați în timpul concursului, iar la sfîrșit au năvălit la intrarea în vestiare pentru a obține un autograf sau pentru a privi de aproape două mari atlete. Așa cum handbalul a generat o modă, apoi a venit rîndul tenisului și mai tirziu al gimnasticii, acum între copii bate un vînt de simpatie și interes pentru atletism. Să sperăm că pinzele speranței în care se opintesc orgoliile nebănuite ale performanțelor răsunătoare se vor umfla din plin.

C. NISTORESCU

S-a retras o stea!

S-a retras Maricica Puică. O stea a atletismului trece de pe piste de concurs în filele de istorie ale acestui sport și-n amintirea marilor iubitori ai alergării. Campioană olimpică, recordmenă mondială, multiplă campioană națională și internațională, Maricica a adus sportului românesc cununi de lauri chiar la o vîrstă cînd alții își ordonează gîndurile pentru o înțînire cu vîrsta a treia. A alergat cît i-ar trebui unui glob-trotter ca să înconjoare pămîntul de mai multe ori, în mai multe vieți. A purtat tricolorul României pe toate meridianele globului și a determinat organizatorii de concursuri și campionate să oficieze ceremonii în acordurile imnului național. Într-un cuvînt, și-a făcut cinste și ne-a făcut cinste. La Pitești, cu ocazia internaționalelor, Maricica Puică s-a purtat ca o concurență care mai simte fierbințeala pistei sub tălpi. A tremurat pentru Paula Ivan și a sfătuit-o ca o atletă care nu realizează că s-a retras, și mai poartă pantofii cu cuițe prin toate locurile pe unde ajunge. La Pitești Maricica Puică s-a retras formal din activitate, sufletul ei rămînd în continuare pe stadion. Emoționantă a fost solemnitatea

retragerii, organizată de federația de specialitate, Maricica Puică fără tricou, în costum, covîrșită de flori, cupe, și diplome, copleșită de aplauze, îmbrățișări și felicitări, o imagine impresionantă, care răsplătește frumos și patetic străduințele și sacrificiile unei sportive de excepție. Din lecția de viață a Maricicăi Puică, sportivii noștri pot învăța cît dintr-un manual de etică sportivă, dînd din gestul Federației mîne de Atletism ar trebui să rămînem cu o idee. Retragă marilor campioni este emoționantă și dureroasă, iar o asemenea festivitate e de natură să răsplătească victoriile, totdeauna născute din rîuri de transpirație. Să învățăm ce se cuvine dintr-o carieră exemplară, dar și dintr-un gest care a încununat-o pe măsură și ne-a făcut cinste nouă, celor din tribune și din preajma stadioanelor. După cite clipe de satisfacție am primit cadou, eram datori cu această scenă de considerație, nevenită față de toți cei care au ridicat tricolorul românesc pe cel mai înalt catarg și au dus numele țării pe buzele celor iubitori de întrecere sub auspiciile seninătății și prieteniei.

● Turneul „Carlos de Cespedes” de la Bayamo (Cuba) a ajuns la cea de-a X-a ediție. În ciuda străduințelor (categoria Vill-a, Elo mediu 2435 p) nici unul dintre aspiranți n-a îndeplinit norma de mare maestru. Conform așteptărilor a invins maestrul internațional Haritonov (U.R.S.S.) dar la egalitate de puncte cu marele maestru cubanez Vera, autori a 7,5 puncte din 12 posibile. Nesperat de bine s-a comportat Sariego (Cuba), clasat pe locurile 2-3 la egalitate de puncte, 7, cu mexicanul Martin del Campo. Următorii au fost Arencibia, G. Garcia și A. Rodriguez 6,5 p, Viela (toți Cuba), Gild. Garcia (Columbia) 6 p, Canda (Nicaragua), Verduga (Mexic) 5 p, Matamoros (Ecuador) 4 p și Gutierrez (Columbia) 3,5 p. ● Invitată să participe în campionatul masculin de la Riga, fostă vicecampioană mondială Nana Alexandria s-a dovedit depășită de forța turneului. Primele trei locuri au fost împărțite, în ordinea coeficienților Sonneborn, de I. Klovan, E. Kengis și A. Vitoliș, care au înregistrat 9,5 puncte. În continuare clasamentul arată astfel: A. Șabalov 9 p, Z. Saravlev și A. Smit 8 p, I. Rausis 7,5 p, I. Sokolov și I. Daudzavardis 6 p, V. Șulman 4,5 p, N. Miezis și I. Meijers 4 p, Nana Alexandria 3,5 p, și L. Cehlov 2 p. ● Costa Blanca. 128 jucători (între care 2 mari maeștri, 14 maeștri internaționali, 9 maeștri F.I.D.E.) și-au disputat înțietatea în 9 runde, sistem elvețian, în cea de-a XIII-a ediție a turneului open din cunoscuta localitate spaniolă. Cu un plus de șansă a triumfat maestrul internațional Gil Reguera (Spania), singurul care a acumulat 7,5 puncte.

te. În pluton s-au adunat Bass (S.U.A.), Hodgson (Anglia), Campos Moreno (Chile), Martin (Anglia) și Martin (Spania) 7 p, Fernandez Garcia (Spania), Urdar (Peru), Sonntag (R.F.G.), Carlier (Olanda) și Corbi (Spania) 6,5 p etc. Cum se poate greși din cauza soarelui și a mării în combinație... cu șahul a demonstrat-o partida Hodgson — Sonntag 1.d4 Cf6 2.Ng5 d5 3.N:f6 g:f6 4.c4:d4 5.e4 Cc6 6.d5 Ce5 7.f4 Cd3 8.N:d3 c:d3 9.D:d3 Dd6 10.Cg2 f5 11.e5 Db6 12.Cd2 e5 13.Cc3 Nb4 14.Cc4

Turnee

Da6 15.d6 c:d6 16.e:d6 Nd7 17.Dd4 Tg8 18. Tad1 Tc8?? 19.Df6 și negrul a cedat, matul fiind imparabil. ● Paris, Campionatul open al orașului s-a bucurat de un mare număr de participanți: 636. Arbitrii s-au văzut obligați să stabilească două grupe valorice, pe lîngă turneul feminin. Publicul a urmărit cu mult interes strădaniile lui Joel Lautier de-a realiza cea de-a doua sa normă de mare maestru. Primii clasati au fost canadianul Spraggett, cehoslovacul Jansa, Murey (Israel) și Fedorowicz (S.U.A.) ● Cupa Ministerului de transport a constituit unul dintre cele mai puternice turnee open desfășurate în Polonia. La Varșovia au luat

startul 140 participanți dintre care 12 mari maeștri, 38 maeștri internaționali și două mari maeștre internaționale. S-au jucat 9 runde (sistem elvețian), singurul autor al unei norme de mare maestru fiind câștigătorul turneului, Serghei Kalinicev (U.R.S.S.) cu 8 puncte cumulate. La fel ca și la marile turnee open de la Belgrad și Budapesta, și la Varșovia delegația șahistilor sovietici a depășit toate așteptările. De altfel, urmărind clasamentul vom remarca situarea sportivilor sovietici printre frunțași. Mai puțin eficace a fost jocul marilor maeștri Holmov, Ubilava, A. Petrosian și Romanishin care au totalizat doar 5,5 puncte, în timp ce Bronstein și Teitlin au acumulat 5 puncte. Un scurt duel teoretic între jucătorii sovietici s-a înregistrat în indiana regelui: Dautov — Magheramov: 1.d4 Cf6 2.Cf3 g6 3.c4 Ng7 4.Cc3 00 5.e4 d6 6.Ne2 e5 7.d5 a5 8.Ng5 h6 9.Nh4 Ca6 10.Cd2 Da3 11.00 Nd7 12.a3 Ch7 13.Tbl f5 14.e:f5 N:f5 15.Tcl g5 16.Ng3 Cf6 17.Da4 De7 18.D:a5 e4 19.Da4 e3 20.Cdbl Cc5 21.Ddl Cf4 22.C:e4 C:e4 23.Cc3 e:f2 și albul cedează. Primii clasati au fost 1. Kalinicev (U.R.S.S.) 8 p, 2. Magheramov (U.R.S.S.) 7,5 p, 3-5 Zlotnik (U.R.S.S.), Blatny (Cehoslovacia) și Glek (U.R.S.S.) 7 p, 6. Ianvariov (U.R.S.S.) 6,5 p, 7-17. Malaniuk, Cehov, Rosentalis, Mnatsakanian, Komarov, Gheorgadze, Maliszauskas (toți U.R.S.S.), Kuczynski, Wojtkiewicz, Sznapik (toți trei Polonia) 6 puncte etc. La premiere a participat președintele FIDE, Florencio Campomanes, prezent la Varșovia cu prilejul lucrărilor Comitetului executiv al Federației internaționale.

MARGARETA MUREȘAN

Toată lumea face sport

● Săptămîna trecută s-a retras din activitatea competițională unul dintre cei mai mari jucători de baschet ai tuturor timpurilor, Kareem Abdul-Jabbar, deținător al tuturor recordurilor campionatului profesionist nord-american, cele mai multe puncte înscrise — 38387, cele mai multe meciuri disputate — 1560 (medie impresionantă, de aproape 25 puncte pe meci), cele mai multe minute „în teren” — 57446 cele mai multe „capace” — 3189, și... cele mai multe greșeli personale — 4665! La 42 de ani, cu 20 de ani de evoluție în N.B.A., Abdul-Jabbar (2,18 m înălțime) a părăsit baschetul cu o înfrîngere, în finala campionatului (a zecea pentru el, cu 6 victorii), echipa sa, Los Angeles Lakers, pierzînd în fața „Pistoanelor” din Detroit. ● În întreaga sa carieră, celebrul pivot a jucat doar în două echipe. ● Tot de o retragere, forțată de data aceasta, este vorba și în continuare, o renunțare care ne interesează direct: veteranul danez Morten Olsen a apărut pe lista lui F.C. Köln de la sfîrșitul actualului sezon la rubrica „retrași” (expresia în germană ar putea fi tradusă și prin „pe linia moartă”...). Dacă vă amintiți, acum o lună, M. Olsen (40 de ani, în august) a fost căpitănelul echipei Danemarcei învingătoare la Sofia în preliminariile campionatului mondial, rezultat care a relansat selecționatul lui Sepp Piontek... ● În același comunicat privind schimbările din loturile echipelor ce evoluează în Bundesliga se remarcă numele unui alt danez, Brian Laudrup, angajat de Bayern 05 Uerdingen pen-

tru 2 milioane de mărci. Alte „mutări” mai interesante: McInally, de la Aston Villa la Bayern München și Klisman de la VfB Stuttgart la Internazionale Milano. ● Pentru a mine în aria retragerilor, notăm încă una, a vest-germanului Karl-Heinz Rummenigge care și-a încheiat cariera în campionatul elvețian, la Servette Geneva, recompensat cu titlul de golgheter. În „Tar cantoanelor”, Kalle, de 95 de ori internațional, a înscris 24 de goluri, dovedind, la 34 de ani, calitatea de virf de atac aproape intactă, dar, să precizăm, în fondul unui campionat mai puțin disputat... ● Melancolicul fostul campion de tenis R.F.G. și-a exprimat regretul că la acest meci de adio (oficial) al său, Servette-Bellinzona, n-au fost în tribune decît 2200 spectatori. ● Plecînd la o constatare stupefiantă, nume că voleibalistii și volebalele din prima divizie sînt angajați, practic, în cererea de înțînire, una dintre celeze regresului voleiului nostru, Aurelian Brebeanu, șeful rubricii de specialitate de „Sportul”, și Constantin Rucanu, șeful secției de volei a clubului Rapid București, au lăsat și pus pe picioare de acunoscutul „Trofeu Sportul” turnee play-off. Succesul rîmului turneu, de la Bistrița, urma căruia au mai adeva formatii, alături de cele 4 care s-a pornit la drum, ate viabilitatea ideii, mai ales încurajați, antrenorii prezau și pus la punct următoarea (1) turnee. Se impune, dî pentru anul viitor, permanența zarea acestei competiții.

LUCIAN OPREI

Civilizația sportului

Elev și profesor

Stelian Ionescu, str. Saturn 7, Brașov: „În orașul de la poalele Timpei s-a jucat anul acesta un turneu de handbal feminin cu participarea echipelor Rapid București, Hidrotehnica Constanța, Știința Bacău și Rulmentul Brașov. În meciul Hidrotehnica — Rapid, echipa constanțeană se distanțase „la pas” și nimeni nu se mai îndoaia de victoria ei. În acest timp, antrenorul rapidistelor le chema pe elevele lui la tușă, le sfătuia, le certa și — de la sine înțeles — le schimba. Și — tot așa de bine înțeles — se certa cu arbitrii! Ia scorul de 10—5 pentru handbalistele din Constanța, antrenorul bucureștean intră în conflict cu un arbitru și este poftit să părăsească banca de rezerve. Iată deci un handicap pentru rapidiste. Dar ce credeți că s-a întâmplat? Rămase fără „sfaturi” și jucând aproape fără nici o schimbare, Rapid a câștigat partida! A recuperat încet, cu răbdare, arătându-și într-adevăr toate posibilitățile, a egalat și a câștigat cu două goluri diferență! Nu știu și nu știu nimeni ce s-ar fi întâmplat dacă antrenorul ar fi rămas pe bancă. Dar știu sigur că — în prezența lui — echipa juca prost. Și — fără el — a jucat foarte bine! Concluzii? Cine să le tragă?”

O fi oare atât de greu de înțeles că jucătorului trebuie să i se dea posibilitatea să-și exprime valoarea și personalitatea în joc? O fi greu de priceput că un jucător tracasat, scos, introdus, certat, nu se mai poate concentra și nu mai poate „da” nici măcar ceea ce la antrenamente reușește? Nu se știe încă, după atâta experiență și „studii” că un jucător fără personalitate nu poate fi niciodată un mare jucător? Și cite altele...

Exemple de acest fel sînt destule și în alte sporturi. În tenis de masă am observat, de asemenea, o mulțime de cazuri în care „birliiala” antrenorului scoate din mină pe jucător. Mă voi opri la unul pe care nu l-am uitat, deși este foarte vechi, pentru că antrenorul îmi este bun amic.

Monica Hariga — astăzi cred că este deja medic — o fostă valoroasă jucătoare de tenis de masă, juca la Brașov cu a adversară de clasă inferioară ei. Se juca la zece mese și antrenorul respectiv avea mai multe jucătoare la diverse mese de joc. Trecea de la una la alta și le da sfaturi. Cu Monica, desigur, nu avea probleme. Pare-mi-se că ea a și câștigat turneul respectiv. Dar iată că ajunge și la masa ei, în momentul în care începea setul doi. Pe primul îl câștigase la 8! (Chiar eu am arbitrat jocul respectiv). Da, ajunge la masa ei și începe: „Pune-o pe stînga”, „pe rever”, „sus mîna” și cite și mai cite astfel de sfaturi. Iată: Monica a pierdut setul la 18! Antrenorul a zis: „De dulce” și a plecat la alte mese. Și — așa cum era normal — „rătăcită de „birliială”, fata și-a pus din nou în valoare cunoștințele și posibilitățile tehnice câștigînd setul trei la...6!”

Stimatele corespondente, începem prin a vă cere scuze pentru că atunci cînd am publicat prima parte a scrisorii dumneavoastră, v-am atribuit un titlu, cel de profesor, pe care nu-l dețineți. Vă mulțumim pentru apelul telefonic prin care ne-ați sesizat această greșală inexplicabilă, sperăm scuzabilă.

Cunoaștem și noi numeroase exemple din care rezultă cât de nefast este... „aportul” antrenorului care se vrea neapărat „activ” și eficient! Ceea ce vedem și auzim în ultima vreme pe marginile terenurilor de fotbal, de exemplu, este incredibil. De aceea nici eu vom comenta aceste „cazuri” mai ales pentru că unele dintre ele au drept „subiecți” antrenori cu diplome universitare.

Înstruirea nu se face în timpul jocului, ci... la antrenamente! Ceea ce credem că ar trebui să înțeleagă și antrenorii și conducătorii cărora nu le plac antrenorii chipurile „pasivi” pe bancă, și spectatorii care abia așteaptă să sară antrenorul de pe bancă și hop și ei cu epitețe care de care mai învinovăță adresa arbitrilor — de cele mai multe ori „caii de bătaie” ai spectatorilor înfierbîntați.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Activitatea „fabricii de șoferi” bucureștene este relativ puțin cunoscută de locuitorii marii cetăți. Nici cu prilejul absolvirii cursurilor, nici cu ocazia scurgerii unui număr rotund de ani de la terminarea ei, la școala cu pricina nu se fac festivități. După ce capătă noțiuni, mai bine zis deprinderi practice solide, cum să strunească micul dar puternicul zeu cu patru roți, cum să stăpînească hergheliile de cai putere, hrănite cu hidrocarburi, ingrași, mulți dintre foștii elevi nu-și mai amintesc de cei care le-au pus „covrigul cu spîțe” în mină. Alții, mai generosi, nu-i pot uita pe instructorii lor. Trebuie să recunoaștem că o școală care învață oamenii cum să folosească această „jucărioară periculoasă” (în stare, dacă e defectuos manipulată, să provoace adevărate dezastre), să le aducă numai servicii și satisfacții nebanuite, merită tot respectul. În toate celelalte instituții de învățămînt, vîrsta elevilor, a studenților, e aproximativ egală. La fel și nivelul de pregătire. Desigur asta la început. La școala de șoferi tînrul cu tulle, încă în clasa a 12-a, învață alături de omul cu părul alb, profesor universitar. Reflexele mai bune ale „puștiului” îl ajută să învețe deseori mai repede arta pilotajului. Un efectiv mai eterogen de elevi sub raportul vîrstei, profesiei, gradului de cultură, nu există nicăieri. Caracteristicile și temperamentele celor care învață abecedarul conducerii adulatului zeu sînt și ele extrem de diverse. Instructorii sînt niște temerari. Dacă n-ar fi, n-ar avea ce căuta în asemenea profesie. Cînd le vezi fețele liniștite în dreapta „studentilor” lor, strecurîndu-se prin viesparul (furnicar e puțin spus) de automobile, rîmii vizibil marcat. Mai ales dacă avem în vedere că „avansații” nu sînt întotdeauna chiar așa de circumspecți față de mașinile cu inscripția „școală”. „Dubla comandă” le permite instructorilor să intervină în caz de urgență, dar la urma urmei sistemul are și el niște limite, nu-i făcător de minuni. Vine apoi perioada cînd profesorii trebuie să țină pumnii pentru elevi, la examenul oficial. Stau alinaa antrenorilor, în „banca” rezervată lor, așteptînd cu inima la gît să vadă cum au învățat lecția „jucătorii” din echipa antrenată de ei. După ce au bătut Bucureștii de-a lungul și de-a latul, după ce profesorii le-au dezvăluit „capcanele” fiecărei intersecții, explicîndu-le cum și în ce fel pot fi „ata-

cu gîndul alurea sau pur și simplu iresponsabili, la examen, unii învățăcei sînt atît de emoționați, pierduți, încît uită că la noi nu se circula pe stînga, ci pe dreapta, confundă semnificația semnelor triunghiulare între ele și ale acestora cu cele pătrate sau rotunde, se trezesc călare pe zebre pe cale de a da iama printre trecători, aduși la realitate de apăsarea pe frînă a examenatorului. Testul la poligon e un fel de spectacol de teatru. Exact ca actorul care joacă în fața sălii pline, așa și cați” de confracții lor distrați,

elevul își face „numerele”, „se produce” în fața „publicului” care nu numai că îi studiază

Cronica șoselei

„Fabrica” de șoferi

corectitudinea manevrelor dar pe deasupra îl mai și cronometrează. „Tehnologia” de „fabricare” a noilor șoferi s-a modernizat neîncetat, a devenit o activitate cu pronunțat caracter științific. Elevii învață să conducă la început pe o jucărie sub forma unui „post de pilotaj” care stă pe loc, numit simulator. Are volan, bord, vite-zometru, ca orice mașină. În timp ce elevul e instalat comod în fotoliul mașinii fixate în suruburi de podea, motorul zbirniile mai tare sau mai încet, în funcție de puterea cu care apasă „scolarul” pe accelerație. Mașina stă, dar „merge” șoseaua. Se derulează în fața elevului panglica de asfalt, cu două, cu patru benzi, intersecții, indica-toare, curbe ac de pâr etc. Apoi încep să apară pericolele pe care șoferul e obligat să le evite fără a crea altele. Pietoni care sar în fața mașinii, aidoma unor trecători bucureșteni, mașini ce-i taie calea cu nonșalanță, care nu-i acordă intimitate, care staționează imediat după virful dealului și le vezi abia cînd te afli la cîțiva metri de ele etc. etc. Un singur mare avantaj are, în această fază a minuirii volanului, elevul nostru. Poate să pătrundă pe sensul opus dărîmîndu-l de pe șosea pe „partener”, intra peste pietoni, ieși cu mașina în decor

etc. Filmul, vorba aia, rezistă la orice. Nemilos, rece, calculat, îi adună însă zestre de puncte negre pe hîrtie perforată. Psihologii sînt în asemenea școli în elementul lor. Aci își dovedesc ei cel mai concret utilitatea învățîndu-i pe instructori cum să-i învețe la rîndul lor pe elevi, ținînd însă seama de micul univers unic care îl reprezintă fiecare „ucenic”. În acest spirit, școala de șoferi din București, cea mai mare „uzină” de acest fel din Europa, unde din 1966 și pînă în prezent au fost „brevetați” un sfert de milion de șoferi, își îmbunătățește continuu parametrii de calitate. În 1984 reușeau la examenul de șofer doar 20% din cei prezentați, pentru că în '89 acest procent să reprezinte 90%. Pornind de la adevărul că sînt extrem de rare cazurile de oameni care nu au „chemare” pentru volan, realitatea fiind impresia lor nefondată că nu pot reuși niciodată să învețe să conducă, școala studiază permanent cauzele eșecurilor elevilor la examen, găsind remedii pentru toate: incurajarea descurajaților, „vindecarea” fricii de care suferă unii, a neîncrederii în capacitatea lor, de care sînt bolnavi alții, emotivitatea excesivă și, de ce să nu recunoaștem, tendința de agresivitate la volan a altora. Psihologii se interesează însă și de „cariera” automobilistică a foștilor elevi. Află multe. Că unii, cei mai mulți, după ani de șoferie n-au primit nici un „cartonaș galben”, în timp ce alții au fost eliminați din „viața sportivă” pierzîndu-și definitiv „abecedarul” ori plecînd pe drumul fără întoarcere, ducîndu-i de braț și pe alții complet nevinovați.

Se pune în mod firesc o întrebare: Dacă așa frumoase sînt lucrurile la școală, atît de meritorie activitatea ei, de ce întîlnim pe drumuri, nu rar, absolvenți ai ei ce se poartă grosolan, necivilizat, chiar agresiv? Din păcate în 30 de ore de conducere auto ori trei luni de școală nu se poate transforma un om care vine cu o zestre de comportament săracă obținută în cei șase ani de acasă. Nu-i mai puțin adevărat, că printre sutele de instructori, mai sînt unii ce nu reușesc să fie adevărați mentori pentru elevii lor. Lipsa harului pedagogic și citeodată de pasiune îi lipsește de posibilitatea trans-miterii cunoștințelor necesare transformării omului obișnuit în „dresor” de zei motorizați.

VICTOR BEDA ■

VREMEA

cum a fost
cum va fi

OTILIA DIACONU

Luna iunie, CIREȘARUL astui an, a fost bogată nu numai în cireși și parfum de tei, și în precipitații. Bilanțul cantităților de apă căzute de la iunie pînă în dimineața zilei 27 iunie, față de valorile multianuale, este pozitiv, adar, regimul pluviometric al lunii a fost excedentar în marea parte a țării: doar pe unele restrinse din centrul și în părțile de nord-est, unde precipitațiile au fost sub normale. Ploioasă și în bună parte orăsoasă, luna iunie ne-a dăruit puține zile cu soare. Elocut în acest sens este numărul mare de zile în care s-au înregistrat precipitații (din 26 zile, la cîteva stații meteorologice: Cluj-Napoca — 20 zile, Iași — 19 zile, Oradea și Timișoara — 16 zile, București și Brașov — 15 zile.

Pe de altă parte, ploile torențiale căzute în luna iunie în partea de nord-vest a țării, București, după-amiaza în sudul orașului, sînt încă în memoria celor bucureșteni (atît auto-mobilisti cît și pietoni), amintîndu-și că sînt necesare cîte-precizări. După o duminică caldă, în cursul nopții de 26 iunie, mai precis la ora 03 (TMG), în zona Titu — Vișeu — Buftea — București, a fost detectată cu ajutorul radarului o nebulozitate cumuloasă, la început fragmentată, mai compactă și în dezvoltare, avînd înălțimi de pînă la 6 km. Pe hărțile meteorologice de sol, în această zonă, se

evidențiază un front oclous cu caracter cald, fără alte manifestări semnificative. Pînă la ora 06, din acest sistem nu s-au semnalat decît descărcări electrice în zona Titu, Tîrgoviste. Între ora 06 și 07 norul Cumulonimbus s-a dezvoltat și intensificat mult în partea nordică a orașului București, atîngînd înălțimi de 9000 m, pe o arie de aproximativ 40 km². De la ora 6 și 45 minute și pînă la 10 și 45 minute la stația Băneasa a căzut 46,2 l/m², cu o intensitate maximă între 7 și 45 minute și 3 și 15 minute de 17 l/m². În timp ce la Băneasa turna cu găleata, în centrul orașului nu cădea nici-un strop.

După-amiaza însă, procesele convective s-au accentuat. Pe o circulație din sud, o nebulozitate de tip cumuloform, cu înălțimi de pînă la 7000 m s-a deplasat din sud, intensificîndu-se pe o arie delimitată de localitățile Băneasa, Topoloveni, Găești, Titu, Buftea sud-estul orașului București, Urziceni. În această masă noroasă s-au intensificat două nuclee cu înălțimi de 9000—11000 m: unul deasupra părții sudice a orașului, iar altul în zona Costești-Argeș. Aversă de ploaie înregistrată la Filaret între orele 15 și 15 minute — 19 și 55 minute a totalizat 52,4

- izolat, cu totul izolat
- pe alocuri, răzlet
- pe arii restrinse (parțial)
- în general, în cea mai mare parte
- predominant

l/m², cu o intensitate maximă între 17 și 55 — 18 și 15 minute de 29,4 l/m². Ploaia torențială din zona Costești a fost mult mai intensă, cantitatea înregistrată între orele 18 și 20 minute — 20 și 15 minute apropiindu-se de cantitățile record în 24 ore (amănunte vom da într-un număr viitor).

Iată stimați cititori cît de mică este uneori scara la care se desfășoară procesele atmosferice. Scara convectivă, a norilor cumulonimbus, este de ordinul zecilor de km. Performanțele actuale pentru procesele atmosferice avînd scara caracteristică de ordinul sutelor de km nu depășesc o predictibilitate de 24 ore. Coborînd la scara convectivă, predictibilitatea scade la 2—3 ore. Asadar, prognozele elaborate de Institut, cu anticipație mai mare de 24 ore nu pot surprinde astfel de evenimente strict locale.

Terminologia folosită pentru a releva distribuția spațială a unui element meteorologic într-o zonă omogenă, (adică un domeniu în care acesta se comportă uniform), are în vedere extinderea relativă a clasei elementului considerat, (în procente față de aria de prognoză), după cum urmează:

- pînă la 10% din stații;
- între 10—20% din stațiile existente;
- între 40—75%;
- între 75—90%;
- peste 90%.

Atunci cînd nu se fac precizări, se subînțelege că clasa elementului a cărei distribuție a

fost luată în considerare va fi / a fost semnalată la toate stațiile din aria precizată.

DATE CLIMATICE PENTRU INTERVALUL 29 iunie - 5 iulie

Zona geografică	VALORI MEDII MULTIANUALE		VALORI DEOSEBITE ALE TEMPERATURII ÎNREGISTRATE ÎN ULTIMA SUTĂ DE ANI				
	Temperatura aerului (°C)		Cantitatea de precipitații (l/m²)	Maxime diurne		Minime nocturne	
	Maxima diurnă	Minima nocturnă		Valoarea	Localitatea și anul	Valoarea	Localitatea și anul
Cîmpia	25÷30	13÷17	12÷15	42.2	Ghimpași 1916	5.4	Satu Mare 1952
Deal și podiu	22÷27	11÷14	18÷24	40.2	Huși 1938	6.0	Iasi 1962
Depresiuni	22÷23	9÷11	21÷22	33.5	Miercurea Ciuc 1953	1.4	Timpușeni hidroclimatologic 1967
Vl. Omu	7÷9	2÷3	36	17.6	1931	-8.0	1933
Litoral	25÷26	16÷17	9÷10	33.3	Sulina 1950	9.3	Constanța 1962

În intervalul 29 iunie — 5 iulie vremea va fi caldă. În regiunile din jumătatea de nord a țării, zilele frumoase vor alterna cu cele noroase în care instabilitatea va fi accentuată, iar aversele de ploaie și descărcările electrice se vor semnala pe arii extinse. Cantitățile de apă vor fi pe alocuri ceva mai însemnate, iar izolat va cădea grindină. De asemenea, în primele zile se va resimți un ușor proces de răcire. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între 20° și 28°C. În celelalte regiuni instabilitatea se va manifesta în cursul după-amiezilor prin dezvoltarea norilor Cumulonimbus. Aversele de ploaie și descărcările electrice se vor semnala pe arii mai restrinse. Temperaturile maxime se vor încadra în general între 27° și 32° C.

Pe litoral vremea va fi caldă, cu temperaturi în aer de 24°, 27°C, iar în apă de 20°, 23°C.

P.S. Consemnăm cu plăcere.

primele răspunsuri la sondajul nostru lansat într-un număr anterior al acestei rubrici, cu privire la acceptarea care se alocă de către nespecialiști, noțiunii de CRIVAT. Astfel, pasionații de meteorologie VISSA HORIA din Buzănești și MATEI GEORGE din București ne-au adus prin opiniile exprimate cu multă competență, o adevărată reconfirmare a sensului pe care îl atribuie în mod uzual meteorologii profesioniști noțiunii puse în discuție. Din scrisoarea elevului „bucureștean” reținem și ideea unui dialog cu publicul respectiv posibilitatea formulării de întrebări și răspunsuri. În ce ne privește sîntem „gata de drum” și urăm „vreme bună” și „vînt din pupa” participanților la acest dialog.

Adresa noastră este: Institutul de Meteorologie și Hidrologie, Șoseaua București-Ploiești nr. 97, București, sectorul 1, pentru rubrica VREMEA cum a fost / cum va fi.

Coronițe

Duminică, strada era înun-
de pustime cu coronițe pe
Primii la învățătură, din
sele I-VIII, de la toate s-
le, treceau de mină cu par-
fără să privească în dre-
sau stînga. Știau că toată
mea n-are ochi decît pentru
lăudindu-i, mîngîindu-i.
mele erau mîndre, be-
explicau celor care vroiau
asculte cit de mult învăța-
poții, tații se achitau de pr-
siuni. Premiul 1 cu coroniță
primul semn în drumul
Ordinul Muncii de mai tîrziu
cître conducerea unei
întreprinderi, către soluția
că în cercetarea petrolului.

Premiul întâi cu coroniță
fruntea catifelată e de
ori de prețuit: pentru singu-
și pentru efectul decorativei
rale. Garoafe, maci, trand-
nu-mă-uita erau în bun
cinătate pe căpșoarele aur
soare. O coroniță poate d-
o operă de artă.

Simțeam pustimea că
așteaptă să scape din mîna
melor, să alerge la pîtele
fie văzută așa, cu coroniță
ritelor ei. Pînă seara
copiii noștri dragi nu s-au
lipit de minunatul însemn
muncii lor, dintr-un an s-
Au alergat, s-au zburat
coroniță pe cap. A venit
Mama le-a spus noaptea bu-
le-a așezat la vedere cor-
De cite ori s-au trezit au
sit-o acolo, strălucitoare
importantă. Florile se
zburci, se vor scutura. Ca
ronita va fi mereu la ar-
re, de neuitat, ca întreg
25 iunie 1989.

Ne-am simțit și noi, priv-
premiant, pentru că în
tirile fiecăruia e agitat
supra palului copilăriei, o
nită, care ne-a dat sentin-
unicității și aripile pen-
itor.

CARMEN DUMITRESCU

Bacalaureații

Sînt zile pe care le trăiești o
singură dată în viață. O emoție
și o bucurie irepetabile. În
graba tuturor adolescenților de
a crește mari, bacalaureatul e
ca o respirație pe un platou se-
nin înaintea unui asalt hotărî-
tor. Pînă aici toate au fost sub
privirea discretă și ocrotitoare a
dascălilor. Bacalaureatul este
chiar ritualul dintre două vîrste.
El deschide călătoria pe cont
propriu, dă răspunderii sensu-
rile ei de line. În istoria civiliza-
ției modalitățile de trecere
la bărbăție au fost celebrate fe-
lurit. Se intra în viață prin di-
verse obiceiuri și ceremonii.
Vinătoarea sau probele de cu-
raaj marcau momentul dobîndirii
statutului de cetățean. De pa-
tru secole, pragul acesta se
trece nu prin probe de agilitate,
rezistență fizică sau putere ci
printr-un mințos examen al
cunoștințelor. Poți să îți hotărî-
răști destinul după ce faci do-
vada celor învățate spre a în-
țelege ceva din mersul vieții și
din misterul universului. Ba-
calaureatul — cuvînt cu sono-
rități de ceremonie, înlocuit o
vreme cu examenul de maturi-
nu este decît proba prin

care, cunoștințele dovedesc o
stare de spirit, un nivel de in-
strucție, o armonie în educație.
Bacalaureatul în iunie — su-
blimă sărbătoare a sfîrșitului de
adolescență, cu grupuri lumi-

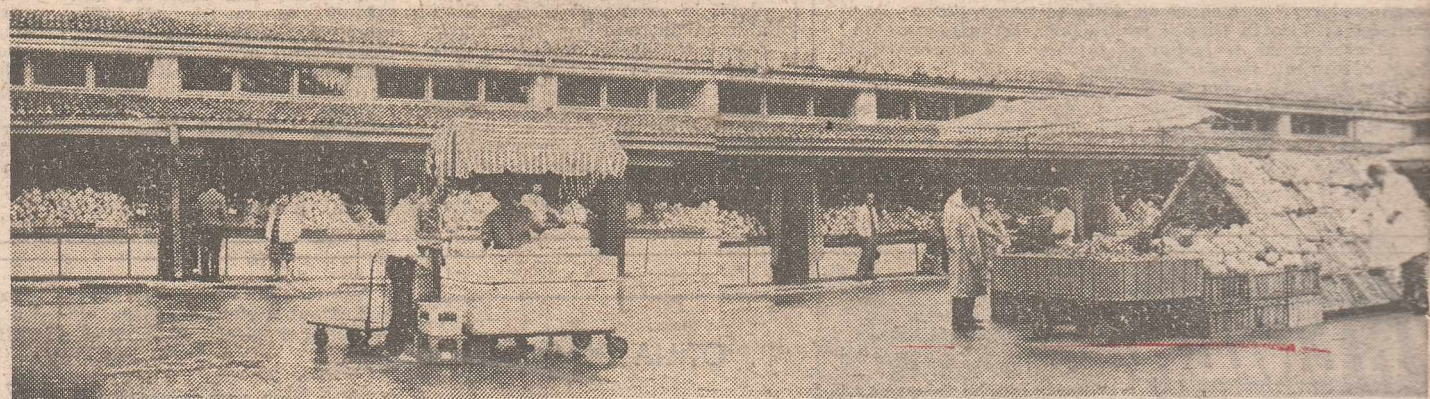
noase și vesele trecînd pe sub
tei înfloriți, purtînd la piept
cocarde și împărțînd fotografiile
cu adrese și gânduri scrise în
fugă, cu fragmente de „Gaudea-
mus” intonate discret la feres-

trele profesorilor emoționați de
acest semn de considerație. Ba-
calaureatul — emoționant exa-
men de suflet și de carte pen-
tru cei care își spun și își vor
spune colegi de promoție și de
generație, dar și competiție de
spirit creator în domeniul teh-
nicii, al lucrărilor aplicative. A-
ceste proiecte fac trecerea de la
teze, extemporale și răspunsuri
școlarești la noua formulă de
existență guvernată de rigorile
muncii. Bacalaureatul — exa-
men și sărbătoare, o tensiune și
palpitantă despărțire de ma-
tricolă pentru a pregăti carne-
tul de student sau legitimația
de serviciu, capăt de drum și
început de carieră, de asumare
deplină a existenței în societate.
Anul acesta, două sute douăzeci
de mii de tineri ai țării se des-
part de liceu. O promoție care
a învățat și a visat face pasul
de la gînd la faptă. Două sute
douăzeci de mii de tineri încep
să trăiască pe cont propriu. Ceea
ce înseamnă două sute douăzeci
de mii de idealuri în plus în
inima țării. Superb contingent
de energie, putere și speranță.

CORNEL NISTORESCU

oricît de cald!

Ingenioși ca întotdeauna, cra-
veni au găsit și de data
asta, înaintea altora, formu-
la ideală de a îmbina nevoia
de aer proaspăt și răcoare din
timpul călătoriilor estivale cu
rigorile tehnice și în comun.
Ce putea să fie mai exact ză-
pușeala unei veri toride decît
un autobuz spurs-aglomerat în
care oamenii nervoși de fierbin-
teala proprie lor respirații
șiroiau de suflare în căutarea
unei guri de aer strecurat pe
geam sau pe sub capacul vehi-
culului? Ei bine, în Craiova
imaginea aceasta este în parte
depasită, locul acestor înfier-
bîntate conserve pe roți a fost
luat — cu puțină imaginație,
cu puțină inteligență, cu mai
puțină rutină, cu mai mult bun
simț, entuziasm, deschidere la
nou și convingerea că tot ce e
util și plăcut va intra imediat
în firescul cotidian — de auto-
buzule decapotabile a căror ve-
dere pe străzile orașului te șo-
chează în prima clipă, făcîndu-
te să te întrebi dacă nu cum-
va, între timp, orașul oltean și-a
descoperit deschiderea spre
mare (pentru că autobuzele
acestea îți evocă amintirea alt
de aerisită a minicarelor de pe
litoral) dar imediat le accepți
cu plăcută surpriză a celei mai
fidele soluții, întrebîndu-te
chiar cum nu le-a venit ideea
și altor orașe s-o aplice. Prin
această ingenioasă rezolvare a
două stringente necesități, ma-
rea s-a făcut parcă mai aproa-
pe cu un pas de municipiul
Craiova, la fel ca ideea de va-
canță și drumetrie, dar mai
presus de aceasta, se dovedește
că în Craiova de om a găsit
la IJTL. Dă-i oamenilor care s-o
sintetizează nu numai cu inteli-
gență și rațiune dar și cu sur-
prinzătoare eficacitate. (I.Z.)

Prin piețele de legume

De pe tot cuprinsul țării so-
sesc vești despre încheierea re-
coltatului orzului. Dar dacă se-
cerișul este o campanie com-
primată în cîteva zile, tot o
campanie, dar dilatată pînă la
nevoile noastre de fiecare zi
este recoltatul legumelor și
fructelor. Adevărata menire a
roadelor pămîntului fiind lună-
starea oamenilor, aceasta se re-
găsește în modul cel mai direct
și mai palpabil cu putință în
înfățișarea pieței. Cu un plus
de atenție și de sîrguință față
de alți ani, gospodarii piețelor
Capitalei s-au străduit în aceas-
tă primăvară, și se străduiesc
în continuare să sub „presiunea”
roadelor culese la timpul lor din
sere și solarii, să facă din insti-
tuția pieței un loc civilizat, ac-
cesibil și imbelșugat, spre mul-
țumirea și, cit se poate, încîn-
tarea cetățenilor. Un astfel de
loc este în permanență Piața
„George Coșbuc”, oază de rod-
nicie într-o zonă de intensă ac-
tivate constructivă, cu solici-
tări amplificate prin prezența
oamenilor de pe șantierele în-
conjurătoare. Neavînd încă ele-
ganța și grandoarea unor com-

plexe noi, ca-n Floreas-
neasa ori Cotroceni (un-
lar fiind în construc-
proape în zona Rădă-
bastian), Piața „Coșbuc”
îmbracă vechimea și are
hainele noi ale bunului
ale ingineriei și si cor-
a pași în calea cumpă-
cu semnele evidente al
invitații la confort. Ci-
meni în halate de culori
se agită continuu pen-
piață să fie ordine, c-
organizare, promptu
mai întii de toate, m-
culae Vasiliu, Ecaterin-
nicu, Ancuța Stamate,
Brutaru, Florin Te-
Radu Florentina sint, t-
na dreaptă” a tînrului
complex Ion Prlea, un
ocupat să facă din
artă și din bunetele
vire a populației unele
vire, promptă și civil
întimplător complexul
cina concurează cu al
elită din sectorul 5, su-
du-le pe cele mai mul-
și inițiative ce sînt pr-
pede și de alte unită-
pitalei. (O. ȘTIRE)

Facă Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, cod 71 311. Telefoane: 17 66 10; 17 60 20, întelecare: Actualitatea politică: 25 60;
Economie: 21 28; Cultură, știință, învățămînt: 14 57; Cetățenești: 14 53; Scrisori: 25 42; Reportaj-informații: 25 60; Sport: 17 00; Foto: 25 28;
Secretariat de redacție: 21 23; Secretariat redactor șef: 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se
pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12 201, telex 10876, presfir București, Calea Griviței nr. 64-66.